

Butlletí del Consell General

Núm. 44/2007

Casa de la Vall, 4 d'octubre del 2007

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Publicació de l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia en relació al **Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada.**

pàg. 3

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

El síndic general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia en relació al **Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada**, que inclou també l'informe de la Ponència.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 3 d'octubre del 2007

Joan Gabriel i Estany
Síndic General

Informe de la ponència de la Comissió Legislativa d'Economia

El M.I. Sr. Alain Bernat Gallego, del Grup Parlamentari Liberal, nomenat ponent per la Comissió Legislativa d'Economia el dia 27 de desembre del 2006, a la vista del Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, proposa, segons el què disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

Esmena 1 De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica en tot el text les referències fetes a "les societats anònimes o de responsabilitat limitada" per "societats andorranes"; i totes les referències fetes a "S.A." i "S.L." per "S.A.". Totes les referències fetes a accions i participacions s'ha d'entendre feta únicament a accions.

Esmena 2 De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica el títol amb el de "Llei de societats andorranes".

Exposició de motius

La modernització de la legislació andorrana en matèria de societats, en la mesura que constitueix un factor essencial de competitivitat, és una tasca que el Principat ha d'acomplir sense més demora. Per aquest motiu, resulta imprescindible substituir amb una nova llei el vigent Reglament de societats mercantils, aprovat pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983. El context geogràfic i cultural del Principat i la necessitat de considerar la seva realitat econòmica i, d'una manera especial, la tipologia empresarial pròpia, són els pressupòsits sobre els quals s'articula la nova Llei.

En efecte, el sentit dels materials normatius i conceptuals presents a la nova Llei determinen, en bona part, el context geogràfic i cultural i, de forma clarament destacada, els elements que provenen de la Unió Europea i d'aquells països que, tant si en són membres com si no, tenen unes dimensions i unes característiques més pròximes a la nostra. L'altre element que completa el significat del contingut de la nova Llei és la consideració de la realitat empresarial andorrana desplegada en forma societària, la qual està formada fonamentalment per societats tancades i amb pocs socis, la qual cosa fa possible i aconsellable construir el seu règim sobre principis contractualistes.

La Llei estableix una disciplina única per a la societat anònima i per a la societat de responsabilitat limitada i s'estructura en vuit capítols, cent articles, una disposició addicional, tres disposicions transitòries, una disposició final i una disposició derogatòria. El capítol I ("Disposicions generals") conté disposicions generals relatives al concepte, la denominació, la nacionalitat, el domicili i les sucursals, i el règim de fundació de les societats. Alguns dels elements innovadors d'aquest capítol són el concepte de societat que es formula a l'article 1, que engloba tant les societats pluripersonals com les unipersonals, la regulació expressa del protocol familiar com a tipus de pacte parasocial i el règim de la societat irregular, el qual, fidel als principis contractualistes esmentats, únicament preveu la tutela dels tercers.

El capítol II ("Del capital social") conté el règim dels elements que, en el context jurídic i cultural del Principat, conformen la disciplina del capital social com a garantia dels creditors, amb algunes peculiaritats. Entre aquestes destaca el rigorós sistema de responsabilitats per disciplinar la realitat i la valoració de les aportacions, sistema que aspira a substituir eficaçment el de valoració per part d'experts independents, el qual, malgrat la seva bondat formal aparent, pot resultar completament inadequat i, per tant, poc operatiu per a la realitat

andorrana. Aquí també cal destacar la nova disciplina dels negocis d'adquisició i transmissió d'accions o participacions, la qual, amb la finalitat de permetre el control per part del Govern quan l'adquirent sigui un estranger, configura aquest control com a condició per a la seva eficàcia.

El capítol III (“Dels òrgans socials”) conté la normativa aplicable a la junta general i als administradors de la societat. En aquest àmbit material, s'han introduït igualment elements innovadors, com ara la possibilitat de celebrar reunions de la junta general i del consell d'administració virtualment per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica, i una secció dedicada a establir el règim de documentació i certificació dels acords. En el règim de l'òrgan d'administració, destaca la incorporació d'elements que provenen del moviment del bon govern corporatiu, com ara la tipificació del contingut dels deures generals dels administradors i l'àmbit d'aplicació del règim de responsabilitat, que abasta no tan sols els administradors de dret, sinó també els administradors de fet i els ocults, amb una voluntat clara de posar fi a situacions no desitjables i que actualment són presents a la realitat andorrana.

El capítol IV (“De la modificació dels estatuts”), seguint la tradició jurídica en la qual també s'insereix el Principat, estableix els requisits generals i especials i els efectes de les diferents modalitats de modificació dels estatuts, i presta una atenció especial a les modificacions relatives al capital social. Molt més innovador és el capítol V (“De la comptabilitat i l'aplicació del resultat”), ja que introdueix per primer cop a l'ordenament jurídic andorrà els principis rectors de la formulació dels comptes anuals de les societats, l'obligació, en els casos establerts, d'auditar-los i de dipositar-los com a instrument essencial de transparència i informació financera.

El capítol VI (“De les modificacions estructurals”) regula els requisits i els efectes de les modificacions que, per raó de la seva transcendència corporativa, han rebut aquesta denominació en la tradició doctrinal continental, i que són la transformació, la fusió i l'escissió de la societat. El capítol VII (“De la separació i l'exclusió de socis”) fixa el règim d'aquests dos mecanismes de solució dels conflictes intrasocietaris que permeten evitar la dissolució de la societat, el qual es basa en els principis contractualistes, atenent així la realitat societària andorrana, estableix com a causa de separació o exclusió els motius justos i determina el procediment de valoració de les accions o participacions.

Finalment, del capítol VIII (“De la dissolució, la liquidació i l'extinció”) destaca la regulació de les causes de dissolució per inactivitat de la societat i

per pèrdues i, amb relació a aquesta última, la responsabilitat dels administradors en cas que incompleixin els deures de convocar o sol·licitar la convocatòria judicial de la junta. També constitueixen novetats la previsió de la reactivació de la societat, la cessió de l'actiu i el passiu social, i el règim de l'actiu i el passiu sobrevinguts.

La disposició addicional té una importància especial, perquè fixa el règim al qual queden sotmeses totes les societats que no hagin adoptat o que no adoptin cap de les formes regulades a la Llei, el qual es concreta en la determinació de la regla de rigor mercantil de la responsabilitat il·limitada i solidària dels socis enfront de tercers pels deutes socials i amb una remissió al dret romà que, atès el seu caràcter fonamentalment dispositiu, ha de permetre als socis adoptar el règim més adequat a les seves necessitats.

Les tres disposicions transitòries fixen, respectivament, el calendari d'adaptació a la nova Llei i les conseqüències del seu incompliment, el requisit de l'acord unànime per establir el procediment de valoració de les accions o participacions en els casos d'exclusió o separació de socis per tal d'evitar possibles espolis de la minoria per la majoria i, finalment, la posposició de l'entrada en vigor de l'obligació d'auditoria dels comptes anuals fins a l'entrada en vigor de la futura Llei d'auditoria.

Esmena 3 **De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar la primera frase del segon paràgraf de l'exposició de motius, substituint-la pel redactat següent:

“Aquesta nova llei es planteja una adaptació normativa que, tot i prenent en consideració les línies mestres que provenen de la normativa societària de la Unió Europea, també té present el nostre context i el d'aquells altres països que, tant si són membres de la Unió Europea com si hi mantenen acords específics, tenen unes dimensions i unes característiques més acostades a la situació d'Andorra.”

Motivació: El text que proposem és més entenedor que el que substitueix, el qual és, a ben segur, incompreensible.

Esmena 4 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica el tercer paràgraf de l'exposició de motius amb el redactat següent:

“Aquesta Llei regula una única forma de societat, que és la Societat Andorrana, i que és

representada per les sigles S.A.. El text s'estructura en vuit capítols, que contenen cent dos articles, tres disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions final.

El capítol I (“Disposicions generals”) conté disposicions generals relatives al concepte, la denominació, la nacionalitat, el domicili i les sucursals, i el règim de fundació de les societats. Alguns dels elements innovadors d'aquest capítol són el concepte de societat que es formula a l'article 1, que engloba tant les societats pluripersonals com les unipersonals, la regulació expressa del protocol familiar com a tipus de pacte parasocial i el règim de la societat irregular, el qual, fidel als principis contractualistes esmentats, únicament preveu la tutela dels tercers.”

Esmena 5 **De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar la darrera frase del quart paràgraf de l'exposició de motius, substituint-lo pel redactat següent:

“Amb la finalitat de permetre l'adequat control per part del Govern de la transmissió d'accions o participacions a socis estrangers s'estableix una nova regulació.”

Motivació: El redactat que proposem és més entenedor i, en qualsevol cas, menys enrevessat que el que es vol substituir.

Esmena 6 **De supressió**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir la part final de la darrera frase del cinquè paràgraf de l'exposició de motius, suprimint els mots següents:

“..., que abasta no tan sols els administradors de dret sinó també els administradors de fet i els ocults, amb una voluntat clara de posar fi a situacions no desitjables i que actualment són presents a la realitat andorrana.”

Motivació: Aquesta mena de declaració d'intencions no minva en absolut el risc de continuar –legalment aquesta vegada– amb les males pràctiques ja que l'article 48, que també esmenem, no fa més que “solidaritzar” en la responsabilitat uns i altres, administradors de fet i de dret.

Esmena 7 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica el cinquè paràgraf de l'exposició de motius amb el redactat següent:

“El capítol III (“Dels òrgans socials”) conté la normativa aplicable a la junta general i als administradors de la societat. En el règim de l'òrgan d'administració, destaca la incorporació d'elements que provenen del moviment del bon govern corporatiu, com ara la tipificació del contingut dels deures generals dels administradors i l'àmbit d'aplicació del règim de responsabilitat, que abasta no tan sols els administradors de dret, sinó també els administradors de fet i els ocults, amb una voluntat clara de posar fi a situacions no desitjables i que actualment són presents a la realitat andorrana.”

Esmena 8 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica el novè paràgraf de l'exposició de motius amb el redactat següent:

“En les disposicions addicionals, es regula per una banda el règim al qual queden sotmeses totes les societats que no hagin adoptat o que no adoptin cap de les formes regulades a la Llei, el qual es concreta en la determinació de la regla de rigor mercantil de la responsabilitat il·limitada i solidària dels socis enfront de tercers pels deutes socials i amb una remissió al dret romà que, atès el seu caràcter fonamentalment dispositiu, ha de permetre als socis adoptar el règim més adequat a les seves necessitats. També s'estableix que el Govern ha de proposar una Llei sobre el Registre de societats sense la qual l'aplicació de la present Llei queda limitada; i finalment es preveu la creació d'una secció mercantil al BOPA.”

Esmena 9 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica el desè paràgraf de l'exposició de motius amb el redactat següent:

“Les disposicions transitòries fixen entre altres, el calendari d'adaptació a la nova Llei i la posposició de l'entrada en vigor de l'obligació d'auditoria dels comptes anuals fins a l'entrada en vigor de la futura Llei d'auditoria.”

Esmena 10 **D'addició**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un onzè paràgraf a l'exposició de motius amb el redactat següent:

“Finalment, en les disposicions finals es condiciona l'entrada en vigor de la Llei a l'entrada en vigor d'una Llei del Registre de Societats atesa la necessitat de disposar d'aquesta norma als efectes de la seguretat jurídica del règim societari al Principat d'Andorra.”

Esmena 11

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'exposició de motius queda redactada com segueix:

“Exposició de motius

La modernització de la legislació andorrana en matèria de societats, en la mesura que constitueix un factor essencial de competitivitat, és una tasca que el Principat ha d'acomplir sense més demora. Per aquest motiu, resulta imprescindible una nova llei per a regular les societats anònimes i les de responsabilitat limitada. El context geogràfic i cultural del Principat i la necessitat de considerar la seva realitat econòmica i, d'una manera especial, la tipologia empresarial pròpia, són els pressupòsits sobre els quals s'articula la nova Llei.

En efecte, el sentit dels materials normatius i conceptuals presents a la nova Llei determinen, en bona part, el context geogràfic i cultural i, de forma clarament destacada, els elements que provenen de la Unió Europea i d'aquells països que, tant si en són membres com si no, tenen unes dimensions i unes característiques més pròximes a la nostra. L'altre element que completa el significat del contingut de la nova Llei és la consideració de la realitat empresarial andorrana desplegada en forma societària, la qual està formada fonamentalment per societats tancades i amb pocs socis, la qual cosa fa possible i aconsellable construir el seu règim sobre principis contractualistes.

La Llei estableix una disciplina única per a la societat anònima i per a la societat de responsabilitat limitada i s'estructura en vuit capítols, cent articles, una disposició addicional, dues disposicions transitòries, dues disposicions finals i una disposició derogatòria. El capítol I (“Disposicions generals”) conté disposicions generals relatives al concepte, la denominació, la nacionalitat, el domicili i les sucursals, i el règim de fundació de les societats. Alguns dels elements innovadors d'aquest capítol són el concepte de societat que es formula a l'article 1, que engloba tant les societats pluripersonals com les unipersonals, la regulació expressa del protocol familiar com a tipus de pacte parasocial i el règim de la societat irregular, el qual, fidel als principis

contractualistes esmentats, únicament preveu la tutela dels tercers.

El capítol II (“Del capital social”) conté el règim dels elements que, en el context jurídic i cultural del Principat, conformen la disciplina del capital social com a garantia dels creditors, amb algunes peculiaritats. Entre aquestes destaca el rigorós sistema de responsabilitats per disciplinar la realitat i la valoració de les aportacions. Aquí també cal destacar la nova disciplina dels negocis d'adquisició i transmissió d'accions o participacions, la qual, amb la finalitat de permetre el control per part del Govern quan l'adquirent sigui un estranger, configura aquest control com a condició per a la seva validesa.

El capítol III (“Dels òrgans socials”) conté la normativa aplicable a la junta general i als administradors de la societat. En aquest àmbit material, s'han introduït igualment elements innovadors, com ara la possibilitat de celebrar reunions de la junta general i del consell d'administració virtualment per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica, i una secció dedicada a establir el règim de documentació i certificació dels acords. En el règim de l'òrgan d'administració, destaca la incorporació d'elements que provenen del moviment del bon govern corporatiu, com ara la tipificació del contingut dels deures generals dels administradors i l'àmbit d'aplicació del règim de responsabilitat, que abasta no tan sols els administradors de dret, sinó també els administradors de fet i els ocults, amb una voluntat clara d'impedir situacions no desitjables.

El capítol IV (“De la modificació dels estatuts”), seguint la tradició jurídica en la qual també s'insereix el Principat, estableix els requisits generals i especials i els efectes de les diferents modalitats de modificació dels estatuts, i presta una atenció especial a les modificacions relatives al capital social. Molt més innovador és el capítol V (“De la comptabilitat i l'aplicació del resultat”), ja que introdueix per primer cop a l'ordenament jurídic andorrà els principis rectoris de la formulació dels comptes anuals de les societats, l'obligació, en els casos establerts, d'auditar-los i de dipositar-los com a instrument essencial de transparència i informació financera.

El capítol VI (“De les modificacions estructurals”) regula els requisits i els efectes de les modificacions que, per raó de la seva transcendència corporativa, han rebut aquesta denominació en la tradició doctrinal continental, i que són la transformació, la fusió i l'escissió de la societat. El capítol VII (“De la separació i

l'exclusió de socis”) fixa el règim d'aquests dos mecanismes de solució dels conflictes intrasocietaris que permeten evitar la dissolució de la societat, el qual es basa en els principis contractualistes, atenent així la realitat societària andorrana, estableix els motius de separació o exclusió i determina el procediment de valoració de les accions o participacions.

Finalment, el capítol VIII “De la dissolució, la liquidació i l'extinció” destaca la regulació de les causes de dissolució. També constitueixen novetats la previsió de la reactivació de la societat, la cessió de l'actiu i el passiu social, i el règim de l'actiu i el passiu sobrevinguts.

La disposició addicional té una importància especial, perquè fixa el règim al qual queden sotmeses totes les societats que no hagin adoptat o que no adoptin cap de les formes regulades a la Llei, el qual es concreta en la determinació de la regla de rigor mercantil de la responsabilitat il·limitada i solidària dels socis enfront de tercers pels deutes socials i amb una remissió a la regulació de les societats col·lectives continguda en el Reglament de Societats Mercantils de 19 de maig de 1983.

Les dues disposicions transitòries fixen, respectivament, el calendari d'adaptació a la nova Llei i les conseqüències del seu incompliment i, finalment, la posposició de l'entrada en vigor de l'obligació d'auditoria dels comptes anuals fins a l'entrada en vigor de la futura Llei d'auditoria.”

Motivació: Les esmenes a l'exposició de motius són coherents amb el contingut de les esmenes proposades a l'articulat i disposicions addicional, transitòries i derogatòria.

Capítol I. Disposicions generals

Secció 1a. Disposicions preliminars

Article 1. Concepte

(1) La societat és un negoci jurídic pel qual una o més persones físiques o jurídiques realitzen aportacions a títol de capital per dur a terme una o diverses activitats econòmiques a fi d'obtenir-ne un guany.

(2) La societat constituïda d'acord amb aquesta Llei té personalitat jurídica distinta de la del seu soci o socis i, en conseqüència, els deutes i les obligacions de la societat no són deutes o obligacions del seu soci o socis.

(3) La societat constituïda d'acord amb aquesta Llei pot adoptar la forma de societat anònima o la de societat de responsabilitat limitada.

Esmena 12

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 1, queda redactat com segueix:

“1.- La societat constituïda d'acord amb aquesta llei és un negoci jurídic pel qual una o més persones físiques o jurídiques realitzen aportacions a títol de capital per dur a terme una o diverses activitats econòmiques a fi d'obtenir-ne un guany.”

Motivació: La modificació salva l'existència d'altres tipus de societats no regulades en aquesta llei.

Esmena 13

De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 3 de l'article 1 amb el redactat següent:

“(3) La societat constituïda d'acord amb aquesta Llei adopta la forma de societat andorrana.”

Article 2. Denominació

(1) En la denominació de la societat, hi ha de figurar necessàriament la indicació de la forma adoptada, en extens o mitjançant la sigla corresponent, que ha de ser “SA” per a la societat anònima i “SL” per a la societat de responsabilitat limitada.

(2) La societat constituïda per un sol soci, mentre conservi aquest caràcter, o la societat constituïda per més d'un soci, des del moment en què un de sol adquireixi totes les accions o participacions representatives del capital, es qualifica com a “societat unipersonal” i ha d'afegir, a la indicació en extens de la forma de societat adoptada de la denominació, l'expressió “unipersonal”, o una “U” al final de la sigla corresponent.

(3) El Registre de Societats determina els signes susceptibles d'integrar la denominació de la societat i expedeix la reserva de denominació corresponent.

Esmena 14

De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 2 amb el redactat següent:

“(1) En la denominació de la societat hi ha de figurar necessàriament la indicació “Societat Andorrana” o “S.A.”.

Esmena 15

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 2, queda redactat com segueix:

“2.- La societat constituïda per un sol soci, mentre conservi aquest caràcter, o la societat constituïda per més d'un soci, des del moment en què un de sol adquireixi totes les accions o participacions representatives del capital, es qualifica com a “societat unipersonal” i ha d'afegir, a la indicació en extens de la forma de societat adoptada de la denominació, l'expressió “unipersonal”, o una “U” al final de la sigla corresponent.

Si l'adquisició de la condició de societat unipersonal és sobrevinguda, el soci únic tindrà un termini d'un mes des de la data d'adquisició d'aquesta condició que comporti l'adquisició d'aquesta condició per a instar la inscripció de la unipersonalitat al Registre de Societats, deixant constància expressa de la identitat del soci únic. Si transcorregut aquest termini encara no s'ha produït aquesta notificació, el soci únic passarà a respondre personalment, il·limitadament i solidàriament amb la societat de tots els deutes socials contrets durant el període d'unipersonalitat. Una vegada inscrita la unipersonalitat, el soci no respondrà personalment dels deutes contrets per la societat amb posterioritat a la inscripció.”

Motivació: Es proposa imposar l'obligació d'inscripció de la unipersonalitat en el Registre de Societats, donat que les societats unipersonals no deixen de ser figures atípiques, compte tingut que la definició de societat duu inherent la reunió de dues o més persones. D'aquesta forma es dóna seguretat als tercers que contractin amb aquests tipus de societats. Per a assegurar l'assoliment de la finalitat perseguida, es condiciona la separació de la responsabilitat del soci en relació als deutes socials a la inscripció en el Registre de Societats de la condició d'unipersonalitat i la identitat del soci únic.”

Esmena 16

D'addició

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 2 amb el redactat següent:

“(4) No es pot adoptar una denominació idèntica a la d'una altra ja existent”

Article 3. Nacionalitat

(1) Té la nacionalitat andorrana tota societat que tingui el domicili social a Andorra i s'hagi constituït d'acord amb aquesta Llei.

(2) La societat només pot transferir el seu domicili social a l'estranger en cas que hi hagi un conveni internacional que ho permeti, amb el manteniment

de la personalitat jurídica, o en cas de reciprocitat. En tot cas, la transferència del domicili social a l'estranger comporta la pèrdua de la nacionalitat andorrana.

(3) Les societats estrangeres poden transferir el seu domicili social a Andorra i adquirir la nacionalitat andorrana, sempre que s'adaptin a les disposicions d'aquesta Llei i que la legislació de l'estat d'origen ho permeti amb els efectes de manteniment de la personalitat jurídica.

Esmena 17

De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar l'apartat (1) de l'article 3, substituint-lo pel redactat següent:

“Té la nacionalitat andorrana la societat mercantil que té el domicili a Andorra i s'ha constituït d'acord amb el que estableix aquesta Llei.”

Motivació conjunta amb l'esmena número 5 del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, esmena número 18 de l'informe del ponent.

Esmena 18

De supressió

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir els paràgrafs (2) i (3) de l'article 3.

Motivació conjunta a les esmenes núm. 4 i núm. 5: El conjunt d'aquest projecte de llei té un problema de model.

És sabut que en dret comparat es donen dos models molt clars per a la consideració de les societats com “nacionals” de cada país. Hi ha el model que segueix el criteri del lloc de constitució de la societat, que és bàsicament anglosaxó, i el model que segueix el criteri de la seu social o domicili, que pot ser a la vegada seu estatutària o seu real. Aquest darrer és el model germànic. A Europa hi ha fins i tot un tercer criteri, el que correspon al centre d'activitat principal, per a esbrinar les moltes incerteses que apareixen sovint a l'hora d'establir la seu real.

Amb aquest criteri de domicili més constitució conjuminat amb el redactat enrevessat, ambivalent i confús dels apartats (2) i (3) es perpetuarà la virtualitat del domicili a Andorra de societats dirigides des de l'estranger sense millorar necessàriament el control de les seves activitats. A més la confusió que s'afavoriria amb el redactat que suprimim comportaria evidents dificultats de tributació.

En qualsevol cas, i en la perspectiva d'avançar cap a la modernització, la clarificació i la

transparència no creiem adequat admetre transferències de domicili ni introduir confuses reciprocitats.

Esmena 19 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 3, queda redactat com segueix:

“3.- Les societats estrangeres poden transferir el seu domicili social a Andorra i adquirir la nacionalitat andorrana, sempre que s'adaptin a les disposicions d'aquesta Llei i que la legislació de l'estat d'origen ho permeti amb els efectes de manteniment de la personalitat jurídica. Aquest procediment d'adaptació requerirà, com a mínim, les mateixes formalitats exigides per a la constitució de les societats regulades per aquesta llei.”

Motivació: Per la seva importància i transcendència es proposa deixar constància expressa de quin ha de ser el procediment a seguir per a l'adaptació d'una societat estrangera que adquireixi la nacionalitat andorrana. No seria lògic que el procediment d'adaptació d'una societat estrangera que transfereixi el seu domicili a Andorra, fos diferent al de constitució d'una societat andorrana de bell nou pel sol fet de desprendre's així de la llei estrangera.

Article 4. Domicili

La societat ha de tenir el domicili social en el lloc del territori d'Andorra on tingui el centre efectiu d'administració i direcció.

Esmena 20 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'article 4, queda redactat com segueix:

“Article 4. Domicili

La societat ha de tenir el domicili social dins del territori del Principat d'Andorra.”

Motivació: No es constata justificació suficient per a limitar a la societat el dret d'emplaçar el seu domicili a l'indret del Principat que desitgi.

Article 5. Sucursals

(1) A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per sucursal un establiment secundari dotat de representació permanent i amb certa autonomia de gestió, mitjançant el qual una societat desenvolupa totalment o parcialment les activitats que integren el seu objecte social.

(2) L'establiment i l'obertura de sucursals de societats estrangeres al territori del Principat d'Andorra

exigeixen atorgar una escriptura pública, amb el contingut que estableix l'apartat 4 d'aquest article, i queden subjectes al règim previst a la legislació sobre inversions estrangeres.

(3) Sens perjudici del que disposa l'apartat anterior, les societats estrangeres que estableixin una sucursal al territori del Principat d'Andorra han d'inscriure-la al Registre de Societats presentant els documents acreditatius de l'existència de la societat, els seus estatuts vigents, els seus administradors i totes les modificacions posteriors de qualsevol d'aquestes dades.

(4) En la inscripció de les sucursals de societats estrangeres, s'han de fer constar la identitat de la societat que estableix la sucursal i la dels seus administradors, el domicili i les activitats de la sucursal, com també la identitat del representant permanent, el qual ha de complir els requisits de nacionalitat o residència que en relació amb els administradors s'indiquen a l'apartat (3) de l'article 44 d'aquesta Llei, i les seves facultats.

(5) Les societats estrangeres que hagin obert una sucursal al Principat han de dipositar al Registre de Societats els comptes anuals, formulats d'acord amb la seva legislació.

(6) En cas que la legislació estrangera no obligui a formular els comptes anuals o que l'obligació de formular-los no sigui equivalent a la prevista en la legislació andorrana, les societats estrangeres han d'elaborar els comptes anuals amb relació a l'activitat de la sucursal i dipositar-los en el Registre de Societats, d'acord amb la legislació andorrana.

Esmena 21 **De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar el redactat de l'apartat (2) de l'article 5, allí on diu “...exigeixen atorgar una escriptura pública...” pel redactat següent:

“...requereix el previ atorgament d'escriptura pública davant notari andorrà...”

Motivació: Més enllà de la millor adequació del verb requerir al que estableix l'article és també necessari precisar que les escriptures públiques que es requereix s'han d'atorgar a Andorra, davant notari andorrà.

Esmena 22 **De supressió**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir els mots “d'aquesta Llei” de la darrera frase de l'apartat (4) de l'article 5.

Motivació: Cal respectar l'Acord sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei.

Esmena 23**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 4 de l'article 5, queda redactat com segueix:

“4.- En la inscripció de les sucursals de societats estrangeres, s'han de fer constar qualsevol menció que, donat el cas, identifiqui la sucursal, el domicili i les activitats de la sucursal, com també la identitat del representant permanent, el qual ha de complir els requisits de nacionalitat o residència que en relació amb els administradors s'indiquen a l'apartat (3) de l'article 44 d'aquesta Llei, i les seves facultats. L'actuació del representant permanent de la sucursal vincula a la societat.

Les activitats de la sucursal quedaran sotmeses en qualsevol cas a l'ordenament jurídic andorrà. Els requeriments, notificacions i citacions que hagin de fer-se a la societat que tingui oberta sucursal en el Principat d'Andorra podran realitzar-se en el domicili de la sucursal que figuri inscrit en el Registre de Societats.”

Motivació: El fet que les sucursals no tinguin personalitat jurídica, que l'ostenta la societat de la què depenen, i en la mesura que es constitueixin sucursals al Principat d'Andorra de societats radicades a l'estranger, aconsella que la llei reculli els aspectes essencials que han de permetre que l'activitat de les sucursals de societats estrangeres no gaudirà d'un règim més beneficiós que l'activitat de les sucursals de les societats andorranes.

Així es proposa la previsió expressa que l'activitat de les sucursals queda sotmesa al l'ordenament jurídic andorrà, que l'actuació del representant permanent vincula a la societat matriu - no només a la sucursal- i que els requeriments, notificacions i citacions que hagin de fer-se a la societat puguin realitzar-se en el domicili que figuri inscrit en el Registre de Societats.

La previsió expressa de submissió a l'ordenament jurídic andorrà imposa el respecte al nostre dret imperatiu. La vinculació de l'actuació del representant amb la responsabilitat de la societat és important, principalment, als efectes de capacitat patrimonial per a l'eixugament de deutes contrets amb motiu del funcionament de la sucursal. I la possibilitat de citació a judici de la societat estrangera al domicili de la sucursal, és a dir, a Andorra, evita la utilització forçosa de la comissió rogatòria internacional, amb el consegüent estalvi de temps.

Article 6. Objecte social

(1) Els estatuts de la societat han de determinar amb precisió totes les activitats que integren l'objecte de la societat.

(2) Són nul·les les societats amb objecte il·lícit, contrari a la moral o als interessos públics d'Andorra.

Esmena 24**De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica el títol de l'article 6 amb el redactat següent:

“Article 6. Objecte social”

Esmena 25**De supressió***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa suprimir els mots “a la moral” de l'apartat (2) de l'article 6, amb la qual cosa el redactat quedaria com segueix:

“(2) Són nul·les les societats amb objecte il·lícit o contrari als interessos públics d'Andorra.”

Motivació: Caldria preguntar a l'autor del projecte el següent: quina és, en abstracte, “la moral” que pot contravenir un objecte social? La moral és una mena de mesura local i canviant del que es considera el bé. Precisament perquè és local i canviant no pot ser cap mesura abstracta en una llei.

Esmena 26**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 6, queda redactat com segueix:

“Article 6. Objecte

1.- Els estatuts de la societat han de determinar amb precisió totes les activitats que integren l'objecte de la societat.

2.- No seran autoritzades les societats amb objecte il·lícit, contrari a la moral o als interessos públics d'Andorra.”

Motivació: L'eventual inscripció en el Registre de Societats d'una societat amb objecte il·lícit, contrari a la moral o als interessos públics d'Andorra ja és sancionada amb la nul·litat en mèrits del previst en l'article 13. La finalitat d'aquest article ha de ser precisar quins són els límits dels objectes socials. A la numeració de l'article s'ha afegit, per coherència amb la resta de l'articulat, la intitul·lació “Objecte”.

Secció 2a. Fundació de la societat**Article 7. Constitució**

(1) La societat es constitueix mitjançant l'atorgament d'una escriptura pública, intervinguda per un notari, pel soci o els socis fundadors, la qual s'ha d'inscriure en el Registre de Societats.

(2) Per a l'atorgament de l'escriptura pública de constitució, cal comptar prèviament amb l'autorització del Govern d'Andorra.

(3) L'autorització l'han de sol·licitar els interessats mitjançant l'escrit pertinent, el qual s'ha d'acompanyar amb el projecte d'estatuts, la relació de socis fundadors, la identitat de tots els administradors, la certificació de reserva del Registre de Denominacions i qualsevol altra documentació que es determini reglamentàriament.

(4) L'autorització s'entén denegada si el Govern d'Andorra no dicta la resolució expressa corresponent en el termini de dos mesos, comptadors des de la data de presentació de la sol·licitud.

(5) El notari que intervingui l'escriptura pública té l'obligació de verificar que es compleixen els requisits legals i que el contingut de l'escriptura de constitució coincideix amb el de l'autorització. També té l'obligació de trametre una còpia de l'escriptura pública de constitució al Registre de Societats per a la seva inscripció, dins el termini de quinze dies, comptadors des de la data de l'atorgament.

(6) Amb la inscripció de l'escriptura de constitució en el Registre de Societats, la societat adquireix la seva personalitat jurídica.

Esmena 27 **D'addició**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa afegir el mot "andorrà" després del mot "notari" a l'apartat (1) de l'article 7, amb la qual cosa l'article quedaria redactat:

"... intervinguda per un notari andorrà,"

Motivació: Cal impedir la més mínima esletxa que pogués deixar pensar que la constitució notarial es pot fer fora d'Andorra.

Esmena 28 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

Els apartats 1 i 3 de l'article 7, queden redactats com segueix:

"1.- La societat es constitueix mitjançant l'atorgament d'una escriptura pública atorgada pel soci o els socis fundadors i autoritzada per un notari, la qual s'ha d'inscriure en el Registre de Societats.

3.- L'autorització l'han de sol·licitar els interessats mitjançant l'escrit pertinent, el qual s'ha d'acompanyar amb el projecte d'estatuts, la relació de socis fundadors, la identitat de tots els administradors, la certificació de reserva del Registre de Denominacions i qualsevol altra documentació que es determini reglamentàriament. En el cas d'aportacions no dineràries, s'acompanyarà també un informe elaborat per experts independents que descriu aquestes aportacions, els criteris de valoració adoptats i la conclusió de que aquests corresponen al valor d'accions o participacions a subscriure."

Motivació: Convé esmenar l'article 7.1 per a adequar el redactat a la nomenclatura habitual en la pràctica notarial andorrana; i l'article 7.3, en coherència amb les esmenes sobre les aportacions no dineràries.

Esmena 29 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 7 amb el redactat següent:

"(1) La societat es constitueix mitjançant l'atorgament d'una escriptura pública, intervinguda per un notari, la qual s'ha d'inscriure en el Registre de Societats."

Esmena 30 **De supressió**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es suprimeixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article 7, i en conseqüència es numera de nou la resta d'apartats.

Esmena 31 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 5 de l'article 7 amb el redactat següent:

"(2) El notari que intervingui l'escriptura pública té l'obligació de trametre una còpia de l'escriptura pública de constitució al Registre de Societats per a la seva inscripció, dins el termini de quinze dies, comptadors des de la data de l'atorgament."

Esmena 32 **D'addició**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou apartat 7 a l'article 7 amb el redactat següent:

"(5) La inscripció de la societat es publicarà en el BOPA, en el que s'hi consignaran les dades

relatives la constitució de la societat següents: l'objecte social, el domicili, el capital social i la composició de l'òrgan d'administració.”

Article 8. Escripura de constitució

(1) A l'escripura pública de constitució, s'hi han d'expressar necessàriament:

a) El nom, els cognoms i l'estat civil dels atorgants, si són persones físiques, i la denominació social, si és una persona jurídica. En ambdós casos, s'ha de fer constar la seva nacionalitat i domicili.

b) La voluntat de constituir una societat anònima o una societat de responsabilitat limitada.

c) Els estatuts que han de regir la societat. La menció dels estatuts es pot fer per transcripció literal o per protocol·lització a la mateixa escripura.

d) Les aportacions que cada un dels socis efectua i el nombre d'accions o participacions que subscriu a canvi.

e) La identitat dels primers administradors.

(2) Els socis poden incloure tots els pactes i les condicions que considerin convenients, sempre que no siguin contraris a la Llei, a la moral o als interessos públics andorrans.

Esmena 33

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 8, queda redactat com segueix:

“1.- A l'escripura pública de constitució, s'hi han d'expressar necessàriament:

(a) El nom, els cognoms i l'estat civil dels atorgants, si són persones físiques, i la denominació social, si és una persona jurídica. En ambdós casos, s'ha de fer constar la seva nacionalitat i domicili.

(b) La voluntat de constituir una societat anònima o una societat de responsabilitat limitada.

(c) Els estatuts que han de regir la societat. La menció dels estatuts es pot fer per transcripció literal o per protocol·lització a la mateixa escripura.

(d) Les aportacions que cada un dels socis efectua i el nombre d'accions o participacions que subscriu a canvi amb, en el seu cas, l'informe dels experts independents relatiu a les aportacions no dineràries, visat pel Govern.

(e) La identitat dels primers administradors.”

Motivació: Per coherència amb les esmenes proposades en relació a les aportacions no dineràries.

Esmena 34

De supressió

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir els mots “a la moral” de l'apartat (2) de l'article 8, amb la qual cosa l'article quedaria redactat com segueix:

“(2) Els socis poden incloure tots els pactes i les condicions que considerin convenients, sempre que no siguin contraris a la Llei o als interessos públics andorrans.”

Motivació: Tal i com ja s'ha dit en la motivació de l'esmena núm. 8, la “moral” és un concepte subjectiu, abstracte i canviant que no té raó de ser en un text normatiu de l'activitat mercantil.

Esmena 35

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 8, queda redactat com segueix:

“2.- Els socis poden incloure tots els pactes i les condicions que considerin convenients, sempre que no siguin contraris a la Llei.”

Motivació: Es proposa suprimir que els pactes i condicions que s'inclouguin en l'escripura de constitució no siguin contraris a la moral o als interessos públics andorrans, puix que la verificació d'aquests extrems l'hauria d'efectuar el Notari autoritzant, al qual no se li pot exigir aquest tipus de control.

Article 9. Estatuts

(1) Els estatuts són la norma d'organització i funcionament de la societat.

(2) Als estatuts, s'hi ha de fer constar, en tot cas:

(a) La denominació i el domicili de la societat.

(b) L'objecte social.

(c) El capital social.

(d) Les accions o participacions en què es divideix el capital, amb indicació del seu valor nominal i, quan sigui procedent, de la seva sèrie o classe.

(e) L'estructura de l'òrgan d'administració, amb indicació del poder de representació dels administradors i del sistema que s'ha de seguir per remunerar-los.

Esmena 36

De supressió

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir la coma que apareix darrera del mot “estatuts” de l'apartat (2) de l'article 9.

Motivació: No té raó de ser-hi.

Esmena 37 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica l'apartat 2 de l'article 9 amb el redactat següent:

“(2) Als estatuts, s'hi ha de fer constar, en tot cas:

- (a) La denominació i el domicili de la societat.
- (b) L'objecte social.
- (c) El capital social.
- (d) Les accions en què es divideix el capital, amb indicació del seu valor nominal i, quan sigui procedent, de la seva sèrie o classe.
- (e) L'estructura de l'òrgan d'administració, amb indicació del poder de representació dels administradors i del sistema que s'ha de seguir per remunerar-los.
- (f) La duració de la societat.
- (g) La data en què començarà les seves operacions.”

Article 10. Protocol familiar

Els socis que tinguin vincles familiars entre ells poden atorgar un protocol familiar, el qual té la consideració de pacte parasocial. Els socis que atorguin el protocol familiar n'han de determinar el contingut, i establir el règim de les relacions entre la família i la societat en els aspectes que considerin oportuns, sense cap més limitació que les que es derivin de la legislació vigent.

Esmena 38 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 10, queda redactat com segueix:

“Article 10. Protocol familiar

Els socis que tinguin vincles familiars entre ells poden atorgar un protocol familiar. Sense perjudici dels restants pactes i atorgaments que pugui contenir el protocol familiar, aquells que regulin les relacions entre els socis familiars i una o varies societats tindran la consideració de pacte parasocial. El seu abast no tindrà cap més limitació que les que es derivin de la legislació vigent.”

Motivació: La redacció originària del precepte limita el protocol familiar a l'àmbit d'una o unes determinades societats quan, de fet, els dits protocols solen anar més enllà i regular les relacions patrimonials dels membres de la família.

Es proposa doncs precisar que el què ha de tenir la consideració de pacte parasocial, no és el protocol familiar sinó aquells pactes integrats en

un protocol familiar que regulin les relacions entre els socis familiars i una o varies societats.

Article 11. Pactes parasocials

Els pactes parasocials són els convenis subscrits entre alguns o tots els socis d'una societat amb la finalitat de completar, concretar o modificar, en les seves relacions internes, les regles legals i estatutàries que la regeixen, i en cap cas són oposables a la societat.

Esmena 39 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 11, queda redactat com segueix:

“Article 11. Pactes parasocials

Els pactes parasocials són els convenis subscrits entre alguns o tots els socis d'una societat amb la finalitat de completar, concretar o modificar, en les seves relacions internes, les regles legals i estatutàries que la regeixen. Els pactes parasocials només seran oposables a la Societat o a tercers si els han estat notificats i els han acceptat expressament.”

Motivació: La no oponibilitat dels pactes parasocials a tercers té per causa la manca de coneixement i/o consentiment del tercer (la societat o altres). Però en la mesura que un pacte subscrit per alguns socis (pacte parasocial), sigui conegut i acceptat per altres persones i/o per la pròpia societat, ha de ser-los-hi també oposable, car altrament aquests tercers tindrien dispensa legal de respectar uns compromisos contractuals voluntàriament assumits.

Article 12. Societat irregular

Els socis i els administradors d'una societat anònima o de responsabilitat limitada que actuï en el tràfic sense haver estat inscrita en el Registre de Societats han de respondre solidàriament i il·limitadament del compliment dels deutes socials de forma subsidiària respecte de la societat.

Esmena 40 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 12 queda redactat com segueix:

“Article 12. Societat irregular

Els socis i els administradors respondran solidàriament i il·limitadament pels actes i contractes celebrats per qualsevol d'ells en nom de la societat abans de la seva inscripció en el Registre de Societats.”

Motivació: Es proposa la modificació d'aquest article per tal d'adaptar tècnicament el seu contingut. Mentre no està inscrita en el Registre

de Societats, la societat no adquireix personalitat jurídica; i, si no existeix, de res pot "respondre". Amb aquesta esmena es precisa que la responsabilitat prové dels actes celebrats pels socis i administradors en nom de la societat i no per la pròpia societat, com succeïa en la redacció originària. Així mateix, amb aquesta esmena es responsabilitza a tots els socis i administradors encara que els actes i contractes hagin estat celebrats per un o alguns d'ells.

Article 13. Nul·litat de la societat

(1) Un cop inscrita la societat, la nul·litat només es pot declarar judicialment per alguna de les causes següents:

(a) Perquè el seu objecte és contrari a la Llei, a la moral o als interessos públics d'Andorra.

(b) Perquè a l'escriptura de constitució o als estatuts no s'esmenten la denominació de la societat, les aportacions dels socis, la quantia del capital o l'objecte de la societat.

(2) La sentència que declara la nul·litat de la societat n'obre la liquidació i no afecta l'eficàcia dels actes realitzats en nom de la societat després de la inscripció.

Esmena 41 De supressió

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir els mots "a la moral" del subapartat (a) de l'apartat (1) de l'article 13, amb la qual cosa el redactat quedaria com segueix:

"(a) Perquè el seu objecte és contrari a la Llei o als interessos públics d'Andorra."

Motivació: La que ja s'ha exposat en les motivacions a les esmenes núm. 8 i núm. 10.

Esmena 42 De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 13 amb el redactat següent:

"(1) Un cop inscrita la societat, la nul·litat només es pot declarar judicialment per alguna de les causes següents:

(a) Perquè el seu objecte és contrari a la Llei, a la moral o als interessos públics del Principat d'Andorra.

(b) Perquè a l'escriptura de constitució o als estatuts no s'esmenten la denominació de la societat, les aportacions dels socis, la quantia del capital o l'objecte de la societat.

(c) La incapacitat de tots els socis fundadors

(d) Per la falta de voluntat efectiva a l'acta constituïu de, al menys, dos socis fundadors, en cas de pluralitat de socis, o del soci fundador quan es tracti de societat unipersonal."

Esmena 43 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 13 queda redactat com segueix:

"2.- La sentència que declara la nul·litat de la societat n'obre la liquidació i no afecta l'eficàcia dels actes realitzats per la societat."

Motivació: En tractar-se en qualsevol cas d'actes ulteriors a la inscripció de la societat en el Registre de Societats, no és procedent parlar d'actes realitzats en nom de la societat, sinó d'actes realitzats per la societat.

Capítol II. Del capital social

Secció 1a. Disposicions generals

Article 14. Capital social

El capital social de les societats anònimes i de les societats de responsabilitat limitada ha de constar en els estatuts indicant-ne la xifra en euros, la qual no pot ser inferior a 30.500 euros en el cas de les societats anònimes i a 3.000 euros en el cas de les societats de responsabilitat limitada.

Esmena 44 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar a l'article 14 el capital mínim que han de tenir les societats mercantils deixant-lo en:

"50.000 euros en el cas de les societats anònimes; 5.000 euros en el cas de les societats de responsabilitat limitada."

Motivació: Les quanties que apareixen al projecte de llei són una senzilla conversió a euros dels mínims històrics de l'any 1983. La seriositat del tràfec mercantil andorrà requereix uns capitals mínims més adequats a la realitat econòmica del 2006.

Esmena 45 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 14 queda redactat com segueix:

"Article 14. Capital social

El capital social de les societats anònimes i de les societats de responsabilitat limitada ha de constar en els estatuts indicant-ne la xifra en euros, la

qual no pot ser inferior a 30.500 euros en el cas de les societats anònimes i a 3.000 euros en el cas de les societats de responsabilitat limitada. El capital social màxim d'una societat de responsabilitat limitada ha de ser inferior a 30.500 euros.”

Motivació: Es considera convenient efectuar aquesta precisió i així evitar discussions sobre si l'increment ulterior a la constitució del capital social d'una societat de responsabilitat limitada per sobre dels 30.500 euros ha de comportar la transformació en societat anònima.

Esmena 46 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 14 amb el redactat següent:

“Article 14. Capital social

El capital social de la societat andorrana ha de constar en els estatuts indicant-ne la xifra en euros, la qual no pot ser inferior a 15.000 euros.”

Article 15. Accions i participacions

(1) El capital social de les societats anònimes s'ha de dividir en accions i el de les societats de responsabilitat limitada, en participacions, de forma que constitueixin una part alíquota d'aquell que s'ha d'expressar mitjançant el valor nominal corresponent.

(2) Totes les accions i totes les participacions s'han de subscriure per un import almenys igual al seu valor nominal, i aquest ha de ser desemborsat totalment mitjançant una aportació patrimonial efectiva a la societat.

(3) Les accions i les participacions són indivisibles i acumulables, i s'han de documentar mitjançant títols, els quals han de ser nominatius i han d'estar numerats correlativament.

(4) Es poden crear classes diferents d'accions i de participacions segons el contingut dels drets que atorguin als socis, com també diferents sèries d'accions i de participacions segons el seu valor nominal.

Esmena 47 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 15, queda redactat com segueix:

“3.- Les accions i les participacions són indivisibles i acumulables, i s'han de documentar mitjançant títols, els quals han de ser nominatius, han d'estar numerats correlativament i podran incorporar una o mes accions o participacions.”

Motivació: La proposta d'esmena persegueix fer innecessari l'emissió de títols individuals per acció o participació.

Esmena 48 **D'addició**

Grup Parlamentari Liberal

Es crea l'apartat 5 de l'article 15:

“5.- Els fundadors de la societat podran reservar-se drets especials de contingut econòmic, del valor i per la durada que determinin els estatuts socials. En el cas que els estatuts no disposin altrament, s'entendrà que els dits drets s'extingeixen en el termini de deu anys. Aquests drets podran incorporar-se a títols nominatius diferents de les accions, i la seva transmissibilitat podrà restringir-se en els estatuts socials.”

Motivació: La realitat andorrana aconsella la previsió legal dels drets econòmics a favor dels fundadors de societats.

Esmena 49 **D'addició**

Grup Parlamentari Liberal

Es crea l'apartat 6 de l'article 15:

“6.- En cas d'usdefruit d'accions i participacions, la qualitat de soci resideix en el nu propietari, però l'usufructuari tindrà dret en tot cas als dividendes acordats per la societat durant la vigència de l'usdefruit. L'exercici dels restants drets de soci correspon, excepte disposició en sentit contrari prevista en els estatuts, al nu propietari. En quant als requisits per a la constitució de l'usdefruit d'accions i participacions, seran d'aplicació les normes previstes en l'article 20.”

Motivació: Per la seva transcendència convé una previsió legal expressa de l'usdefruit d'accions i participacions, principalment pel referent a la determinació de qui ostenta la condició de soci i qui pot exercitar els drets inherents a la dita condició de soci.

Esmena 50 **D'addició**

Grup Parlamentari Liberal

Es crea l'apartat 7 de l'article 15:

“7.- En cas de penyora d'accions i participacions la condició de soci l'ostenta el propietari a qui correspondrà l'exercici dels drets inherents a la dita condició de soci, salvat disposició en sentit contrari prevista en els estatuts.”

Motivació: Per la seva transcendència convé una previsió legal expressa de la penyora d'accions i participacions, principalment pel referent a la

determinació de qui ostenta la condició de soci i qui pot exercitar els drets inherents a la dita condició de soci.

Article 16. Prima

Les accions i les participacions es poden emetre per un valor superior al valor nominal. La diferència entre aquests dos valors es denomina prima, l'import de la qual s'ha de satisfer completament en el moment de la subscripció.

Esmena 51

De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 16 amb el redactat següent:

“Article 16. Prima

Les accions no es poden emetre per un valor superior al seu valor nominal. Tanmateix, la societat podrà exigir en la subscripció de les accions un import superior al valor nominal emès per cada acció. La diferència entre aquests dos valors, subscripció i nominal, es denomina prima, l'import de la qual s'ha de satisfer completament en el moment de la subscripció de les accions”.

Secció 2a. De les aportacions

Article 17. Classes i objecte

Les aportacions, que poden ser dineràries o no dineràries, són la contrapartida que ha de desemborsar qui subscriu accions o participacions i han de tenir per objecte béns o drets susceptibles de valoració econòmica, exclosos el treball i els serveis.

Article 18. Menció i descripció

A l'escriptura de constitució i a la d'augment del capital social, les aportacions dineràries s'han d'expressar en euros, i les aportacions no dineràries s'han de descriure i el seu valor s'ha d'expressar en euros. En ambdós casos, s'han d'indicar el nombre i el valor nominal de les accions o participacions que el soci aportant subscriu en contrapartida.

Esmena 52

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 18 queda redactat com segueix:

“Article 18. Menció i descripció

A l'escriptura de constitució i a la d'augment del capital social, les aportacions dineràries s'han d'expressar en euros, i les aportacions no dineràries s'han de descriure, el seu valor s'ha d'expressar en euros i aquest ha de venir justificat amb un informe elaborat per experts independents. En ambdós casos, s'han d'indicar

el nombre i el valor nominal de les accions o participacions que el soci aportant subscriu en contrapartida.”

Motivació: Per coherència amb les esmenes proposades en relació a les aportacions no dineràries.

Esmena 53

De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 18 amb el redactat següent:

“Article 18. Menció i descripció

A l'escriptura de constitució i a la d'augment del capital social, les aportacions dineràries s'han d'expressar en euros i s'ha d'acreditar davant el Notari autoritzant la realitat de les aportacions fetes mitjançant una certificació de dipòsit de les quantitats a nom de la societat en una entitat de crèdit, la qual el Notari incorpora a l'escriptura, o bé mitjançant el seu lliurament per què el Notari constitueixi el dipòsit en nom d'aquella.

La vigència de la certificació és de dos mesos a comptar des de la data en què va ser emesa.

Tanmateix a l'escriptura de constitució i a la d'augment del capital social, les aportacions no dineràries s'han de descriure i el seu valor s'ha d'expressar en euros.

En ambdós casos, s'han d'indicar el nombre i el valor nominal de les accions que el soci aportant subscriu en contrapartida.”

Article 19. Responsabilitat

Mentre la societat no s'extingeix, els socis i els administradors responen solidàriament davant de la societat i davant dels creditors socials de la realitat de totes les aportacions i del valor, l'evicció i el sanejament de les aportacions no dineràries, sens perjudici de la responsabilitat penal per falsedat en document públic que es pugui derivar per haver faltat a la veritat en els fets expressats a la corresponent escriptura de constitució de la societat o d'augment del seu capital social.

Esmena 54

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 19 queda redactat com segueix:

“Article 19. Responsabilitat

Mentre la societat no s'extingeix, els socis responen solidàriament davant de la societat i davant dels creditors socials de la realitat de totes les aportacions. Respondran també del valor, l'evicció i el sanejament de les aportacions no dineràries llevat, pels socis no aportants,

d'ignorància o error invencibles o oposició expressa a l'aportació. Tot sens perjudici de la responsabilitat penal que es pugui apreciar per raó de la seva actuació.”

Motivació: No es pot responsabilitzar els administradors per raó d'aportacions efectuades pels socis.

D'altra banda, pel què respecta concretament a les aportacions no dineràries, en un sistema sense registre de la propietat sembla excessiu responsabilitzar objectivament per evicció de les dites aportacions no dineràries, com també per sanejament en cas de vicis ocults.

I encara d'altra banda, no té sentit remetre's a un concret tipus penal, sinó que és aconsellable la simple remissió en general a la responsabilitat penal que es pugui derivar.

Esmena 55 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 19 amb el redactat següent:

“Article 19. Responsabilitat

Els socis i els administradors responen solidàriament davant de la societat i davant dels creditors socials de la realitat de totes les aportacions i del valor, l'evicció i el sanejament de les aportacions no dineràries, sens perjudici de la responsabilitat penal per falsedat en document públic que es pugui derivar per haver faltat a la veritat en els fets expressats a la corresponent escriptura de constitució de la societat o d'augment del seu capital social.”

Secció 3a. De la transmissió i l'adquisició d'accions i participacions

Article 20. Requisits

(1) Els negocis de transmissió de les accions i de les participacions socials han de constar en escriptura pública i el notari que l'autoritza ha de notificar-los en el termini de tres dies a la societat emissora.

(2) En el moment de rebre la notificació notarial prevista a l'apartat anterior, els administradors de la societat han d'inscriure l'adquirent en el llibre de registre de socis que totes les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de portar.

(3) Els negocis d'adquisició originària o derivativa, entre vius o per causa de mort, d'accions o participacions, subscrits per una persona física o jurídica, no produeixen eficàcia si no compten amb l'autorització del Govern.

(4) En el cas dels negocis per causa de mort, quan el Govern denegui l'autorització fixarà un termini per

tal que el successor trobi un tercer disposat a adquirir les accions o participacions. Si, transcorregut aquest termini, l'adquisició esmentada no s'ha produït, la societat haurà d'adquirir-les per amortitzar-les, amb la reducció prèvia del capital social.

Esmena 56 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 20 amb el redactat següent:

“(1) Els negocis de transmissió de les accions han de constar en escriptura pública, a la que s'hi incorporarà un certificat emès per l'òrgan d'administració de la societat emissora relatiu al compliment de tots els requisits que els estatuts de la societat preveuen per a la transmissió de les accions.”

Esmena 57 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

En congruència amb l'esmena proposada per l'apartat 1 d'aquest article es modifica l'apartat 2 de l'article 20 amb el redactat següent:

“(2) Els administradors de la societat han d'inscriure l'adquirent en el llibre de registre de socis que totes les societats andorranes han de portar d'acord amb el previst a l'article següent.”

Esmena 58 **De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar els apartats (3) i (4) de l'article 20 deixant-los com segueix:

“(3) Els negocis d'adquisició originària o derivativa, entre vius o per causa de mort, d'accions o participacions, subscrits per una persona física andorrana o estrangera resident a Andorra per un període no inferior a quinze anys són lliures. També ho són els que duguin a terme persones jurídiques andorranes.

Els negocis d'adquisició originària o derivativa, entre vius o per causa de mort, d'accions o participacions, subscrits per una persona física o jurídica no andorrana o assimilada per residència, no són inscrivibles al Registre de Societats ni eficaces front a tercers si no disposen de l'escaient autorització del Govern.

(4) En el cas dels negocis per causa de mort que comportin que les accions o participacions socials recaiguin en persones, físiques o jurídiques no andorranes ni assimilades, si el Govern denega l'autorització d'inscripció al Registre de Societats ha de fixar un termini –no superior a sis mesos– per tal que el successor trobi un tercer disposat a

adquirir les accions o participacions. Si transcorregut aquest termini, l'adquisició esmentada no s'ha produït, la societat haurà d'adquirir-les per amortitzar-les, amb la reducció prèvia del capital social.”

Motivació: No és admissible que els andorrans o els residents amb drets econòmics estiguin sotmesos a l'autorització prèvia i discrecional del Govern.

Esmena 59 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 20, queda redactat com segueix:

“3.- Els negocis d'adquisició originària o derivativa entre vius d'accions o participacions, subscrits per una persona física o jurídica, no són vàlids si no compten amb l'autorització del Govern quan aquesta autorització sigui requisit de validesa segons la llei.”

Motivació: Els negocis jurídics que cal considerar invàlids -no ineficaces- "ex ante" són les adquisicions per negocis entre vius, sempre i quan la llei obligui l'obtenció de l'autorització per part del Govern. Si la validesa de totes les adquisicions sempre estigués condicionada a l'autorització del Govern, comportaria una restricció de drets sense precedents en l'ordenament jurídic andorrà.

Pel què respecta a les adquisicions mortis causa, aquestes són objecte de tractament en l'apartat 4 del mateix article.

Esmena 60 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 4 de l'article 20 queda redactat com segueix:

“4.- En el cas dels negocis per causa de mort, si l'autorització administrativa és preceptiva per llei i no s'obté, l'adquisició serà vàlida i eficaç, si bé el soci adquirent haurà de regularitzar la situació en el termini màxim d'un any des de l'adquisició. Transcorregut aquest termini sense que la regularització s'hagi produït, la societat haurà d'adquirir-les, amb l'obligació, quan correspongui, d'amortitzar-les, mitjançant la reducció prèvia del capital social.”

Motivació: Com sigui que en el cas de negocis mortis causa, contràriament al què succeeix en els negocis entre vius, és inviable l'exigència d'autorització administrativa al moment en què es materialitzi la transmissió. És més procedent considerar vàlides i efectives les transmissions, si

bé concedint un termini prudencial de regularització al soci adquirent, si la llei exigeix l'autorització administrativa.

Esmena 61 **De supressió**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es suprimeixen els apartats 3 i 4 de l'article 20.

Esmena 62 **D'addició**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou article 21 que defineixi i expliqui la utilitat i funció del Llibre Registre de Socis, amb el redactat següent, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles:

“Article 21. Llibre Registre de Socis

(1) La societat ha de portar un llibre registre de socis, en el que s'hi ha de fer constar les successives transmissions de les accions, amb expressió de la identitat i domicili del titular de les accions, així com la constitució de drets reals o gravàmens sobre les mateixes.

(2) La societat només pot rectificar el contingut del Llibre registre si els interessats no s'oposen a la rectificació en el termini d'un mes des de la data en què es va produir la notificació de la mateixa.

(3) Qualsevol soci pot examinar el Llibre Registre de Socis.

(4) La custòdia i manteniment del Llibre registre de socis correspon a l'òrgan d'administració.

(5) El soci i els titulars de drets reals o gravàmens sobre les accions tenen dret a obtenir certificació de les accions, drets o gravàmens enregistrats a nom seu.

(6) Les dades personals dels socis poden ser modificades a instància seva, però mentrestant no tenen efectes front la societat.”

Article 21. Restriccions estatutàries

(1) Els estatuts de les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden establir restriccions a la lliure transmissibilitat de les accions o de les participacions, sempre que no les converteixin en pràcticament intransmissibles.

(2) L'incompliment de les restriccions estatutàries impedeix que l'adquirent obtingui la condició de soci i, a aquest efecte, els administradors no han de practicar la inscripció al llibre de registre de socis.

Esmena 63**D'addició***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

S'afegeix un article 22 que reguli el règim aplicable a la copropietat de accions, usdefruit, penyora i embargament de les mateixes, amb el redactat següent, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles:

“Article 22. Drets reals sobre les accions

(1) En cas de copropietat sobre una o més accions, els copropietaris han de designar una sola persona per a l'exercici dels drets de soci, i responen solidàriament enfront de la societat de quantes obligacions es derivin d'aquesta condició.

(2) En cas d'usdefruit de les accions la qualitat de soci recau en el nu propietari, però l'usufructuari té dret en tot cas als dividends acordats per la societat durant l'usdefruit. Excepte disposició contrària dels estatuts, l'exercici dels altres drets del soci correspon al nuu propietari.

(3) Excepte disposició contrària dels estatuts, en cas de penyora de les accions correspon al propietari d'aquestes l'exercici dels drets de soci.

(4) En cas d'embargament de les accions, s'han d'observar les disposicions contingudes a l'apartat.”

Article 22. Negocis sobre les pròpies accions o participacions

(1) Les societats anònimes o de responsabilitat limitada no poden subscriure, ni en nom propi ni per persona interposada, les pròpies accions o participacions. En cas d'infringir aquesta prohibició, la societat les adquireix, però els socis i administradors culpables responen solidàriament del seu desemborsament.

(2) Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden adquirir, en nom propi o per persona interposada, i amb el límit absolut del deu per cent del capital social, les pròpies accions o participacions, amb càrrec als beneficis distribuïbles i a les reserves de lliure disposició, sempre que la junta general ho autoritzi, expressant el nombre màxim d'accions o participacions que es poden adquirir, la durada de l'autorització i el preu màxim pel qual es poden adquirir.

(3) Per excepció del que l'apartat anterior disposa, les societats de responsabilitat limitada i les societats anònimes només poden adquirir les pròpies accions o participacions quan formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal, les adquireixin a títol gratuït o bé com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat enfront del titular d'aquelles o d'un acord de reducció del capital social adoptat per la junta general.

(4) Les accions i les participacions que s'hagin adquirit infringint les prohibicions que els apartats anteriors estableixen s'han d'alienar a un tercer efectiu per un títol onerós i en el termini d'un any o bé reduir el capital social. El mateix és aplicable a les accions i participacions adquirides en els supòsits previstos a l'apartat 3 d'aquest article, però en aquest cas el termini és de tres anys.

(5) Mentre les pròpies accions o participacions no siguin alienades, queden suspesos els seus drets polítics, i els econòmics s'han de distribuir proporcionalment entre la resta, i s'ha de constituir una reserva en el passiu del balanç per l'import equivalent.

(6) Les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada no poden acceptar en garantia les seves pròpies accions o participacions ni atorgar cap classe d'assistència financera per a la seva adquisició.

Esmena 64**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 1 de l'article 22, queda redactat com segueix:

“1.- Les societats anònimes o de responsabilitat limitada no poden subscriure les pròpies accions o participacions.”

Motivació: En consonància amb la regulació objecte dels següents apartats del mateix article, es proposa la prohibició absoluta de subscripció d'accions o participacions pròpies.

Esmena 65**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 2 de l'article 22, queda redactat com segueix:

“2.- Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden adquirir amb el límit absolut del deu per cent del capital social, les pròpies accions o participacions, amb càrrec als beneficis distribuïbles i a les reserves de lliure disposició, sempre que la junta general ho autoritzi, expressant el nombre màxim d'accions o participacions que es poden adquirir, la durada de l'autorització -sempre i quan els estatuts obliguin l'establiment d'un límit temporal- i el preu màxim pel qual es poden adquirir.”

Motivació: Si els estatuts socials no preveuen un límit temporal a la situació d'autocartera, es considera procedent l'admissió d'aquesta situació permanentment amb el límit màxim del 10 % del capital social.

Esmena 66**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 3 de l'article 22 queda redactat com segueix:

“3.- Per excepció del que l'apartat anterior disposa, les societats de responsabilitat limitada i les societats anònimes poden adquirir les pròpies accions o participacions en un percentatge superior al deu per cent quan formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal, les adquireixin a títol gratuït o bé com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat enfront del titular d'aquelles o d'un acord de reducció del capital social adoptat per la junta general.”

Motivació: Es proposa precisar el contingut d'aquest article per a què l'excepció que preveu no fos incompatible amb el supòsit general previst en l'apartat 2 del mateix article. Per això és necessària l'eliminació del terme "només" i la precisió que els supòsits que preveu aquest article permet l'adquisició per part de la pròpia societat d'una participació superior al 10 % del capital social.

Esmena 67**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 4 de l'article 22 queda redactat com segueix:

“4.- Les accions i les participacions que s'hagin adquirit infringint la limitació prevista a l'apartat 2. d'aquest article, s'han d'alienar per un títol oneros i en el termini d'un any o bé reduir el capital social. El mateix és aplicable a les accions i participacions adquirides en els supòsits previstos a l'apartat 3 d'aquest article, però en aquest cas el termini és de tres anys.”

Motivació: La finalitat de la norma queda prou clara amb l'obligació d'alienació o de reducció de capital social. La previsió expressa d'obligació d'alienació a un "tercer efectiu" es considera sobrera, ben entès que tampoc figura enlloc la definició de "tercer efectiu".

Esmena 68**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 6 de l'article 22, queda redactat com segueix:

“6.- Les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada només poden atorgar assistència financera per a adquirir les seves pròpies accions o participacions, o acceptar-les en garantia del compliment de qualsevol obligació,

dins dels límits i amb els requisits aplicables a l'adquisició de les mateixes previstos en els apartats anteriors d'aquest mateix article, excepció feta dels bancs o altres entitats integrades en el sistema financer facultades per a la formalització d'operacions creditícies amb tercers, sempre i quan constitueixin una reserva en el passiu del balanç per un import equivalent a l'import dels crèdits anotats en l'actiu o el valor de les accions o participacions si les ha acceptades en garantia.”

Motivació: Per coherència en la regulació, és procedent admetre que les societats financeres i acceptin en garantia les seves pròpies accions amb els mateixos límits previstos per l'autocarera. L'excepció relativa a les entitats financeres obeeix a què no és procedent la limitació de les activitats que constitueixen el seu propi objecte social.

Article 23. Participacions recíproques

Les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada no poden establir participacions recíproques o circulars que excedeixin el deu per cent del capital social de les societats participades. La societat que infringeixi la prohibició anterior ha de reduir la participació recíproca fins al percentatge permès en el termini d'un any, i mentrestant queden suspesos els drets polítics, i ha de constituir una reserva en el passiu del balanç per l'import de les accions o participacions que excedeixin el percentatge esmentat.

Esmena 69**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 23 queda redactat com segueix:

“Article 23. Participacions recíproques

Les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada no poden establir participacions recíproques o circulars que excedeixin el deu per cent del capital social de les societats participades. La societat que infringeixi la prohibició anterior ha de reduir la participació recíproca fins al percentatge permès en el termini d'un any i ha de constituir una reserva en el passiu del balanç per l'import de les accions o participacions que excedeixin el percentatge esmentat. La detenció de participacions recíproques o circulars comporta en qualsevol cas la suspensió dels drets polítics inherents a les accions detentades.”

Motivació: Per coherència amb la regulació de l'autocarera, es considera convenient precisar que la suspensió dels drets polítics afecta a la

totalitat de la participació circulant i no només a la que excedeixi del 10 % del capital social.

Capítol III. Dels òrgans socials

Secció 1a. Disposicions generals

Article 24. Estructura corporativa

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de tenir una estructura corporativa integrada per la junta general i per l'òrgan d'administració.

Article 25. Junta general

(1) Els socis, constituïts en junta general convocada degudament, decideixen per majoria els assumptes propis de la seva competència.

(2) Tots els socis, inclosos els dissidents i els qui no han participat a la reunió, queden sotmesos als acords de la junta general.

(3) A la societat unipersonal, les competències de la junta general les assumeix el soci únic.

Article 26. Òrgan d'administració

L'òrgan d'administració és competent per desplegar tots els actes i les activitats d'administració de la societat adreçades a l'assoliment de la finalitat social, tant en el vessant intern o de gestió com en l'extern o de representació de la societat.

Secció 2a. De la junta general

Article 27. Competències de la junta general

(1) La junta general és l'òrgan col·legiat de la societat competent per deliberar i adoptar acords sobre les matèries següents:

- (a) L'aprovació dels comptes anuals.
- (b) L'aplicació del resultat de l'exercici.
- (c) La censura de la gestió social.
- (d) El nomenament i la revocació dels administradors, els liquidadors i els auditors.
- (e) L'exercici de l'acció social contra els administradors, els liquidadors i els auditors.
- (f) La modificació dels estatuts.
- (g) La transformació de la societat.
- (h) La fusió i l'escissió de la societat.
- (i) La dissolució, la liquidació i l'extinció de la societat.

(2) Els estatuts de la societat poden establir que la junta general també sigui l'òrgan competent per deliberar i adoptar acords sobre qualsevol altra matèria.

Article 28. Junta general obligatòria

(1) Cada any s'ha de celebrar una junta general per deliberar i adoptar els acords corresponents a les matèries indicades a les lletres (a), (b) i (c) de l'article anterior.

(2) La data de celebració de la junta general ha d'estar compresa dins el període que els estatuts determinin. Aquest període no pot ser superior, en cap cas, als sis mesos comptats a partir de la data d'inici d'un nou exercici social.

(3) La junta general esmentada en aquest article que se celebri fora del període establert serà vàlida, sens perjudici de la responsabilitat dels administradors per la dilació produïda.

Esmena 70

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 28 queda redactat com segueix:

“Article 28. Junta general ordinària

1.- Cada any s'ha de celebrar una junta general per deliberar i adoptar els acords corresponents a les matèries indicades a les lletres (a), (b) i (c) de l'article anterior.

2.- La data de celebració de la junta general ha d'estar compresa dins el període que els estatuts determinin. Aquest període no pot ser superior, en cap cas, als sis mesos comptats a partir de la data d'inici d'un nou exercici social.

3.- La junta general esmentada en aquest article que se celebri fora del període establert serà vàlida, sens perjudici de la responsabilitat dels administradors per la dilació produïda.”

Motivació: Per tradició jurídica es proposa substituir la denominació de junta general obligatòria per la de junta general ordinària.

Article 29. Convocatòria de la junta general

(1) La junta general l'han de convocar l'òrgan d'administració o els liquidadors.

(2) La junta general s'ha de convocar de la forma i amb els requisits que els estatuts prescriuen, i es pot recórrer fins i tot a mitjans de comunicació a distància, sempre que el fet de la convocatòria i el seu contingut quedin garantits per a tots els socis, amb una antelació mínima de 20 dies naturals al de la data de celebració.

(3) Si no hi ha cap previsió estatutària, la convocatòria s'ha de publicar, com a mínim, dues vegades en algun dels diaris de més difusió a Andorra. Entre la data de l'anunci de la convocatòria i la data fixada per a la celebració de la junta general hi ha d'haver, almenys, vint dies naturals.

(4) L'anunci de la convocatòria ha d'expressar la data, el lloc i l'hora de la reunió, tant en primera convocatòria com en segona, i l'ordre del dia, i indicar els assumptes que s'hi ha de tractar. Entre la primera convocatòria i la segona ha de transcórrer, com a mínim, un termini de 24 hores.

(5) Els socis que representin almenys la desena part del capital social poden demanar als administradors que s'inclouguin determinats assumptes a l'ordre del dia d'una junta general ja convocada. Aquest requeriment s'ha de fer en el termini dels cinc dies següents a l'últim anunci de convocatòria. Els assumptes inclosos a l'ordre del dia per aquest procediment s'han de comunicar als socis amb una antelació mínima de vuit dies abans de la data fixada per a la reunió.

Esmena 71 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 29 queda redactat com segueix:

"2.- La junta general s'ha de convocar de la forma i amb els requisits que els estatuts prescriu amb una antelació mínima de vint dies naturals al de la data de celebració. Alternativament al lliurament personal al soci de la convocatòria amb acús de recepció, es pot recórrer als mitjans de comunicació a distància que assegurin l'acreditació de la tramesa de la mateixa i el seu contingut."

Motivació: Es proposa precisar que els mitjans de comunicació a distància són tots aquells altres diferents que el lliurament en mà al soci. Es considera convenient deixar constància expressa de la possibilitat de comunicar la convocatòria per mitjà de lliurament personal amb acús de recepció donada l'estructura d'una gran majoria de les societats andorranes i les dimensions del País.

D'altra banda, el que cal assegurar és la tramesa de la convocatòria dins del termini i per un mitjà que assegurí la recepció i el contingut. Si aquesta recepció no es produeix per causa no imputable als convocants, no pot afectar a la regularitat de la convocatòria. Aquesta previsió legal no impedeix que els estatuts prevegin altres mecanismes de convocatòria sempre i quan els drets dels socis convocats no es vegi restringit en relació a les previsions legals.

Esmena 72 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 29 queda redactat com segueix:

"3.- A no ser que els estatuts ho dispensin expressament, la convocatòria s'ha de publicar, com a mínim, dues vegades en algun dels diaris de més difusió a Andorra. Entre la data de l'anunci de la convocatòria i la data fixada per a la celebració de la junta general hi ha d'haver, almenys, vint dies naturals."

Motivació: Convé precisar que l'obligació de publicació de la convocatòria en un diari, pot ser exonerada pels estatuts.

Esmena 73 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 29 amb el redactat següent:

"(2) La junta general s'ha de convocar mitjançant un anunci que s'ha de publicar al BOPA.

Els estatuts poden establir, en substitució del sistema anterior, que la convocatòria es pugui realitzar mitjançant qualsevol procediment de comunicació, individual i per escrit, que assegurí la recepció de l'anunci per tots els socis.

(3) Entre la data de la convocatòria i la data fixada per a la celebració de la junta general hi ha d'haver, almenys, vint dies naturals."

Esmena 74 **De supressió**

Grup Parlamentari Liberal

Se suprimeix l'apartat 5 de l'article 29.

Motivació: Compte tingut que els socis que representin un mínim del 10 % del capital social poden demanar als administradors la convocatòria d'una junta extraordinària i fixar-ne l'ordre del dia, procedeix eliminar la possibilitat de canvi de l'ordre del dia d'una convocatòria ja cursada.

Article 30. Facultat i deure de convocar

(1) Sens perjudici del que disposa l'article 28, l'òrgan d'administració pot convocar la junta general sempre que ho cregui convenient per als interessos socials.

(2) L'òrgan d'administració ha de convocar la junta general quan ho sol·liciti un nombre de socis que representi, almenys, la desena part del capital social i expressar en la sol·licitud els assumptes que s'han de tractar en la reunió.

(3) En aquest cas, els administradors han de convocar la junta general dins els trenta dies següents a la data en què els socis sol·licitin la reunió, i incloure necessàriament a l'ordre del dia els assumptes que s'hagin reclamat a la sol·licitud.

Article 31. Convocatòria judicial de la junta general

(1) Si la junta general obligatòria prevista a l'article 28 no es convoca en el termini estatutari o legal establert, la pot convocar per qualsevol dels batlles a petició de dos socis o més. Els batlles també poden convocar la junta general quan ho sol·licitin els socis que representin almenys la desena part del capital social, en cas que els administradors no atenguin la sol·licitud de convocatòria a què es refereix l'article anterior en el termini que s'hi estableix.

(2) En tot cas, prèviament a la convocatòria, el batlle ha de donar audiència als administradors de la societat. En la convocatòria judicial de la junta general, s'han d'observar les formalitats estatutàries i legals que es requereixen a l'efecte. De manera particular, l'ordre del dia pot incloure la revocació del càrrec dels administradors.

general, essent diferents els supòsits si es tracta de junta general ordinària o extraordinària.

Esmena 75 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar el redactat de l'apartat 1 de l'article 31 deixant-lo com segueix:

“(1) En el cas que la junta general obligatòria que s'estableix en l'article 28 no es convoqui en el termini estatutari o legal establert, dos socis poden instar-ne la convocatòria judicial sol·licitant-ho a la Batllia. Els batlles també poden convocar la junta general quan ho sol·licitin els socis que representin almenys la desena part del capital social, en cas que els administradors no atenguin la sol·licitud de convocatòria a què es refereix l'article anterior en el termini que s'hi estableix.”

Motivació: El redactat que es modifica és inintel·ligible.

Esmena 76 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 31 queda redactat com segueix:

“1.- Si la junta general ordinària prevista a l'article 28 no es convoca en el termini estatutari o legal establert, la pot convocar qualsevol dels batlles a petició d'un sol soci o més, amb independència del percentatge de participació accionarial. Pel cas de junta extraordinària el batlle la pot convocar a petició de socis que representin, almenys, la desena part del capital social, en cas que els administradors no atenguin la sol·licitud de convocatòria a què es refereix l'article anterior en el termini que s'hi estableix.”

Motivació: Convé diferenciar qui està legitimat per a instar al batlle la convocatòria de la junta

Esmena 77 De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 31 amb el redactat següent:

“(1) Si la junta general obligatòria prevista a l'article 28 no es convoca en el termini estatutari o legal establert, la pot convocar qualsevol dels batlles a petició de dos socis o més. Els batlles també poden convocar la junta general quan ho sol·licitin els socis que representin almenys la desena part del capital social, en cas que els administradors no atenguin la sol·licitud de convocatòria a què es refereix l'article anterior en el termini que s'hi estableix.”

Esmena 78 D'addició

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou article 32 al Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, que reguli el règim de la vàlida constitució de la Junta General, amb el redactat següent, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles:

“Article 32. Constitució de la Junta

(1) La Junta General queda vàlidament constituïda en primera convocatòria quan els socis presents o representats ostentin, almenys, el vint-i-cinc per cent del capital subscrit amb dret a vot. Els estatuts socials poden establir un quòrum superior.

(2) En segona convocatòria és vàlida la constitució de la Junta General sigui quin sigui el capital present o representat. Tot això sens perjudici que els estatuts socials poden establir un quòrum superior.

(3) Per a l'adopció dels acords consistents en l'augment o reducció de capital, la fusió, escissió o cessió global d'actius i passius i en general qualsevol modificació dels estatuts socials, és necessari, en primera convocatòria, que els socis presents o representats ostentin, almenys, el cinquanta per cent del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria és necessari que els socis presents o representats ostentin, almenys, el vint-i-cinc per cent del capital subscrit amb dret a vot. Tot això sens perjudici que els estatuts socials poden establir un quòrum superior.”

Article 32. Junta general universal

La junta general queda vàlidament constituïda com a junta general universal quan hi és present o representat tot el capital social i els socis concurrents accepten per unanimitat la celebració de la reunió i l'ordre del dia.

Article 33. Assistència i representació

(1) Tots els socis tenen dret a assistir a la reunió de la junta general.

(2) El soci es pot fer representar per una altra persona, encara que no sigui sòcia. Els estatuts poden limitar aquesta facultat.

(3) La representació s'ha de conferir per escrit i especialment per a cada junta general. Res no impedeix la utilització de les noves tecnologies de la comunicació per conferir la representació, sempre que la identitat del representat i el contingut de la representació atorgada quedin garantits degudament.

(4) No és necessari complir les formalitats prescrites a l'apartat anterior quan el representant és el cònjuge, ascendent o descendent del representat, ni tampoc quan el representant té un poder general, atorgat per mitjà d'un document públic, d'administració del patrimoni del representat a Andorra.

Esmena 79**De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 33, queda redactat com segueix:

“3.- La representació s'ha de conferir per escrit i especialment per a cada junta general. Podrà conferir-se també per qualsevol mitjà que possibiliti la tecnologia, sempre que acrediti suficientment la identitat del representat i del representant, i del contingut de la representació atorgada.”

Motivació: Amb aquesta esmena es millora la comprensió de l'article.

Esmena 80**De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 3 de l'article 33 amb el redactat següent:

“(3) La representació s'ha de conferir per escrit i especialment per a cada junta general, excepte que s'hagi atorgat un poder notarial amb facultats de representació.”

Esmena 81**De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar la darrera frase de l'apartat (4) de l'article 33 deixant-la com segueix:

“... atorgat per mitjà d'un document públic, d'administració a Andorra del patrimoni del representat.”

Motivació: El redactat que es proposa és més entenedor.

Esmena 82**De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 4 de l'article 33 queda redactat com segueix:

“4.- No és necessari que la delegació sigui especial per a cada junta quan el representant és el cònjuge o membre d'una unió de parella conforme a la llei vigent en cada moment, amb regulació de les relacions patrimonials suficient per a exercir aquesta representació, ascendent o descendent del representat, ni tampoc quan el representant té un poder suficient atorgat per mitjà d'una escriptura pública autoritzada per un notari.”

Motivació: D'una banda, l'excepció ha de circumscriure's a la delegació individual per junta, però no a la resta de formalitats. D'altra banda, pel què respecta a l'excepció per parentiu, es proposa d'assimilar la parella estable amb regulació de relacions patrimonials al cònjuge, per tal d'evitar greuges comparatius i en coherència a la regulació de les unions estables de parella. Encara d'altra banda, es considera suficient per a acceptar una delegació general de facultats de representació en juntes generals si aquesta és documentada en escriptura pública autoritzada per un fedatari públic. És excessiu que la delegació general de facultats de representació per a juntes generals hagi de circumscriure's a una delegació general de facultats d'administració del patrimoni del representat a Andorra.

Article 34. Dret d'informació

Tots els socis tenen dret a sol·licitar els informes i aclariments que considerin oportuns amb relació als assumptes que s'han de tractar a la junta general. Els administradors tenen el deure d'atendre diligentment aquesta sol·licitud sempre que l'interès social ho permeti. No es pot oposar la lesió d'aquest interès si la sol·licitud la fan socis que representin un vint-i-cinc per cent del capital social.

Esmena 83**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 34 queda redactat com segueix:

“Article 34. Dret d'informació

Tots els socis tenen dret a sol·licitar els informes i aclariments que considerin oportuns amb relació als assumptes que s'han de tractar a la junta general. Els administradors tenen el deure d'atendre diligentment aquesta sol·licitud sempre que l'interès social ho permeti.”

Motivació: L'actuació en contra de l'interès social no és admissible en cap cas, tant si els socis són minoritaris com majoritaris.

Article 35. Deliberació

(1)Els estatuts han de determinar la forma en què la junta general ha de deliberar i prendre els acords. La junta general pot aprovar un reglament de funcionament a l'efecte.

(2)Si els estatuts ho preveuen, a la reunió de la junta general poden intervenir els socis per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica. Així mateix, la reunió de la junta general es pot celebrar virtualment per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica.

(3)Els mitjans tècnics que s'utilitzin en aquests casos han de garantir la participació efectiva dels socis en la deliberació dels assumptes i la integritat de la seva intervenció, inclòs el sentit del seu vot.

(4)Els socis que intervinguin en una reunió per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica s'han d'identificar mitjançant un codi que s'haurà distribuït prèviament a la celebració de la reunió.

(5)La junta general també pot prendre acords sense sessió. En aquest cas, el vot es pot emetre per correu ordinari o per qualsevol mitjà de telecomunicació electrònica, sempre que la identitat del soci i la integritat del sentit del seu vot quedin garantides suficientment.

Esmena 84**De supressió***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es suprimeixen els apartats 2, 3, i 4 de l'article 35, i en conseqüència es numera de nou l'apartat següent.

Article 36. Acords

(1)La junta general ha d'adoptar els acords pel vot favorable de la majoria del capital social present o representat, sempre que aquesta majoria signifiqui almenys un terç del capital social de la societat.

(2)No obstant això, la modificació dels estatuts, les modificacions estructurals i la dissolució de la societat requereixen el vot favorable de la majoria del capital social present o representat, sempre que aquesta majoria signifiqui almenys la meitat del capital social de la societat.

(3)Els estatuts poden establir quòrums de constitució de la junta general i majories diferents i superiors a les que s'indiquen als paràgrafs anteriors, per a l'adopció d'acords amb relació a totes o a algunes de les matèries, però no en poden requerir la unanimitat.

Article 37. Acta

(1)Tots els acords que la junta general adopti han de constar en una acta.

(2)En tot cas, s'han de fer constar a l'acta la data, el lloc i l'hora de celebració de la reunió, la identitat dels socis participants i el capital que representen, el contingut dels acords adoptats i el resultat de les votacions, amb indicació del sentit del vot dels socis. Si els socis ho demanen, també s'hi ha de fer constar un resum de les seves intervencions amb relació a l'ordre del dia.

(3)En el cas de la societat unipersonal, l'acta ha d'indicar la data i el contingut dels acords i si aquests han estat adoptats pel soci únic o per un representant.

(4)L'acta s'ha d'aprovar de la forma que els estatuts preveuen. Si no hi ha cap previsió estatutària, l'acta l'ha d'aprovar la junta general en finalitzar la reunió.

(5)Els administradors i els socis que representin el deu per cent del capital social poden requerir la presència del notari a la junta general per tal que estengui acta de la reunió. Els honoraris del notari són a càrrec de la societat.

Esmena 85**De supressió***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa suprimir tot l'article 37, amb la qual cosa l'adopció de l'esmena ha de comportar la reenumeració dels articles següents.

Motivació: Aquest article és una reiteració del que ja apareix als articles 56 i 60. Si es mantenen ambdós, cal suprimir-lo.

Esmena 86**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'article 37 queda redactat com segueix:

“Article 37.- Lloc i temps de la celebració

1.- Les juntes generals es celebraran en el seu domicili social, o en el lloc que s'indiqui en la convocatòria, sempre en territori andorrà.

2.- La juntes generals es celebraran el dia assenyalat en la convocatòria, però les seves sessions podran ser prorrogades durant un o més dies consecutius. La pròrroga podrà acordar-se a proposta dels administradors o a petició d'un nombre de socis que representi la quarta part del capital present a la junta. Qualsevol que sigui el nombre de sessions en què es celebri la junta, es considerarà única, aixecant-se una sola acta per a totes les sessions.”

Motivació: D'una banda, el contingut original es troba duplicat en els articles 56 i 57. I d'altra banda, convé que la llei prevegi una regulació en relació al lloc i temps de celebració de les juntes generals.

Article 38. Acords impugnables

(1) Els acords que siguin contraris a la Llei, als estatuts, o els que lesionin els interessos de la societat, en benefici d'un o més socis o de tercers, són impugnables.

(2) Els acords contraris a la Llei són nuls. Els altres acords a què fa referència l'apartat anterior són anul·lables.

(3) L'acord que ha estat substituït per un altre adoptat vàlidament no es pot impugnar. Sempre que sigui possible eliminar la causa d'impugnació, el batlle ha de concedir un termini raonable per tal que es pugui fer aquesta esmena.

Esmena 87

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 38 queda redactat com segueix:

“2.- Els acords contraris a la Llei o als estatuts són nuls. Els altres acords a què fa referència l'apartat anterior són anul·lables.”

Motivació: Es proposa fer extensiva la sanció de nul·litat als acords contraris als estatuts, puix que aquests són llei per la societat.

Esmena 88

De supressió

Grup Parlamentari Liberal

Se suprimeix l'apartat 3 de l'article 38.

Motivació: És obvi que l'acord substituït no pot impugnar-se puix ja no existeix. Així mateix, el Batlle ha de decidir si l'acord és nul o no però no qualificar si hi ha “esmena” o com hagi de ser aquesta.

Article 39. Caducitat

(1) L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any des de la data d'adopció de l'acord i, si l'acord s'ha d'inscriure en el Registre de Societats, des de la seva inscripció. En queden exceptuats els acords que contravinguin l'ordre públic.

(2) L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca en el termini de quaranta dies des de la data d'adopció de l'acord i, si l'acord s'ha d'inscriure en el Registre de Societats, des de la seva inscripció.

Esmena 89

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 39, queda redactat com segueix:

“1.- L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any des de la data d'inscripció de l'acord en el Registre de Societats, si aquest acord no ha estat inscrit, des de la data de la seva adopció; i si, a més a més, produeix efectes desfavorables per un tercer aliè a la societat, des de la data en què aquest tercer n'hagi tingut coneixement. En queden exceptuats els acords que contravinguin l'ordre públic que són impugnables en qualsevol moment.”

Motivació: Es proposa precisar que l'acció per a declarar la nul·litat dels acords contraris a l'ordre públic es pot exercir en qualsevol moment. Així mateix, la impossibilitat o dificultat evident per part de tercers aliens a la societat perjudicats pel contingut de l'acord nul de conèixer el contingut dels acords no inscrits en el Registre de Societats, aconsella preveure que, per a ells, l'inici del còmput del temps per a l'exercici de l'acció d'impugnació, s'inicia a partir de la data en què es pugui acreditar que n'han tingut coneixement.

Esmena 90

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 39 queda redactat com segueix:

“2.- L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca en el termini de quaranta dies des de la data d'inscripció de l'acord en el Registre de Societats, si aquest acord no ha estat inscrit, des de la data de la seva adopció; i si, a més a més, produeix efectes desfavorables per un tercer aliè a la societat, des de la data en què aquest tercer n'hagi tingut coneixement.”

Motivació: Per coherència amb l'esmena anterior.

Article 40. Legitimació

(1) Per a la impugnació dels acords nuls estan legitimats els socis, els administradors i qualsevol tercer que hi acrediti un interès legítim.

(2) Per a la impugnació dels acords anul·lables estan legitimats els socis absents; els que hagin estat privats il·legítimament del seu dret de vot, s'hagin abstingut o hagin votat en contra de l'acord adoptat, i els administradors.

Article 41. Procediment

(1) Les accions d'impugnació s'han d'interposar contra la societat. En cas que la part actora sigui el representant exclusiu de la societat, correspon a la junta general designar la persona que l'ha de representar en el judici. Si no en designa cap, el batlle ha de nomenar aquesta persona entre els socis que hagin votat a favor de l'acord impugnat.

(2) Les impugnacions relatives al mateix assumpte objecte de deliberació s'han de tractar conjuntament i s'han de decidir en la mateixa resolució.

Article 42. Sentència

(1) La resolució judicial que declara la nul·litat de l'acord produeix els seus efectes respecte a tots els socis i òrgans de la societat. Si l'acord està inscrit en el Registre de Societats, s'hi ha d'inscriure la declaració de nul·litat.

(2) En cap cas la declaració de nul·litat o la seva inscripció han d'afectar els drets de tercers de bona fe que aquests hagin adquirit prèviament sobre la base d'actes realitzats en execució de l'acord impugnat.

Secció 3a. De l'òrgan d'administració**Article 43. Estructura i poder de representació**

(1) L'òrgan d'administració de la societat ha d'adoptar una de les estructures següents:

(a) Administrador únic, cas en el qual el poder de representació correspon necessàriament a aquest.

(b) Administradors conjunts, cas en el qual el poder de representació s'ha d'exercitar de forma mancomunada.

(c) Administradors solidaris, cas en el qual el poder de representació correspon a cadascun d'ells per separat.

(d) Consell d'administració, cas en el qual el poder de representació correspon al consell de forma col·legiada.

(2) El poder de representació abasta tots els actes compresos en l'objecte social. Qualsevol limitació del poder de representació, encara que estigui inscrita en

el Registre de Societats, és ineficaç davant de tercers.

Esmena 91**De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 43 queda redactat com segueix:

"2.- El poder de representació abasta tots els actes compresos en l'objecte social sense perjudici de les competències que els estatuts, d'acord amb el previst en l'anterior article 27.2, puguin reservar a la junta general. Qualsevol altra limitació del poder de representació, encara que estigui inscrita en el Registre de Societats, és ineficaç davant de tercers."

Motivació: Es proposa aquesta precisió per tal de fer compatible la regulació d'aquest article amb el previst en l'article 27.2, que permet que per via estatutària es puguin preveure matèries reservades a la junta general.

Article 44. Membres de l'òrgan d'administració

(1) Els membres de l'òrgan d'administració són els administradors, que poden ser tant persones físiques com persones jurídiques. En aquest últim cas, la persona jurídica ha de designar una persona física que actuï en representació seva a l'òrgan d'administració.

(2) Les persones físiques han de tenir la capacitat plena d'obrar i no estar sotmeses a restricció o inhabilitació de cap mena per a l'exercici del comerç.

(3) En tot cas, en les societats andorranes, un dels administradors, com a mínim, ha de ser una persona física, amb nacionalitat andorrana i amb residència al país o, si és estrangera, que acrediti la seva residència continuada a Andorra durant vint anys, o durant un termini inferior si així ho disposa una disposició especial. En cas que l'òrgan d'administració s'estructuri com a consell d'administració, el conseller delegat ha de tenir residència a Andorra.

(4) Els requisits de nacionalitat o de residència que s'estableixen a l'apartat anterior en relació amb els administradors també són aplicables a totes les persones que tinguin atribuïdes facultats generals de representació de la societat.

Esmena 92**De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar l'apartat (3) de l'article 44 amb el redactat següent:

"(3) En tot cas, en les societats mercantils andorranes la meitat dels administradors, com a

mínim, han de ser persones físiques de nacionalitat andorrana o, si són estrangeres, que acreditin la seva residència continuada a Andorra durant vint anys, o durant un termini inferior si així ho disposa una norma especial. En cas que els administradors únics, conjunts o solidaris, o el conseller delegat assumeixin les funcions del consell d'administració, han de tenir residència a Andorra.”

Motivació: El redactat que esmenem dóna la possibilitat de perpetuar, als òrgans socials, la mala pràctica dels prestanoms. Convé una garantia de vincle real amb Andorra per afavorir la transparència en l'activitat mercantil.

Esmena 93 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 44 queda redactat com segueix:

“3.- En cas que l'òrgan d'administració s'estructuri com a consell d'administració, un dels administradors, com a mínim, i el conseller delegat, en el seu cas, ha de ser una persona física, amb nacionalitat andorrana i amb residència al país o, si és estrangera, que acrediti la seva residència continuada a Andorra durant vint anys, o durant un termini inferior si així ho disposa una disposició especial.”

Motivació: Com sigui que no és preceptiu que el Consell d'Administració elegeixi un Conseller Delegat, calia adaptar el text a aquesta realitat. Es clarifica, a més, la comprensió de l'article.

Esmena 94 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 3 de l'article 44 amb el redactat següent:

“(3) En tot cas, en totes les societats, un dels administradors, com a mínim, ha de tenir nacionalitat andorrana i amb domicili al país, o, si és estrangera, que acrediti la seva residència continuada a Andorra durant vint anys, o durant un termini inferior si així ho disposa una disposició especial.

En cas que l'administrador sigui una persona jurídica, la persona física nomenada a l'efecte com a representant de la societat, també haurà de complir els requisits de nacionalitat o residència a què fa referència el paràgraf anterior.

En cas que l'òrgan d'administració s'estructuri com a consell d'administració, i s'hagi nomenat un conseller delegat, aquest també haurà de

complir els requisits de nacionalitat o residència a què fa referència aquest apartat.”

Esmena 95 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 4 de l'article 44 queda redactat com segueix:

“4.- Els requisits de nacionalitat andorrana i de residència mínima pel cas de tractar-se d'una persona estrangera que s'estableixen a l'apartat anterior en relació amb els administradors, també són aplicables a totes les persones que tinguin atribuïdes facultats generals de representació de la societat, inclusivament als administradors indicats a l'article 43.1, paràgrafs a), b) i c).”

Motivació: La redacció originària podia plantejar dubtes en quan als requisits de nacionalitat i/o de residència que cal exigir a les persones que tinguin atribuïdes facultats generals de representació de la societat. Per la transcendència d'aquest aspecte, es proposa precisar el contingut de la redacció originària. És igualment necessària una referència expressa als administradors únics, conjunts i solidaris.

Article 45. Nomenament i durada

(1) Els administradors són nomenats per acord de la junta general. El nomenament és efectiu des que la persona designada l'accepta expressament.

(2) Els administradors poden ser cessats en qualsevol moment per acord de la junta general, encara que aquest punt no figuri a l'ordre del dia i sense haver d'acreditar la concurrència d'una causa justa.

(3) Els estatuts poden establir regles particulars de nomenament, com també el nomenament d'administradors suplents, amb indicació de la seva forma d'actuació.

(4) Els administradors exerceixen el càrrec indefinidament. Els estatuts poden fixar un període concret per a l'exercici del càrrec i l'eventual reelecció.

Esmena 96 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 45 queda redactat com segueix:

“1.- Els administradors són nomenats per acord de la junta general. El nomenament és efectiu des que la persona designada l'accepta expressament i ha d'instar-se la inscripció de l'acord en el Registre de Societats en un termini màxim de trenta dies des de la dita acceptació del càrrec per part del nomenat. La inscripció de l'acord de

nomenament del càrrec el fa oposable a tercers si bé aquesta inscripció no exonera el nou administrador nomenat de respondre conforme a la llei dels actes desenvolupats en exercici del seu càrrec.”

Motivació: En consonància amb la previsió de l'article 8.1.e en el sentit d'incloure en l'escriptura de constitució la identitat dels primers administradors i donada la responsabilitat que comporta la condició d'administrador, es proposa incloure l'exigència de la inscripció en el Registre de Societats del nomenament d'un nou administrador.

Article 46. Retribució

(1) Els administradors poden ser retribuïts per l'exercici del càrrec. Els estatuts han de determinar el sistema que s'ha de seguir per a aquesta retribució.

(2) L'aplicació del sistema que s'estableixi per a cada exercici és competència de la junta general.

(3) La retribució del conseller delegat s'ha de fixar per acord del consell d'administració sense la participació de l'administrador afectat.

Esmena 97

D'addició

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un apartat 4 a l'article 46 al Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada, amb el redactat següent:

“(4) Quan la retribució consisteixi en una participació en els beneficis, només pot ser satisfeta després que s'hagi reconegut als socis un dividend del 5% sobre el valor nominal de les accions o el tipus més alt que estableixin els estatuts.”

Article 47. Exercici del càrrec

(1) Els administradors han d'exercir el càrrec amb fidelitat a l'interès social, amb la diligència d'un empresari ordenat i la lleialtat d'un bon representant.

(2) El deure de diligència obliga l'administrador a aplicar, en l'activitat d'administració, el temps, l'esforç i els coneixements que es poden esperar d'un empresari que ocupa una posició similar a la seva, i, en particular, a informar-se adequadament sobre la marxa de la societat, a participar activament en l'administració i a investigar qualsevol irregularitat en la gestió de la societat.

(3) El deure de lleialtat obliga l'administrador a actuar amb l'honestedat que es pot esperar d'un representant que administra recursos aliens i, en particular, a abstenir-se de competir amb la societat, d'aprofitar les oportunitats de negoci d'aquesta,

d'utilitzar els actius socials amb fins privats i de realitzar transaccions amb la societat.

(4) Sens perjudici del que l'apartat anterior disposa, la societat, per acord de la junta general, pot autoritzar que un administrador realitzi determinades transaccions amb la societat, utilitzi determinats actius i aprofiti una oportunitat concreta de negoci o participi en l'activitat competitiva.

Esmena 98

De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa substituir la primera “L” majúscula per una “l” minúscula en el mot lleialtat en els apartats (1) i (3) de l'article 47.

Motivació: No s'escau la majúscula.

Esmena 99

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 47 queda redactat com segueix:

“3.- El deure de Lleialtat obliga l'administrador a actuar amb l'honestedat que es pot esperar d'un representant que administra recursos aliens i, en particular, a abstenir-se de competir amb la societat, d'aprofitar les oportunitats de negoci d'aquesta, d'utilitzar els actius socials amb fins privats i de realitzar transaccions amb la societat en perjudici de la mateixa.”

Motivació: La prohibició de què l'administrador realitzi transaccions amb la societat no té sentit que sigui prevista en termes absoluts, solament dispensables per acord de la junta general d'accionistes. Amb la finalitat d'evitar situacions absurdes com que l'administrador no pugui ser client de la pròpia societat es proposa precisar que la impossibilitat per part de l'administrador de realitzar transaccions amb la societat, només es produirà si aquestes transaccions són perjudicials als interessos de la pròpia societat.

Esmena 100

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 4 de l'article 47 queda redactat com segueix:

“4.- Sens perjudici del que l'apartat anterior disposa, la societat, per acord de la junta general, pot autoritzar que un administrador utilitzi determinats actius, aprofiti una oportunitat concreta de negoci o participi en l'activitat competitiva.”

Motivació: En consonància amb l'esmena a l'article 47.3, si es permet que l'administrador

realitzi transaccions que no perjudiquin a la societat, no és necessari que es prevegi que, en qualsevol cas, la junta general hagi d'autoritzar expressament a l'administrador per a la realització de determinades transaccions amb la societat.

Article 48. Responsabilitat

(1) Els administradors de dret o de fet estan obligats solidàriament a indemnitzar els danys causats a la societat pels actes o les omissions que siguin contraris a les normes legals o estatutàries o que infringeixen els deures que la Llei o els estatuts els imposen i, en cas d'infracció del deure de lleialtat, a restituir a la societat el lucre obtingut.

(2) És administrador de fet el que actua en el tràfic com a administrador però sense complir algun dels requisits formals exigits.

(3) Queden exonerats de responsabilitat els administradors que, per causa no imputable, desconeguin l'existència de l'actuació o l'omissió lesiva. Tampoc no n'han de respondre els administradors que, coneixent aquesta actuació o omissió, han fet el possible per evitar-ne o disminuir-ne el dany. La constància de l'oposició a la conducta lesiva és un requisit necessari a aquest efecte.

(4) L'autorització o la ratificació de l'actuació o l'omissió lesiva per part de la junta general no és, en cap cas, causa d'exoneració de responsabilitat per als administradors.

(5) La responsabilitat dels administradors prescriu als quatre anys, comptadors des del cessament del càrrec.

(6) Quan els administradors actuen per compte d'un tercer, aquest és responsable en les mateixes condicions que ho són els administradors de la societat.

Esmena 101 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir els mots “o de fet” de l'apartat (1) de l'article 48.

Motivació: Ja en l'exposició de motius hem presentat l'esmena núm. 3 per a suprimir-hi la referència als administradors de fet que aquesta llei vol tractar en peu d'igualtat amb els administradors de dret.

És ben evident que una simple extensió de la responsabilitat en aquesta llei mercantil no és suficient per eradicar una figura avui ja plenament il·legal. Al capdavall i paradoxalment insistir en equiparar l'eventual responsabilitat

dels administradors de dret amb els de fet suposa una tàcita re-legalització dels prestanoms.

Esmena 102 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 48 queda redactat com segueix:

“1.- Els administradors de dret o de fet estan obligats a indemnitzar els danys que causin a la societat pels actes o les omissions que siguin contraris a les normes legals o estatutàries o que infringeixen els deures que la Llei o els estatuts els imposen i, en cas d'infracció del deure de lleialtat, a restituir a la societat el lucre obtingut.”

Motivació: La responsabilitat dels administradors només resulta admissible per raó de l'exercici dels propis actes. Cal fugir de l'establiment de situacions de responsabilitat quasi-objectiva.

Esmena 103 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 48 queda redactat com segueix:

“3.- Tots els administradors formant part integrant de l'òrgan d'administració que hagués realitzat l'acte o omissió lesius, respondran solidàriament entre ells. Queden exonerats de responsabilitat els administradors que, per causa no imputable, desconeguin l'existència de l'actuació o l'omissió lesiva. Tampoc no n'han de respondre els administradors que, coneixent aquesta actuació o omissió, han fet el possible per evitar-ne o disminuir-ne el dany. La constància de l'oposició a la conducta lesiva és un requisit necessari a aquest efecte.”

Motivació: L'esmena de l'article 48.1 obliga a incloure en aquest article 48.3, com a norma general, la responsabilitat solidària dels administradors pels actes o omissions realitzats per l'òrgan d'administració. L'exoneració de responsabilitat en els casos previstos s'estructura com l'excepció a la dita norma general.

Esmena 104 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 6 de l'article 48 queda redactat com segueix:

“6.- Quan els administradors actuen per compte d'un tercer i seguint les seves instruccions, aquest és responsable en les mateixes condicions que ho són els administradors de la societat.”

Motivació: Cal salvar els tercers que siguin totalment aliens a l'actuació de l'administrador, malgrat l'hagin nomenat o proposat.

Article 49. Acció social de responsabilitat

(1) L'acció social de responsabilitat contra els administradors l'exerceix la societat, amb l'acord previ de la junta general, el qual es pot adoptar encara que no consti a l'ordre del dia.

(2) Per acordar l'exercici de l'acció social de responsabilitat no es pot requerir una majoria diversa de la que l'article 36 (1) estableix, ni es pot renunciar a exercir-la amb l'oposició de socis que representin una desena part del capital social.

(3) L'exercici o la renúncia de l'acció social de responsabilitat produeix el cessament dels administradors afectats.

(4) En els casos en què no es convoqui la junta general o no es pugui adoptar l'acord, o que aquest sigui contrari, els socis que representin una desena part del capital social poden exercir l'acció social de responsabilitat, i també la poden exercir subsidiàriament els creditors quan el patrimoni social sigui insuficient per pagar els seus crèdits.

Esmena 105

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 49 queda redactat com segueix:

"2.- Per acordar l'exercici de l'acció social de responsabilitat es requerirà la majoria prevista en l'article 36 (1) o altra prevista estatutàriament, sempre i quan no s'exigeixi un quòrum superior al 51 % del capital social. Sens perjudici d'això, la junta general, en qualsevol moment, podrà renunciar a l'exercici d'aquesta acció social, sempre que no s'hi oposin socis que representin, almenys, una desena part del capital social."

Motivació: Es proposa incloure la possibilitat que els estatuts, dins d'uns límits, puguin adaptar a cada societat els quòrums mínims exigibles per a acordar l'inici de l'acció social de responsabilitat dels administradors.

Esmena 106

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 3 de l'article 49 queda redactat com segueix:

"3.- Quan es procedeixi a l'exercici per la via judicial de l'acció social de responsabilitat, es podrà sol·licitar al tribunal la suspensió cautelar de l'administrador demandat en l'exercici del seu càrrec. Si la sentència fos condemnatòria, el

tribunal podrà decidir el cessament definitiu dels administradors condemnats."

Motivació: Per tal d'evitar situacions injustes; i, de vegades irreversibles, es proposa regular els efectes de l'exercici de l'acció social de responsabilitat envers l'exercici del càrrec per part de l'administrador. Així, d'una banda, no serà exigible a la part demandant esperar l'obtenció d'una resolució judicial ferma per a obtenir el cessament efectiu de l'administrador en el seu càrrec; però d'altra banda, s'instrumenten mecanismes per a què aquest cessament cautelar de l'activitat de l'administrador sigui volgut per la societat; i, en tot cas, respongui a apariència de bon dret.

Esmena 107

De supressió

Grup Parlamentari Liberal

Se suprimeix l'apartat 4 de l'article 49.

Motivació: Si la majoria decideix no exercir l'acció social, aquesta no pot ser exercitada; sense perjudici de l'exercici de l'acció individual.

Article 50. Acció individual de responsabilitat

L'acció prevista a l'article anterior és independent de les accions de responsabilitat que corresponguin als socis o als creditors pels danys que els hagin ocasionat els actes o les omissions dels administradors que infringeixin els deures que la Llei o els estatuts preveuen que han de complir en relació amb aquells, considerats individualment.

Esmena 108

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 50 queda redactat com segueix:

"Article 50. Acció individual de responsabilitat

L'acció prevista a l'article anterior és independent de les accions de responsabilitat que corresponguin als socis o als creditors pels danys que els hagin ocasionat els actes o les omissions dels administradors que infringeixin els deures que la Llei o els estatuts preveuen i que lesionin directament els interessos d'aquells."

Motivació: Es proposa precisar la redacció originària, donada la seva ambigüitat. Efectivament, no té sentit parlar d'acció individual de responsabilitat contra els administradors per part de tercers diferents a la pròpia societat si no existeix una lesió directa dels seus interessos.

Secció 4a. Del consell d'administració

Article 51. *Naturalesa*

(1) El consell d'administració és l'òrgan col·legiat d'administració de la societat i ha d'estar integrat, com a mínim, per tres membres.

(2) Si no hi ha cap previsió estatutària, correspon al consell d'administració establir-ne el règim de funcionament i l'estructura interna. Amb aquest fi, pot aprovar un reglament.

Esmena 109

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 51 queda redactat com segueix:

“Article 51. *Naturalesa*

1.- El consell d'administració és l'òrgan col·legiat d'administració de la societat i ha d'estar integrat, com a mínim, per dos membres. Tot sense perjudici de les exigències que puguin preveure en aquesta matèria regulacions sectorials, que prevaldran sobre el previst en aquest article.”

Motivació: El nombre reduït de socis d'un nombre considerable de societats mercantils andorranes; i, consegüentment, el nombre reduït de persones que potencialment poden formar part de l'òrgan d'administració de les dites societats mercantils, aconsella establir en dos (2) el nombre mínim de consellers del consell d'administració. Tot i ser possible la previsió d'un administrador únic o de varis administradors solidaris o mancomunats, el diferent funcionament del consell d'administració fa recomanable no impedir a les societats "petites" la instrumentació del seu òrgan d'administració com a consell d'administració.

D'altra banda, convé deixar salvades les regulacions sectorials específiques pel què respecta al nombre mínim de membres del consell d'administració, tan les existents actualment com les que es puguin promulgar en un futur.

Article 52. *Càrrecs*

(1) Els càrrecs del consell d'administració han de facilitar l'exercici de les seves competències i impulsar-ne el funcionament.

(2) El consell d'administració ha de tenir un president, designat d'entre els seus membres. També ha de tenir un secretari, el qual no és necessari que sigui administrador. A més, pot tenir un vicepresident o diversos i un vicesecretari o diversos.

Article 53. *Delegació de facultats*

(1) El consell d'administració pot delegar les seves facultats en una comissió executiva o en un conseller delegat o més. La delegació no exclou la competència concurrent del consell d'administració sobre les facultats delegades ni, en conseqüència, la seva responsabilitat. La rendició de comptes no es pot delegar en cap cas a la junta general. Les facultats que la junta general hagi atribuït al consell tampoc no es poden delegar sense l'autorització expressa d'aquesta a l'efecte.

(2) El consell d'administració pot crear les comissions que consideri adequades per desenvolupar millor les seves facultats i per reforçar la transparència de la gestió. De manera particular, es poden crear una comissió de nomenaments i retribucions i una comissió d'auditoria interna.

(3) El consell d'administració pot apoderar qualsevol persona quan les necessitats de la gestió ho requereixin.

Esmena 110

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 53 queda redactat com segueix:

“1.- El consell d'administració pot delegar les seves facultats en una comissió executiva o en un conseller delegat o més. La delegació no exclou la competència concurrent del consell d'administració sobre les facultats delegades ni, en conseqüència, la seva responsabilitat. La rendició de comptes a la junta general no es pot delegar en cap cas. Les facultats que la junta general hagi atribuït al consell tampoc no es poden delegar sense l'autorització expressa d'aquesta a l'efecte.”

Motivació: Es millora la comprensió de l'article.

Esmena 111

De supressió

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa suprimir la darrera i inacabada frase de l'apartat (2) de l'article 53, amb la qual cosa la frase acabaria així “... i per reforçar la transparència de la gestió.”

Es suprimiria així la frase que comença: “De manera particular, es poden crear una...”

Motivació: Aquesta frase està inacabada i esdevé així incomprendible, i alhora, inútil.

Esmena 112 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 2 de l'article 53 queda redactat com segueix:

“2.- El consell d'administració pot crear les comissions que consideri adequades per desenvolupar millor les seves facultats i per reforçar la transparència de la gestió.”

Motivació: És suficient la previsió general que el consell d'administració pugui crear comissions, sense necessitat d'efectuar cap altre tipus de previsió.

Article 54. Funcionament

(1) La constitució vàlida del consell d'administració requereix la presència de més de la meitat dels seus membres. Els consellers poden atribuir la seva representació exclusivament a un altre administrador.

(2) Les reunions del consell d'administració es poden celebrar per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica i els consellers hi poden participar per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica.

(3) Els mitjans tècnics utilitzats en els casos previstos a l'apartat anterior han de garantir la participació efectiva dels administradors en la deliberació dels assumptes i la integritat de la seva intervenció, inclòs el sentit del seu vot.

(4) Els consellers que intervinguin en una reunió per videoconferència o per qualsevol altre mitjà de telecomunicació electrònica s'han d'identificar mitjançant un codi que s'haurà distribuït prèviament a la celebració de la reunió.

(5) El consell d'administració també pot prendre acords sense sessió. En aquest cas, el vot es pot emetre per correu ordinari o per qualsevol altre mitjà de comunicació a distància, sempre que la identitat del conseller que vota i el sentit del seu vot quedin garantits suficientment.

Esmena 113 **De supressió***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es suprimeixen els apartats 2, 3, i 4 de l'article 54, i en conseqüència es numera de nou l'apartat següent.

Esmena 114 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 5 de l'article 54 queda redactat com segueix:

“5.- El consell d'administració també pot prendre acords sense sessió sempre i quan no hi hagi cap conseller que manifesti la seva oposició a la utilització d'aquest sistema. En aquest cas, el vot es pot emetre per correu ordinari o per qualsevol altre mitjà de comunicació a distància, sempre que la identitat del conseller que vota i el sentit del seu vot quedin garantits suficientment.”

Motivació: La utilització d'aquest procediment excepcional per a l'adopció d'acords exigeix que cap conseller s'oposi a la seva utilització.

Article 55. Acords

(1) El consell d'administració ha d'adoptar els acords per majoria dels membres concurrents a la reunió. No obstant això, la delegació de facultats requereix l'acord de les dues terceres parts dels seus membres.

(2) Els estatuts poden qualificar el quòrum de constitució o la majoria per prendre tots o determinats acords, però no en poden requerir la unanimitat.

Esmena 115**D'addició***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

S'afegeixen dos apartats a l'article 55 amb el redactat següent:

“(3) Els administradors poden impugnar els acords nuls i anul·lables del Consell d'administració en el termini de trenta dies a comptar des de la data en que es van adoptar els acords.

(4) Tanmateix poden impugnar els acords, els socis que representin el cinc per cent del capital social en el termini de trenta dies a comptar des de la data en què hagin tingut coneixement dels mateixos i sempre que no hagi transcorregut un any des de la data en què es van adoptar.

La impugnació es tramita d'acord amb el previst per a la impugnació dels acords de la Junta General.”

Secció 5a. Documentació i certificació dels acords**Article 56. Actes**

(1) L'existència dels acords s'acredita mitjançant la seva documentació. Tots els acords que la junta general i els òrgans col·legiats d'administració adoptin s'han de fer constar en una acta, la qual s'ha de transcriure al llibre d'actes corresponent.

(2) En tot cas, han de constar a l'acta:

- La data, el lloc i l'hora de celebració de la reunió.
- La data, la forma i el text íntegre de la convocatòria.

(c) En cas de junta general, la identitat dels socis participants i el capital que representen, i si hi intervenen personalment o per representació. Si es tracta d'una junta general universal, a continuació de la data i el lloc de celebració de la reunió i de l'ordre del dia, s'han de fer constar el nom dels assistents i la seva signatura. En cas que es tracti d'un òrgan col·legiat d'administració, s'ha d'indicar el nom dels assistents, i si ho fan personalment o per representació.

(d) Un resum dels assumptes tractats i de les intervencions de les quals s'hagi sol·licitat que quedi constància.

(e) El contingut dels acords i les majories amb què s'han adoptat. També hi han de constar les abstencions i el sentit del vot, particularment el vot en contra, si la part interessada ho sol·licita a l'efecte d'impugnar l'acord corresponent.

(f) L'aprovació de l'acta.

(3) En el cas de la societat unipersonal, l'acta ha d'indicar la data i el contingut de l'acord, i si aquest ha estat adoptat pel soci únic o per un representant.

Esmena 116

D'addició

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 56 amb el redactat següent:

“(4) La transcripció dels acords adoptats al Llibre d'actes correspon a l'administrador o, en el seu cas, al Secretari del Consell d'administració.”

Esmena 117

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 56 queda redactat com segueix:

“2.- En tot cas, han de constar a l'acta:

(a) La data, el lloc i l'hora de celebració de la reunió.

(b) Referència a la convocatòria. Serà suficient la menció d'haver-se cursat la convocatòria en deguda i legal forma, sense perjudici que els estatuts puguin preveure l'obligació de fer constar altres detalls en relació a la mateixa, tals com la data, la forma i el text íntegre de la mateixa.

(c) En cas de junta general, la identitat dels socis participants i el capital que representen, i si hi intervenen personalment o per representació. Si es tracta d'una junta general universal, a continuació de la data i el lloc de celebració de la reunió i de l'ordre del dia, s'han de fer constar el nom dels assistents i la seva signatura. En cas que es tracti d'un òrgan col·legiat d'administració,

s'ha d'indicar el nom dels assistents, i si ho fan personalment o per representació.

(d) Un resum dels assumptes tractats i de les intervencions de les quals s'hagi sol·licitat que quedi constància.

(e) El contingut dels acords i les majories amb què s'han adoptat. També hi han de constar les abstencions i el sentit del vot, particularment el vot en contra, si la part interessada ho sol·licita a l'efecte d'impugnar l'acord corresponent.

(f) L'aprovació de l'acta.”

Motivació: Es considera excessiu que totes les actes hagi de preveure la data, la forma i el text íntegre de la convocatòria. És per això que no s'estableix com una obligació la constància en acta d'aquests aspectes, si bé es deixa la possibilitat que els estatuts puguin imposar la seva inclusió.

Article 57. Aprovació

(1) L'acta s'ha d'aprovar de la forma que els estatuts preveuen. Si no hi ha cap previsió estatutària, l'acta l'ha d'aprovar la junta general o l'òrgan col·legiat d'administració en finalitzar la reunió.

(2) Una vegada consta l'aprovació de l'acta, l'ha de signar qui hagi actuat com a secretari en la reunió, amb el vistiplau de qui hi hagi actuat com a president.

Esmena 118

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 57 queda redactat com segueix:

“1.- L'acta s'ha d'aprovar de la forma que els estatuts preveuen. Si no hi ha cap previsió estatutària, l'acta l'ha d'aprovar la junta general o l'òrgan col·legiat d'administració en finalitzar la reunió. Si els estatuts no ho preveuen diferentment, els acords dels òrgans socials són executius des del moment en què s'adopten, amb independència que l'acta que els reculli estigui ja aprovada o no.”

Motivació: El procés d'elaboració de l'acta, de notificació a les persones legitimades i l'eventual aprovació o no aprovació de la mateixa és irrellevant als efectes de la validesa dels acords que recull aquest document. L'existència dels quòdrums de votació i de la concurrència de les majories suficients per a l'adopció d'acords es verifica en el moment de celebració de la reunió.

Article 58. Acords per videoconferència i per altres mitjans de telecomunicació electrònica

En els casos en què la Llei permet adoptar acords per (1) videoconferència o per altres mitjans de telecomunicació electrònica, a més de les mencions generals a l'acta, s'hi han d'indicar la identitat dels socis o administradors que hi participen i el sistema de formació de la voluntat de l'òrgan de què es tracta, com també si alguna incidència tècnica ha pertorbat el desenvolupament normal de la reunió.

(2) Si no hi ha cap previsió contrària, es considera que els acords adoptats per videoconferència o per altres mitjans de telecomunicació electrònica s'han adoptat en el domicili de la societat.

Esmena 119 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa situar el grafisme (1) al principi del primer paràgraf de l'apartat de l'article 58, i no pas al bell mig.

Motivació: La ubicació actual del (1) esdevé incomprensible.

Esmena 120 De supressió

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es suprimeixen els articles 58 i 59, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles.

Article 59. Acords sense sessió

(1) En els casos en què la Llei permet adoptar acords sense sessió, a més de les mencions generals en l'acta, s'hi han d'indicar la identitat dels socis o administradors que hi participen i el sistema de formació de la voluntat de l'òrgan de què es tracta.

(2) Si no hi ha cap previsió contrària, es considera que els acords adoptats sense sessió s'han adoptat en el domicili de la societat i en la data de recepció de l'últim dels vots emesos.

Article 60. Acta notarial

(1) Els administradors i els socis que representin el deu per cent del capital social poden requerir la presència d'un notari a la junta general o a la reunió de l'òrgan d'administració per tal que estengui l'acta de la reunió. Els honoraris del notari són a càrrec de la societat.

(2) El notari que hagi estat requerit ha de verificar la capacitat del requirint, i els requisits legals i estatutaris per a la celebració de la reunió.

(3) L'acta notarial no necessita l'aprovació, ni la signatura de qui hagi actuat com a secretari o com a

president de la reunió, i s'ha de transcriure com a tal al llibre d'actes.

Esmena 121 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 60 queda redactat com segueix:

"1.- Els administradors, els socis que representin la majoria del capital social o tinguin autorització judicial, poden requerir la presència d'un notari a la reunió de l'òrgan d'administració o de la junta general, respectivament, per tal que estengui l'acta de la reunió."

Motivació: Es millora la comprensió de l'article. S'entén necessari que l'adopció d'una mesura tan extraordinària, requereixi l'acord de la majoria o el control judicial d'apariència de bon dret.

Article 61. Llibre d'actes

(1) La societat ha de portar un llibre d'actes per a cada òrgan.

(2) Els llibres d'actes s'han de legalitzar per mitjà d'una diligència, abans que el Registre de Societats els utilitzi. Per legalitzar un nou llibre, s'ha d'acreditar que l'anterior s'ha utilitzat íntegrament, o bé que ha desaparegut o s'ha destruït.

(3) Les actes es poden transcriure en fulls mòbils, prèviament legalitzats. Aquests fulls, un cop s'han fet servir, s'han d'arxivar per ordre al llibre d'actes.

Esmena 122 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar el text de l'apartat (2) de l'article 61 suprimint-ne part del redactat i deixant-lo com segueix:

"Els llibres d'actes s'han de legalitzar per mitjà d'una diligència judicial a la Batllia, abans que la societat els utilitzi."

Motivació: És ben evident que la redacció actual és errònia i equivocada en la seva referència a la utilització per part del Registre de Societats.

D'altra banda, establir l'obligació d'acreditació de pèrdua o íntegra utilització del llibre anterior per a la legalització d'un nou llibre ens apareix com una exigència més pròpia de règims d'economia planificada que no pas d'una economia de mercat com l'andorrana.

Esmena 123 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 61 queda redactat com segueix:

“2.- Els llibres d'actes s'han de legalitzar per part de l'Hble. Batllia d'Andorra per mitjà d'una diligència. Per a legalitzar un nou llibre, s'ha d'acreditar que l'anterior s'ha utilitzat íntegrament, o bé que ha desaparegut o s'ha destruït.”

Motivació: En primer lloc, convé que el precepte prevegi expressament qui està legitimat per a la legalització dels llibres d'actes. En segon lloc, és sobrer la referència a la utilització per part del Registre de Societats dels llibres d'actes, doncs aquest no els ha d'utilitzar en cap cas.

Esmena 124 **De supressió**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es suprimeix l'apartat 2 de l'article 61, i en conseqüència es numera de nou l'apartat següent.

Esmena 125 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

D'acord amb l'esmena anterior, es modifica l'apartat 1 de l'article 62 amb el redactat següent:

“(3) Les actes es poden transcriure en fulls mòbils. Aquests fulls, un cop s'han fet servir, s'han d'arxivar per ordre al llibre d'actes.”

Article 62. Elevació dels acords socials a instrument públic

(1) L'elevació dels acords de la junta general o dels òrgans col·legiats d'administració a instrument públic es pot fer a partir de l'acta o del llibre d'actes, del seu testimoniatge notarial o de la certificació dels acords. Si els acords consten en una acta notarial, també es pot fer a partir de la còpia autoritzada de l'acta.

(2) En l'escriptura d'elevació dels acords a instrument públic, el notari ha de qualificar la legalitat dels documents presentats, la capacitat i la legitimació dels atorgants i la seva validesa, i els ha de presentar al Registre de Societats per a la seva inscripció.

Esmena 126 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 62 amb el redactat següent:

“(1) L'elevació dels acords de la junta general o dels òrgans col·legiats d'administració a instrument públic es pot fer a partir de l'acta o del llibre d'actes, del seu testimoniatge notarial o de la certificació dels acords. Si els acords consten en una acta notarial, també es pot fer a partir de la còpia autoritzada de l'acta.”

Esmena 127 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 62 queda redactat com segueix:

“2.- En l'escriptura d'elevació dels acords a instrument públic, el notari ha de qualificar la legalitat dels documents presentats, la capacitat i la legitimació dels atorgants i la seva validesa.”

Motivació: No es veu la necessitat de què els acords socials elevats a públic hagin d'inscriure's obligatòriament al Registre de Societats. Aquesta ha de ser una facultat dels socis i/o de la societat que interessa l'instrument públic. L'obligació d'inscripció deriva, en tot cas, del contingut de l'acord elevat a públic –si la llei exigeix la dita inscripció- i no de la pròpia elevació a públic.

Article 63. Persones facultades per a l'elevació a instrument públic

(1) Estan facultades per elevar a instrument públic els acords socials les persones que tenen la facultat de certificar-los.

(2) També ho estan els membres de l'òrgan d'administració que hi tinguin un càrrec vigent inscrit en el Registre de Societats i que hagin estat facultats expressament a aquest efecte en els estatuts o en la reunió en què s'hagin adoptat els acords.

(3) Qualsevol persona pot elevar els acords a instrument públic si ha estat apoderada oportunament a l'efecte.

(4) En el cas de la societat unipersonal, el soci únic pot elevar les decisions adoptades a instrument públic.

Article 64. Certificació dels acords

(1) Els acords de la junta general o dels òrgans col·legiats d'administració es poden certificar sempre que constin en actes aprovades i signades, o en una acta notarial. La certificació pot ser literal o per extracte.

(2) Els acords que modifiquen l'escriptura o els estatuts s'han de transcriure literalment. En la transcripció per extracte dels acords, la certificació ha de contenir les circumstàncies que siguin necessàries per a la seva elevació a instrument públic.

(3) En la certificació, s'hi han de fer constar, en tot cas, la data i el sistema d'aprovació de l'acta corresponent, o bé que es tracta d'una acta notarial, com també la data en què s'expedeix.

Esmena 128 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 1 de l'article 64 queda redactat com segueix:

"1.- Els acords de la junta general o dels òrgans col·legiats d'administració es poden certificar des de que siguin executius. La certificació pot ser literal o per extracte."

Motivació: Per coherència amb l'esmena a l'article 57.1.

Esmena 129 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 2 de l'article 64 queda redactat com segueix:

"2.- Els acords que modifiquen els estatuts s'han de transcriure literalment. En la transcripció per extracte dels acords, la certificació ha de contenir les circumstàncies que siguin necessàries per a la seva elevació a instrument públic."

Motivació: És preceptiu un acord de la junta general per a la modificació dels estatuts, però no succeeix el mateix per a la modificació de l'escriptura de constitució de societat -a la que sembla que es refereix la redacció originària-pròpiament dita. La referència a "l'escriptura" es considera sobrerera.

Esmena 130 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 3 de l'article 64 queda redactat com segueix:

"3.- En la certificació, s'hi han de fer constar, en tot cas, la data i l'aprovació de l'acord, o bé que es tracta d'una acta notarial, com també la data en què s'expedeix."

Motivació: Per coherència amb les esmenes als articles 57.1 i 64.1.

Article 65. Facultat de certificar

(1) La facultat de certificar els acords socials correspon als administradors, segons l'estructura de l'òrgan d'administració:

- (a) A l'administrador únic.
- (b) Als administradors solidaris.
- (c) Als administradors mancomunats.
- (d) Al secretari o al vicesecretari del consell d'administració.

Les certificacions s'han d'emetre amb el vistiplau del president o del vicepresident del consell d'administració.

(2) Qui expedeix la certificació ha de tenir el càrrec vigent i ha d'estar inscrit prèviament, o bé inscriure's simultàniament a la inscripció de l'acord certificat. Si qui pretén la inscripció del seu càrrec és una persona diferent de la que figura al Registre de Societats amb la facultat de certificar, s'ha d'acreditar la notificació notarial realitzada prèviament al titular anterior.

(3) Correspon als liquidadors de la societat la facultat de certificar en les mateixes circumstàncies que els administradors.

(4) En el cas de la societat unipersonal, el soci únic està facultat per certificar les decisions adoptades.

Esmena 131 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 1 de l'article 65 queda redactat com segueix:

"1.- La facultat de certificar els acords socials correspon als administradors, segons l'estructura de l'òrgan d'administració:

- (a) A l'administrador únic.
- (b) Als administradors solidaris.
- (c) Als administradors mancomunats.
- (d) Al secretari o al vicesecretari del consell d'administració.

Les certificacions dels acords del consell d'administració i de la junta general s'han d'emetre amb el vist-i-plau del president o del vicepresident del consell d'administració."

Motivació: L'exigència del vist-i-plau del president o vicepresident del consell d'administració només té sentit en relació a les certificacions d'acords del dit òrgan o de la junta general. Convé precisar-ho en el redactat per tal d'evitar ambigüïtats.

Esmena 132 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 65 amb el redactat següent:

"(1) La facultat de certificar els acords socials correspon als administradors, segons l'estructura de l'òrgan d'administració:

- (a) A l'administrador únic.
- (b) Als administradors solidaris.
- (c) Als administradors mancomunats, de forma mancomunada.
- (d) Al secretari o al vicesecretari del consell d'administració."

Esmena 133 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 2 de l'article 65 queda redactat com segueix:

“2.- Qui expedeix la certificació ha de tenir el càrrec vigent i ha d'estar inscrit prèviament, o bé inscriure's simultàniament a la inscripció de l'acord certificat.”

Motivació: El procediment d'inscripció de càrrecs socials no és objecte d'aquest article.

Esmena 134 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica l'apartat 4 de l'article 65 amb el redactat següent:

“(4) En el cas de la societat unipersonal, tant l'administrador en la forma expressada a l'apartat 1, com el soci únic, estan facultats per certificar les decisions adoptades.”

Capítol IV. De la modificació dels estatuts**Secció 1a. De les modificacions estatutàries****Article 66. Requisits generals i especials**

(1) La modificació dels estatuts de les societats anònimes i de responsabilitat limitada l'ha d'acordar la junta general, s'ha de fer constar en escriptura pública i s'ha d'inscriure al Registre de Societats. Els socis tenen dret que la societat els lliuri una còpia del text íntegre de la modificació proposada des de la convocatòria.

(2) Sens perjudici del que l'apartat anterior disposa, la modificació dels estatuts que imposi obligacions a tots o a alguns socis requereix el consentiment individual dels afectats. La modificació dels estatuts que afecti els drets individuals d'una o més classes d'accions o participacions requereix l'acord de la majoria dels socis titulars afectats.

Esmena 135 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 1 de l'article 66 queda redactat com segueix:

“1.- La modificació dels estatuts de les societats anònimes i de responsabilitat limitada l'ha d'acordar la junta general, l'ha d'autoritzar el Govern, s'ha de fer constar en escriptura pública i s'ha d'inscriure al Registre de Societats. La inscripció serà constitutiva. Els socis tenen dret que la societat els lliuri una còpia del text íntegre de la modificació proposada des de la convocatòria.”

Motivació: Per coherència amb el control administratiu previ en el moment de constituir-se una societat, procedeix exigir autorització administrativa prèvia per a la modificació dels estatuts. També per coherència amb el caràcter constitutiu de la inscripció de la constitució de la societat, és també procedent establir aquest caràcter per a les modificacions estatutàries.

Esmena 136 **D'addició***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 66 amb el redactat següent:

“(3) La inscripció dels acords relatius a la modificació dels estatuts, que afectin a la denominació social, l'objecte social, el capital social o a l'òrgan d'administració s'ha de publicar al BOPA.”

Secció 2a. De l'augment i la reducció del capital social**Article 67. Augment del capital social**

(1) L'augment de la xifra del capital social mitjançant l'augment del valor nominal de les accions o participacions existents requereix el consentiment individual de tots els socis, excepte el supòsit en què l'augment es realitza amb càrrec a reserves disponibles, que s'ha de basar en un balanç aprovat per la junta general en una data anterior, com a màxim, a sis mesos respecte de la de l'acord d'augment.

(2) L'augment de la xifra del capital social mitjançant la creació de noves accions o participacions atorga als socis el dret a subscriure un nombre d'accions o participacions proporcional a les que posseeixin en el moment que la junta general adopti l'acord, la qual ha de fixar el termini per a l'exercici d'aquest dret, a comptar des de la publicació, en un diari de gran circulació al Principat, de l'anunci de l'oferta de subscripció que la societat ha de formular.

(3) La junta general pot acordar l'exclusió total o parcial del dret de subscripció preferent en decidir sobre l'augment de la xifra del capital social, sempre que consti en la convocatòria i que el valor nominal de les noves accions o participacions es correspongui amb el valor de les accions o participacions existents.

(4) L'escriptura pública o les escriptures públiques en les quals s'han de fer constar l'acord d'augment de la xifra del capital social i la seva execució s'han d'inscriure simultàniament al Registre de Societats.

Esmena 137 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 2 de l'article 67 queda redactat com segueix:

"2.- L'augment de la xifra del capital social mitjançant la creació de noves accions o participacions atorga als socis el dret a subscriure un nombre d'accions o participacions proporcional a les que posseeixin en el moment que la junta general adopti l'acord, la qual ha de fixar el termini per a l'exercici d'aquest dret, a comptar des de la data en què la societat hagi enviat la notificació de l'oferta de subscripció als socis al domicili que figuri en els arxius socials. Els estatuts poden preveure que la publicació en un diari de gran circulació al Principat de l'anunci de l'oferta de subscripció que la societat ha de formular té efectes de notificació."

Motivació: Per raó de la petita magnitud d'un nombre considerable de societats mercantils andorranes, es preveu com a mitjà principal de comunicació als socis de l'oferta de subscripció la notificació personal. Tot i així, es preveu que els estatuts puguin preveure mecanismes de comunicació no personals.

Esmena 138 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 3 de l'article 67 queda redactat com segueix:

"3.- Si els estatuts ho preveuen expressament, la junta general pot acordar l'exclusió total o parcial del dret de subscripció preferent en decidir sobre l'augment de la xifra del capital social, sempre que consti en la convocatòria i que el valor nominal de les noves accions o participacions es correspongui amb el valor de les accions o participacions existents. A més, serà preceptiu que en la convocatòria s'acompanyi un informe elaborat pels administradors en el que es justifiqui detalladament la proposta i el tipus d'emissió de les accions o participacions, amb indicació expressa de les persones a les què hauran d'atribuir-se i un informe elaborat per l'auditor dels comptes de la societat; o, en defecte d'ell, per un altre auditor, sobre el valor real de les accions o participacions de la societat i sobre l'exactitud de les dades contingudes en l'informe dels administradors."

Motivació: El caràcter excepcional de l'exclusió total o parcial del dret de subscripció, aconsella que no sigui admesa a no ser que els estatuts així ho disposin i que, donat el cas, quedi garantida al màxim la transparència de tot el procés.

Esmena 139 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica l'article 67 amb el redactat següent:

"Article 67. Augment del capital social"

(1) L'augment de capital pot realitzar-se per creació de noves accions o per elevació del valor nominal d'aquestes.

(2) En ambdós casos el contravalor de l'augment pot consistir tant en noves aportacions dineràries o no dineràries, inclosa l'aportació de crèdits contra societat, com en la transformació de reserves o beneficis.

(3) L'augment de la xifra del capital social mitjançant l'augment del valor nominal de les accions existents requereix el consentiment individual de tots els socis, excepte el supòsit en què l'augment es realitzi amb càrrec a reserves disponibles de la societat.

(4) Quan l'augment es realitzi per compensació de crèdits, aquests han de ser totalment líquids i exigibles. En el moment de la convocatòria de la Junta General s'ha de posar a disposició del soci en el domicili social un informe de l'òrgan d'administració sobre la naturalesa i característiques dels crèdits, la identitat dels aportants, el número d'accions que s'hagin de crear i la quantia de l'augment de capital, fent constar expressament la concordança de les dades relatives als crèdits amb la comptabilitat.

(5) Quan l'augment es realitzi mitjançant aportacions no dineràries, en el moment de la convocatòria de la Junta General s'ha de posar a disposició del soci en el domicili social un informe de l'òrgan d'administració en el que s'hi descriuran amb detall les aportacions projectades, la seva valoració, les persones que hagin d'efectuar-la, el número d'accions que s'hagin de crear, la quantia de l'augment de capital i les garanties adoptades per a l'efectivitat de l'augment.

(6) Quan l'augment del capital es faci amb càrrec a reserves es poden utilitzar les reserves disponibles, les primes de les accions i la totalitat de la reserva legal, servint com a base de l'operació un balanç aprovat per la junta general en una data anterior, com a màxim, a sis mesos respecte de la de l'acord d'augment, que s'ha d'incorporar a l'escriptura pública.

(7) L'escriptura que documenti l'execució de l'ampliació de capital ha d'expressar els béns o drets aportats, i, si l'augment s'ha realitzat mitjançant la creació de noves accions, la identitat de les persones a les que se'ls hagi adjudicat, la numeració de les accions atribuïdes,

així com la declaració de l'òrgan d'administració de que la titularitat s'ha fet constar en el Llibre Registre de socis.”

Esmena 140

D'addició

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou article 68 amb el redactat següent, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles:

“Article 68. Dret de subscripció preferent

L'augment de la xifra del capital social mitjançant la creació de noves accions atorga als socis el dret a subscriure un nombre d'accions proporcional a les que posseeixin en el moment que la junta general adopti l'acord.

No hi ha aquest dret de preferència quan l'augment es produeixi com a conseqüència de l'absorció d'una altra societat o de tot o part del patrimoni escindit d'una altra societat.

El dret de preferència s'ha d'exercir en el termini que s'hagi fixat en el moment d'adoptar l'acord de l'augment, sense que pugui ser inferior a un mes a comptar des de la publicació al BOPA, de l'anunci de l'oferta de subscripció d'accions.

Els estatuts poden establir, en substitució del sistema anterior, que l'oferta de subscripció d'accions es pugui comunicar mitjançant qualsevol procediment de comunicació, individual i per escrit, que asseguri la seva recepció per tots els socis.

La junta general pot acordar l'exclusió total o parcial del dret de subscripció preferent en decidir sobre l'augment de la xifra del capital social, sempre que consti en la convocatòria i que el valor nominal de les noves accions, més l'import de la prima, correspongui amb el valor real de les accions existents.”

Article 68. Reducció del capital social

(1) La reducció de la xifra del capital social que no afecti de la mateixa manera les accions o participacions exigeix el consentiment individual de tots els socis afectats, i la que comporti la restitució de les aportacions exigeix que la societat satisfaci o garanteixi el pagament dels crèdits dels creditors que s'oposin a la reducció dins el termini de tres mesos, comptadors des de la publicació de l'acord de reducció en un diari de gran circulació al Principat.

(2) Els creditors no es poden oposar a la reducció de la xifra del capital social que tingui la finalitat de restablir l'equilibri entre aquest i el patrimoni quan l'import d'aquest últim hagi disminuït com a conseqüència de pèrdues i la societat no compti amb

cap reserva disponible, inclosa la reserva legal, i quan la reducció es faci amb càrrec a beneficis i reserves disponibles.

Esmena 141

De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 68 amb el redactat següent:

“Article 68. Reducció del capital social

(1) La reducció del capital social pot tenir com a finalitat la restitució d'aportacions, la constitució o increment de la reserva legal o el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni comptable de la societat disminuït com a conseqüència de les pèrdues.

(2) La reducció es pot realitzar per mitjançant la reducció del valor nominal de les accions o bé mitjançant l'amortització de les accions.

(3) L'acord de reducció de la junta ha d'expressar, com a mínim, la xifra de la reducció de capital, la finalitat de la reducció, el procediment, el termini d'execució i l'import que s'hagi d'abonar, en el seu cas, als socis.

(4) Quan la reducció impliqui l'amortització de les accions mitjançant reemborsament als socis i aquesta no afecti per igual a totes les accions és precís l'acord de la majoria dels socis afectats amb les majories que preveu l'article 66.

(5) Quan la reducció tingui per finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni disminuït com a conseqüència de les pèrdues, aquesta ha d'afectar per igual a totes les accions en proporció a la seva participació en el capital social.

En aquests casos, l'acord de reducció s'ha de prendre sobre la base de l'últim balanç aprovat pels socis que no podrà tenir una antiguitat superior als sis mesos a comptar des de la data de l'acord. Aquest balanç s'ha d'incorporar a l'escriptura pública.

Quan la reducció tingui per finalitat el restabliment de l'equilibri entre el capital i el patrimoni, no es podrà reduir el capital en tant en quant la societat compti amb qualsevol tipus de reserva.

(6) Quan la reducció comporti la restitució de les aportacions la societat s'ha de satisfer o garantir prèviament el pagament dels crèdits dels creditors que s'oposin a la reducció dins el termini de tres mesos, comptadors des de la notificació als creditors.

Aquesta notificació s'ha de fer personalment, i si no fos possible, mitjançant la publicació de l'acord de reducció al BOPA.

(7)Els creditors no es poden oposar a la reducció de la xifra del capital social que tingui la finalitat de restablir l'equilibri entre aquest i el patrimoni quan l'import d'aquest últim hagi disminuït com a conseqüència de pèrdues i la societat no compti amb cap reserva disponible, inclosa la reserva legal, i quan la reducció es faci amb càrrec a beneficis i reserves disponibles.”

Article 69. Reducció i augment simultanis

La reducció de la xifra del capital social a zero o a una xifra inferior al mínim legal només es pot fer quan, simultàniament i com a condició d'aquella, s'acordi augmentar la xifra del capital per un import igual o superior a la xifra mínima esmentada i es garanteixi el dret de subscripció preferent dels socis.

Capítol V. De la comptabilitat i l'aplicació del resultat

Secció 1a. De la comptabilitat

Article 70. Obligació de portar i conservar la comptabilitat

(1)Els administradors de les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a l'objecte social, que permeti fer el seguiment cronològic de les operacions i elaborar els documents comptables i els inventaris.

(2)Les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de conservar els documents comptables i tots els documents relatius a l'activitat social durant el termini de sis anys des de l'última anotació realitzada.

Esmena 142 De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 70 amb el redactat següent:

“(1)Els administradors de les societats andorranes han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a l'objecte social d'acord amb els paràmetres i principis establerts a la legislació en matèria de comptabilitats, que permeti fer el seguiment cronològic de les operacions i elaborar els documents comptables i els inventaris.”

Esmena 143 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 70 queda redactat com segueix:

“2.- Les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de conservar els documents

comptables, inclosos els justificants de les diferents anotacions, durant el termini de sis anys des de la data d'aprovació dels comptes de l'exercici al què corresponen.”

Motivació: La referència a "tots els documents relatius a l'activitat social" es considera massa àmplia, essent suficient imposar l'obligació de conservació dels documents comptables amb els respectius justificants. Així mateix, es considera ambigua l'obligació de conservació durant 6 anys des de la darrera anotació, i es fixa com a data per a l'inici del còmput la d'aprovació dels comptes de l'exercici al què corresponen.

Secció 2a. Dels comptes anuals

Article 71. Concepte i obligació de formulació

(1)Els comptes anuals formen una unitat que comprèn el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net, l'estat de flux d'efectiu i la memòria, i s'han d'elaborar amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb la normativa comptable aplicable.

(2)Els administradors de les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de formular i signar els comptes anuals i la proposta d'aplicació del resultat en el termini màxim de tres mesos des del tancament de l'exercici.

Esmena 144 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 71 queda redactat com segueix:

“2.- L'òrgan d'administració de les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de formular i signar els comptes anuals i la proposta d'aplicació del resultat en el termini màxim de sis mesos des del tancament de l'exercici.”

Motivació: No té massa sentit exigir la formulació dels comptes en tres mesos des del tancament de l'exercici i concedir sis mesos per a la seva aprovació en el sí de l'assemblea general ordinària. D'altra banda, es considera més idoni parlar d'òrgan d'administració enlloc d'administradors.

Secció 3a. De la verificació dels comptes anuals

Article 72. Auditoria de comptes

(1)Les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de sotmetre els comptes anuals a l'auditoria d'una persona que tingui la condició legal d'auditor de comptes, si durant dos exercicis

consecutius concorren, almenys, dues de les circumstàncies següents:

(a) Que el total de les partides de l'actiu supera els tres milions sis-cents mil euros.

(b) Que l'import de la xifra anual del negoci superi els sis milions d'euros.

(c) Que el nombre de treballadors durant l'exercici sigui superior a vint-i-cinc.

(2) L'auditor de comptes que hagi de realitzar l'auditoria s'ha de designar per acord de la junta general, el qual ha de fixar la durada del nomenament i els criteris per al càlcul de la retribució d'aquest, i s'ha d'adoptar abans que finalitzi l'exercici objecte de l'auditoria.

Esmena 145 **De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa modificar el redactat de l'apartat (2) de l'article 72 deixant-lo com segueix:

“(2) La junta general designa l'auditor fixant alhora la durada del nomenament i els criteris de la seva remuneració.”

Motivació: El redactat que es modifica és absolutament incompreensible.

Article 73. Informe d'auditoria

L'auditor de comptes ha de comprovar que els comptes anuals mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb la normativa comptable aplicable, i ha de redactar, en el termini d'un mes comptador des del moment en què la societat li lliuri els comptes anuals formulats i signats pels administradors, un informe d'auditoria detallat sobre la seva actuació, en què hi expressi les observacions i/o reserves pertinents.

Esmena 146 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'article 73 queda redactat com segueix:

“Article 73. Informe d'auditoria

L'auditor de comptes ha de comprovar que els comptes anuals mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb la normativa comptable aplicable, i ha de redactar, en un termini raonable en funció de la complexitat en cada cas; i, com a màxim, de tres mesos a partir de la recepció per part de la societat dels comptes anuals formulats i signats pels administradors, un informe d'auditoria detallat sobre la seva

actuació, en què hi expressi les observacions i/o reserves pertinents.”

Motivació: El termini del qual han de disposar els auditors per a l'elaboració del seu informe estarà condicionat, bàsicament, per la complexitat de l'encàrrec rebut en cada cas. Es considera que la previsió de lliurament de l'informe d'auditoria en un "termini raonable", no provocarà, d'una banda, dilacions injustificades per part dels auditors; i, d'altra banda, permetrà una adaptació dels terminis per al lliurament d'aquest informe a cada cas concret. És però convenient l'establiment d'un termini màxim per a l'elaboració de l'informe d'auditoria.

Secció 4a. Del dipòsit dels comptes anuals

Article 74. Dipòsit dels comptes

(1) Les certificacions de l'acord que aprova els comptes anuals i de l'acord relatiu a l'aplicació del resultat, juntament amb un exemplar dels comptes anuals i de l'informe d'auditoria, si escau, s'han de presentar per al seu dipòsit al Registre de Societats en el termini màxim d'un mes, comptador des de la data d'adopció dels acords.

(2) L'incompliment d'aquesta obligació és objecte d'anotació en el Registre de Societats i de publicitat per part d'aquest. La forma i els tràmits de compliment d'aquesta obligació i de l'anotació del seu incompliment s'han de determinar reglamentàriament.

Esmena 147 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 1 de l'article 74 queda redactat com segueix:

“1.- Les certificacions de l'acord que aprova els comptes anuals i de l'acord relatiu a l'aplicació del resultat, juntament amb un exemplar dels comptes anuals i de l'informe d'auditoria, si escau, s'han de presentar per al seu dipòsit al Registre de Societats en el termini màxim d'un mes, comptador des de la data d'adopció dels acords. El Govern, per via reglamentària, podrà modular el tipus d'informació i la documentació a dipositar en el Registre de Societats en funció de la magnitud de les mateixes.”

Motivació: La diferent magnitud de les societats mercantils andorranes, aconsella que ulteriorment a l'entrada en vigor de la llei, el Govern pugui ajustar el volum i el tipus d'informació a aportar al Registre de Societats.

Esmena 148 **De modificació***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa modificar el redactat de l'apartat (2) de l'article 74 deixant-lo com segueix:

“(2) En el cas que s'incompleixi aquesta obligació s'ha de procedir d'ofici a l'escaient anotació en el Registre de Societats. El Registre ha de publicar trimestralment al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra la relació de societats infractores d'aquesta obligació.”

Motivació: El redactat que s'esmena sembla adreçat a afavorir i encobrir l'incompliment. En cap cas la determinació de la sanció d'un incompliment pot deixar-se oberta a una ulterior disposició reglamentària.

Esmena 149 **D'addició***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 74 amb el redactat següent:

“(3) Les dades i documents dipositats al Registre de Societats són confidencials.”

Secció 5a. De l'aplicació del resultat**Article 75. Aplicació del resultat**

(1) Les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de lliurar, als socis que ho sol·licitin, una còpia dels comptes anuals i, si escau, l'informe d'auditoria, a partir de la convocatòria de la junta general que s'ha de celebrar per aprovar-los i que també ha d'adoptar un acord sobre l'aplicació del resultat de l'exercici, de conformitat amb el balanç aprovat.

(2) La junta general que aprova els comptes anuals només pot acordar la distribució de dividendes amb càrrec al resultat positiu de l'exercici o a reserves de lliure disposició quan, un cop cobertes les reserves previstes legalment o estatutàriament, el valor del patrimoni net comptable no sigui inferior a la xifra del capital social, o bé no resulti ser-ho com a conseqüència de la distribució.

(3) Es prohibeix tota distribució de beneficis mentre que les despeses d'establiment i d'investigació i desenvolupament no hagin estat completament amortitzades, a menys que l'import de les reserves disponibles sigui, com a mínim, igual a l'import de les despeses no amortitzades.

(4) També es prohibeix la distribució de beneficis mentre no hagi estat completament amortitzat el fons de comerç, a menys que es constitueixi una reserva indisponible per un import igual al que aquell figuri en l'actiu.

Esmena 150 **De modificació***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa modificar la part final de la frase de l'apartat (4) de l'article 75 deixant-la com segueix:

“... per un import igual al d'aquell que figuri en l'actiu.”

Motivació: La redacció que s'esmena és inintel·ligible.

Article 76. Reserva legal

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de deduir un deu per cent del resultat positiu de cada exercici per a la constitució de la reserva legal i fins que aquesta assoleixi un import igual al vint per cent del capital social. La reserva legal només es pot utilitzar per compensar pèrdues i quan no existeixin altres reserves disponibles.

Article 77. Distribució de dividendes

Els socis participen en la distribució dels dividendes acordats per la junta general en proporció a les accions o a les participacions que posseeixin en el moment de l'adopció de l'acord, el qual també ha de determinar la forma, el moment i el lloc de pagament.

Capítol VI. De les modificacions estructurals**Secció 1a. De la transformació****Article 78. Requisits i efectes**

(1) La junta general de les societats anònimes i de responsabilitat limitada pot acordar, complint els requisits de modificació dels estatuts, la transformació en societat de responsabilitat limitada o en societat anònima, amb l'aprovació prèvia d'un balanç tancat el dia anterior a l'acord de transformació i d'acord amb els requisits exigits per la constitució de la nova forma social, sempre que no es modifiqui la participació dels socis al capital social, assignant a aquests les accions o participacions que els corresponguin en proporció a les que tinguin.

(2) Les societats anònimes o de responsabilitat limitada que acordin transformar-se han d'atorgar una escriptura pública de transformació, la qual, a més de l'acord de transformació, ha de contenir els requisits per a la constitució de la nova forma social i s'ha d'inscriure al Registre de Societats, juntament amb el balanç tancat el dia anterior a l'acord de transformació, perquè aquesta sigui eficaç i subsisteixi la personalitat jurídica de la societat transformada.

Esmena 151 **De modificació***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa modificar la part final del text d'aquest apartat (1) de l'article 78 deixant-lo com segueix:

“... assignant a aquests les participacions o les accions que els corresponguin en proporció a les que ja ostentin en el capital de la societat.”

Motivació: El redactat que proposem és més entenedor.

Esmena 152 **De supressió***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es suprimeix l'article 78, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles.

Secció 2a. De la fusió**Article 79. Requisits i efectes**

(1) La fusió de diverses societats anònimes i/o de responsabilitat limitada mitjançant la constitució d'una nova societat anònima o de responsabilitat limitada o mitjançant l'absorció d'una o més societats anònimes i/o de responsabilitat limitada per una altra societat anònima o de responsabilitat limitada existent, que produeixi l'extinció de cadascuna d'aquelles i la transmissió en bloc i a títol universal dels patrimonis respectius a la societat de nova creació o a l'existent, requereix l'acord de la junta general de cadascuna de les societats que hi participen i que els socis de les societats extingides participin en el capital de la nova societat o de la societat absorbent en proporció a les accions o participacions respectives.

(2) Els administradors de les societats anònimes i/o de responsabilitat limitada que participen en la fusió han de formular i signar un projecte de fusió, el qual ha de contenir, de forma detallada, tots els elements jurídics i econòmics rellevants per portar-la a terme, i l'han de posar a disposició dels socis al domicili social, des de la convocatòria de les respectives juntes generals que han de decidir sobre la fusió, juntament amb el balanç de fusió de cada societat, que també han de formular els administradors, sempre que les juntes esmentades se celebrin després de sis mesos de l'aprovació de l'últim balanç anual.

(3) Els acords de fusió s'han de publicar en dos diaris de gran circulació al Principat i no són efectius fins que transcorre un mes des de la data de l'últim anunci publicat, termini durant el qual els creditors de les societats participants es poden oposar a la fusió en els mateixos termes de l'article 68 (1), i fins que s'inscriu al Registre de Societats l'escriptura pública de fusió que cadascuna de les societats

participants ha d'atorgar, en la qual han de constar l'acord corresponent de fusió i els requisits per constituir la nova societat o les modificacions estatutàries que la societat absorbent hagi acordat amb motiu de la fusió.

Esmena 153 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 79 amb el redactat següent:

“(2) Els administradors de les societats que participen en la fusió han de formular i signar un projecte de fusió, el qual ha de contenir, com a mínim, la informació següent:

a) Denominació i domicili de les societats que participen a la fusió i, en el seu cas, de la nova societat.

b) Tipus de bescanvi de les accions, que es determinarà sobre la base del valor real del patrimoni social, i la compensació en diners que en el seu cas es prevegi.

c) Procediment de bescanvi

d) Data a partir de la qual les noves accions donen dret a participar en els guanys

e) Data a partir de la qual les operacions de la societat que s'extingeix han d'entendre's realitzades, a efectes comptables, per compte de la societat a favor de la qual es traspasa el patrimoni.

Un cop subscrit el projecte de fusió, els administradors de les societats que es fusionin s'han d'abstenir de realitzar qualsevol tipus d'acte o que suposi una modificació substancial del projecte de fusió.

Tanmateix estan obligats a informar a la Junta de la seva societat sobre qualsevol modificació de l'actiu o del passiu que s'hagi produït entre la data de redacció del projecte i la data de la Junta General.

En el moment de la convocatòria de la junta, s'ha de posar a disposició dels socis al domicili social, el projecte de fusió, juntament amb el balanç de fusió de cadascuna de les societats que participen a la fusió, el projecte de l'escriptura de constitució de la nova societat o, si es tracta d'una absorció, el text de les modificacions que hagin d'introduir-se als estatuts de la societat absorbent, els estatuts de les societats que intervenen a la fusió i la identificació dels administradors que participen a la fusió.

Es pot considerar com a balanç de fusió l'últim balanç anual aprovat sempre que s'hagi tancat dins els sis mesos anteriors a la data de celebració

de la Junta que hagi de decidir sobre la fusió. En cas contrari és necessari aprovar un altre balanç tancat amb posterioritat al primer dia del tercer mes precedent a la data del projecte de fusió.

(3) L'acord de fusió s'ha de publicar al BOPA indicant expressament el dret d'oposició que correspon als creditors i no és eficaç fins que transcorre un mes des de la data de l'últim anunci publicat, termini durant el qual els creditors de les societats participants es poden oposar a la fusió en els mateixos termes de l'article 68 (1).

Les societats que es fusionen han de fer constar l'acord de fusió aprovat per les seves Juntes en escriptura pública, en el que s'hi ha d'incorporar el balanç de fusió de les societats que s'extingeixen.

Si la fusió té lloc mitjançant la constitució d'una nova societat, l'escriptura ha de contenir els requisits exigits per a la constitució d'una societat i si es tracta d'una absorció, el text de les modificacions que hagin d'introduir-se als estatuts de la societat absorbent, així com el número d'accions que s'hagin de lliurar a cadascun dels nous socis.

L'eficàcia de la fusió queda supeditada a la inscripció de la nova societat o a la inscripció de l'absorció.

Un cop s'hagi inscrit la fusió, s'ha de publicar al BOPA.”

Secció 3a. De l'escissió

Article 80. Requisits i efectes

(1) L'escissió d'una societat anònima o de responsabilitat limitada que es produeixi mitjançant la seva extinció i la divisió de tot el seu patrimoni en dues parts o més, o mitjançant la segregació d'una part o de diverses del seu patrimoni sense extingir-se, i en què s'efectuï el traspàs en bloc de les corresponents parts patrimonials escindides, les quals han de constituir una unitat econòmica, a una o més societats anònimes o de responsabilitat limitada de nova creació o ja existents, requereix l'acord de la junta general de cadascuna de les societats participants. També requereix que els socis de la societat escindida participin en el capital de la nova societat o de la societat ja existent beneficiàries de l'escissió en proporció a les accions o a les participacions respectives.

(2) Els administradors de les societats anònimes i/o de responsabilitat limitada que participen en l'escissió han de formular i signar un projecte d'escissió, el qual ha de contenir, de forma detallada, tots els elements jurídics i econòmics rellevants per portar-la a terme, i l'han de posar a disposició dels

socis al domicili social, des de la convocatòria de les respectives juntes generals que han de decidir sobre l'escissió, juntament amb el balanç d'escissió de cada societat, que també han de formular els administradors, sempre que les juntes esmentades se celebren després de sis mesos de l'aprovació de l'últim balanç anual.

(3) Els acords d'escissió s'han de publicar en dos diaris de gran circulació al Principat i no són eficaços fins que transcorre un mes des de la data de l'últim anunci publicat i fins que s'ha inscrit al Registre de Societats l'escriptura pública d'escissió que han d'atorgar cadascuna de les societats participants.

(4) Durant el mes indicat, els creditors de les societats que hi participen es poden oposar a l'escissió en els mateixos termes de l'article 68 (1).

(5) A l'escriptura pública d'escissió, hi han de constar l'acord d'escissió corresponent i els requisits per constituir la nova societat beneficiària o les modificacions estatutàries que la societat beneficiària ja existent hagi acordat amb motiu de l'escissió.

Esmena 154

De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 80 amb el redactat següent:

“(1) L'escissió es regeix, amb les particularitats contingudes en els següents apartats, per les normes establertes per la fusió, entenent que les referències a la societat absorbent o la societat resultant de la fusió s'han d'entendre referides a les societats beneficiàries de la fusió.

(2) El projecte d'escissió, a més de la informació enumerada pel projecte de fusió, ha de contenir la següent:

a) La designació i repartiment precís dels elements de l'actiu i del passiu que s'ha de transmetre a cadascuna de les societats beneficiàries.

b) El repartiment entre els socis de la societat escindida de les accions que els hi corresponguin en el capital de les societats escindides, així com el criteri en el que es fonamenta aquest repartiment

(3) En defecte del compliment per part d'una societat beneficiària d'una obligació assumida en virtut de l'escissió, les altres societats beneficiàries han de respondre solidàriament del compliment de la mateixa fins a l'import net atribuït a l'escissió a cadascuna d'elles, i si la societat escindida no ha deixat d'existir com a conseqüència de l'escissió, la pròpia societat escindida respon per la totalitat del deute.”

Capítol VII. De la separació i l'exclusió de socis

Secció 1a. De la separació dels socis

Article 81. Causes de separació

Els socis es poden separar de la societat anònima o de responsabilitat limitada per motius justos i quan hagin votat en contra de l'acord de substitució de l'objecte social o del de trasllat del domicili social a l'estranger. Els estatuts poden fixar altres causes específiques per a l'exercici del dret de separació del soci i determinar-ne el règim.

Esmena 155 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 81 queda redactat com segueix:

“Article 81. Causes de separació

Els socis es poden separar de la societat anònima o de responsabilitat limitada sempre i quan hagin votat en contra de l'acord de substitució de l'objecte social o del de trasllat del domicili social a l'estranger. Els estatuts poden fixar altres causes específiques per a l'exercici del dret de separació del soci i determinar-ne el règim.”

Motivació: És preceptiu que la llei indiqui en quins supòsits concrets un soci pot exercir el seu dret de separació, sense perjudici que els estatuts puguin preveure més supòsits que els previstos en la llei.

Article 82. Exercici del dret de separació

La declaració de separació s'ha de comunicar per escrit a la societat en el termini d'un mes des de la notificació de l'acord per part de la societat al soci o des de la concurrència de la causa de separació per motius justos, i la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, ha de reemborsar el valor de les accions o participacions que s'hagi fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, a manca d'aquest o d'acord, segons el que el batlle determini.

Esmena 156 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 82 queda redactat com segueix:

“Article 82. Exercici del dret de separació

La declaració de separació s'ha de comunicar per escrit a la societat en el termini d'un mes des de la notificació de l'acord per part de la societat al soci o des de la concurrència de la causa de separació, i la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, ha de reemborsar

el valor de les accions o participacions que s'hagi fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, a manca d'aquest o d'acord, segons el que el batlle determini. La inclusió en els estatuts d'un procediment per a la determinació del valor de reemborsament de les accions o participacions, requerirà el consentiment de tots els socis.”

Motivació: Pels motius exposats en la justificació a l'esmena proposada de l'article 81, es proposa l'eliminació de la referència als "motius justos". L'exigència de l'acord de tots els socis per a la inclusió d'un procediment per a la determinació del valor de reemborsament de les accions, estava previst inadecuadament en la Disposició Transitòria Segona i s'ha traslladat en aquest article.

Esmena 157 De modificació

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 82 amb el redactat següent:

“La declaració de separació s'ha de comunicar per escrit a la societat en el termini d'un mes des de la notificació de l'acord per part de la societat al soci o des de la concurrència de la causa de separació per motius justos, i la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, ha de reemborsar el valor de les accions que s'hagi fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, en el seu defecte, els que preveu aquesta Llei.”

Secció 2a. De l'exclusió dels socis

Article 83. Causes d'exclusió

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden excloure els socis per motius justos, per l'incompliment de les obligacions derivades del contracte de societat i per les causes que els estatuts estableixin expressament.

Esmena 158 De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'article 83 queda redactat com segueix:

“Article 83. Causes d'exclusió

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden excloure els socis per l'incompliment de les obligacions derivades del contracte de societat i per les restants causes que els estatuts estableixin expressament.”

Motivació: És preceptiu que la llei indiqui en quins supòsits concrets la societat pot excloure a un soci, sense perjudici que els estatuts puguin preveure més supòsits que els previstos en la llei.

Article 84. Procediment d'exclusió

L'exclusió dels socis de les societats anònimes i de responsabilitat limitada requereix l'acord de la junta general i que la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, reemborsi les accions o participacions pel valor fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, a manca d'aquest o d'acord, segons el que el batlle determini.

Esmena 159**De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'article 84 queda redactat com segueix:

“Article 84. Procediment d'exclusió

L'exclusió dels socis de les societats anònimes i de responsabilitat limitada requereix l'acord de la junta general i que la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, reemborsi les accions o participacions pel valor fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, a manca d'aquest o d'acord, segons el que el batlle determini. La inclusió en els estatuts d'un procediment per a la determinació del valor de reemborsament de les accions o participacions, requerirà el consentiment de tots els socis.”

Motivació: L'exigència de l'acord de tots els socis per a la inclusió d'un procediment per a la determinació del valor de reemborsament de les accions, estava previst inadecuadament en la Disposició Transitòria Segona i s'ha traslladat en aquest article.

Esmena 160**De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 84 amb el redactat següent:

“L'exclusió dels socis de les societats andorranes requereix l'acord de la junta general i que la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, reemborsi les accions pel valor fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, en el seu defecte, els que preveu aquesta Llei.”

Capítol VIII. De la dissolució, la liquidació i l'extinció**Secció 1a. De la dissolució****Article 85. Causes de dissolució**

(1) L'extinció de les societats anònimes i de responsabilitat limitada s'inicia amb la dissolució de la societat que n'obre la seva liquidació i es produeix quan concorre alguna de les causes previstes a la Llei o als estatuts.

(2) Les societats anònimes i de responsabilitat limitada es dissolen de ple dret, transcorregut el termini de durada pel qual es van constituir. La pròrroga no té efectes si l'acord corresponent es presenta al Registre de Societats després d'aquest termini.

(3) En cas que, en compliment d'una Llei, el capital de la societat hagi de quedar per sota del capital mínim exigít, la societat es dissol de ple dret sempre que no posi remei a aquesta situació, com a alternativa a la seva dissolució, en el termini de dos mesos a partir de la inscripció de la reducció de capital en el Registre de Societats.

(4) Les societats anònimes i de responsabilitat limitada també es dissolen de ple dret quan se'n procedeix a liquidar el patrimoni en un procediment concursal. Res no impedeix que el batlle pugui declarar la dissolució de la societat abans d'aquest moment i en el procediment concursal.

(5) La junta general pot acordar, en qualsevol moment, la dissolució de la societat, amb els requisits que s'estableixen per a la modificació dels estatuts, i, de manera particular, ha d'adoptar aquest acord quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

- (a) La conclusió de l'activitat o de les activitats que integren l'objecte social de la societat.
- (b) La impossibilitat de realitzar el fi social.
- (c) La inactivitat de la societat durant un any consecutiu.
- (d) El valor del patrimoni net de la societat és inferior a la meitat de la xifra del capital social i no ha estat possible posar remei a la situació.

Esmena 161**De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 85 queda redactat com segueix:

“2.- Les societats anònimes i de responsabilitat limitada de durada determinada es dissolen de ple dret, transcorregut el termini de durada pel qual es van constituir. La pròrroga no té efectes si l'acord corresponent es presenta al Registre de Societats després d'aquest termini.”

Motivació: Cal fer constar expressament que les societats de què es tracta són les de durada determinada, puix que la dissolució per haver transcorregut el termini de durada pel qual es van constituir només té sentit en elles.

Esmena 162**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 4 de l'article 85 queda redactat com segueix:

“4.- Les societats anònimes i de responsabilitat limitada també es dissolen de ple dret quan se'n procedeix a liquidar el patrimoni en un procediment concursal de fallida. El batlle que instrueixi la fallida i a instància de l'administrador judicial o d'algun dels creditors, pot declarar la dissolució de la societat abans de la liquidació del patrimoni en el marc del procediment de fallida.”

Motivació: El Batlle, dins l'àmbit civil, no pot actuar d'ofici. Per aquest motiu es proposa que la declaració de la dissolució la pugui acordar el mateix Batlle que instrueixi la fallida, prèvia petició a l'efecte per part de l'administrador judicial o d'algun creditor.

Esmena 163**De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

L'apartat 5 de l'article 85 queda redactat com segueix:

“5.- La junta general pot acordar, en qualsevol moment, la dissolució de la societat, amb els requisits que s'estableixen per a la modificació dels estatuts, i, de manera particular, ha d'adoptar aquest acord quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

- (a) La conclusió de l'activitat o de les activitats que integren l'objecte social de la societat.
- (b) La impossibilitat de realitzar el fi social.
- (c) La manca de petició d'una obertura comercial a nom de la societat en el termini màxim de tres mesos des de la inscripció de la constitució o de la inscripció del canvi d'objecte, sempre que aquest canvi hagi comportat la baixa de les obertures comercials vigents amb anterioritat.
- (d) La declaració de la suspensió d'activitats de la societat per part del Govern. El Govern podrà incoar un expedient per tal d'acordar la declaració de suspensió d'activitats si la societat no fa efectiu l'import de les taxes devengades per raó de l'activitat o activitats que té acordades en mèrits de les pertinents autoritzacions d'obertura comercial durant un mínim de tres anys. El pagament de les taxes comportarà l'arxiu de l'expedient incoat.
- (e) El valor del patrimoni net de la societat és inferior a la meitat de la xifra del capital social i no ha estat possible posar remei a la situació.

Motivació: S'estima convenient eliminar la previsió de dissolució per la inactivitat de la societat durant un any consecutiu per ambigua. Es proposa, en canvi, introduir l'obligació que la societat sol·liciti una obertura comercial en el termini de tres mesos, obertura que s'entén com a presumpció d'activitat per part de la societat. Així mateix, essent preceptiu per a totes les societats l'obtenció d'una obertura comercial, es proposa l'obligatorietat d'acordar la dissolució si es constata l'impagament durant 3 anys de la taxa devengada per raó de l'obertura comercial.

Article 86. Procediment de dissolució

(1) En els casos de dissolució de ple dret de la societat, el Registre de Societats ha d'estendre, d'ofici o a instància de qualsevol part interessada, una nota al marge de la inscripció en què s'expressi que la societat queda dissolta.

(2) En els altres casos de dissolució de la societat, sempre que la seva situació patrimonial no obligui a sol·licitar la declaració de concurs, els administradors han de convocar la junta general per adoptar l'acord de dissolució o, si escau, les mesures adequades per evitar la dissolució, en el termini de dos mesos, comptadors des del moment en què coneguin la concurrència de la causa de dissolució o en què no l'hagin pogut desconèixer.

(3) En cas que la junta general no adopti cap acord, els administradors han d'instar la dissolució judicial de la societat en el termini de dos mesos, comptadors des del dia previst per a la celebració de la junta, si aquesta no s'ha celebrat, o de la seva celebració efectiva, si no es posa remei a la situació. En aquestes mateixes circumstàncies, qualsevol part interessada pot instar la dissolució judicial de la societat. En tot cas, el batlle pot atribuir a la societat un període màxim de sis mesos per regularitzar la situació.

(4) Els administradors que no convoquin la junta general, o no instin la dissolució judicial de la societat, han de respondre solidàriament i amb la societat dels deutes socials posteriors a la concurrència de la causa de dissolució.

Esmena 164**D'addició***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

S'afegeix un nou apartat 5 a l'article 86 amb el redactat següent:

“(5) L'acord de dissolució s'ha de publicar al BOPA.”

Article 87. Títol inscribable

La inscripció de la dissolució de la societat, llevat dels casos en què es preveu la dissolució de ple dret, s'ha de practicar per mitjà d'escriptura pública o de la certificació o la còpia legalitzada de la sentència ferma que hagi declarat la dissolució de la societat.

Article 88. Reactivació de la societat dissolta

La junta general pot acordar reactivar la societat dissolta, sempre que hagi desaparegut la causa de dissolució i que no s'hagi iniciat el pagament de la quota de liquidació als socis. L'acord de reactivació s'ha d'adoptar amb els requisits que s'estableixen per a la modificació dels estatuts.

Article 89. Cessió global de l'actiu i el passiu

(1) La junta general pot, en el mateix moment en què acorda la dissolució de la societat, acordar també simultàniament la cessió global del seu actiu i el seu passiu a un o a diversos socis o a tercers, fixar-ne les condicions i garantir el valor de les accions o participacions.

(2) L'acord de cessió global d'actiu i passiu s'ha de publicar en un diari de gran circulació al Principat i ha d'indicar el dret d'oposició que correspon als creditors de la societat cedent i als dels cessionaris.

(3) Els creditors de la societat cedent i els dels cessionaris es poden oposar a la cessió d'acord amb el que estableix l'article 68 (1), si no se satisfà o no es garanteix el pagament dels seus crèdits.

(4) Amb la inscripció de l'escriptura pública d'extinció de la societat cedent al Registre de Societats es produeix la transmissió en bloc i a títol universal del seu patrimoni. A l'escriptura, els liquidadors han de manifestar si hi ha hagut oposició dels creditors i, si és el cas, l'import dels crèdits i de les garanties que s'hagin atorgat.

(5) Res no impedeix que la cessió global d'actiu i passiu s'acordi en el si del procediment de liquidació.

Esmena 165**De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 89 amb el redactat següent:

“(1) La junta general pot acordar la cessió global del seu actiu i el seu passiu a un o a diversos socis o a tercers, fixant-ne les condicions de la cessió.

(2) L'acord de cessió global d'actiu i passiu s'ha de publicar al BOPA i ha d'indicar el dret d'oposició que correspon als creditors de la societat cedent i als dels cessionaris.

(3) Els creditors de la societat cedent i els dels cessionaris es poden oposar a la cessió d'acord amb el que estableix l'article 68 (1), si no se

satisfà o no es garanteix el pagament dels seus crèdits.

(4) La cessió no es pot realitzar abans que transcorri un mes des de la data de l'últim anunci publicat, transcorregut el qual es pot atorgar la corresponent escriptura pública.

A l'escriptura, els administradors han de manifestar si hi ha hagut oposició dels creditors i, si és el cas, l'import dels crèdits i de les garanties que s'hagin atorgat.

(5) L'eficàcia de la cessió queda supeditada a la inscripció de l'escriptura d'extinció de la societat.”

Secció 2a. De la liquidació**Article 90. Període de liquidació**

(1) L'obertura de la liquidació de la societat no n'afecta la personalitat jurídica i, en conseqüència, les disposicions d'aquesta Llei són aplicables sempre que siguin compatibles amb el règim de liquidació. De manera particular, són aplicables les disposicions relatives a la junta general i a la integritat patrimonial de la societat.

(2) Mentre dura l'estat de liquidació, la societat ha de fer constar, en la seva denominació, l'expressió “en liquidació”. El Govern, a instància del ministeri al qual estigui adscrit el Registre de Societats, ha d'ordenar que es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* un avís en el qual ha de constar que la societat es troba “en liquidació”.

Esmena 166**De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 2 de l'article 90 amb el redactat següent:

“(2) Mentre dura l'estat de liquidació, la societat ha de fer constar, en la seva denominació, l'expressió “en liquidació”.”

Article 91. Nomenament de liquidadors i durada

(1) Amb l'obertura de la liquidació, els administradors de la societat es converteixen en liquidadors si els estatuts no estableixen una altra cosa.

(2) Els estatuts poden establir regles particulars de nomenament dels liquidadors, com també el nomenament de liquidadors suplents.

(3) Els liquidadors exerceixen el càrrec de manera indefinida. Els estatuts poden fixar un període concret per a l'exercici del càrrec i l'eventual reelecció.

(4) Els liquidadors poden ser cessats en qualsevol moment per acord de la junta general, encara que aquest punt no figuri a l'ordre del dia de la convocatòria, i sense necessitat d'acreditar la concurrència d'una causa justa. No obstant això, si transcorreguts tres anys des de l'obertura de la liquidació, els liquidadors no han presentat el balanç de liquidació, qualsevol persona amb interès legítim pot sol·licitar al batlle la separació dels liquidadors. El batlle n'ha d'acordar la separació si la dilació no està justificada, nomenar els liquidadors que consideri oportuns i fixar-ne el règim d'actuació.

Article 92. Representació

(1) La representació de la societat en estat de liquidació correspon als liquidadors. Si els estatuts no disposen una altra cosa, la representació l'exerceixen els liquidadors de manera solidària.

(2) El poder de representació dels liquidadors comprèn tots els actes i les activitats necessaris per a la liquidació de la societat.

Article 93. Règim jurídic dels liquidadors

Són aplicables als liquidadors les normes que aquesta Llei estableix per als administradors en allò no previst i que no contravingui el que aquesta secció estableix.

Article 94. Balanç de dissolució i deures de comptabilitat

(1) Els liquidadors han de formular un inventari i un balanç de la societat referit al dia de la dissolució. L'inventari i el balanç els ha d'aprovar la junta general.

(2) El procediment de liquidació no exonera la societat del compliment dels deures de comptabilitat. De manera particular, ha d'informar de les operacions i dels resultats de la liquidació.

Article 95. Operacions de liquidació

Els liquidadors han de realitzar les operacions de liquidació necessàries i adequades per a l'extinció ordenada de la societat, mitjançant la pràctica de la liquidació patrimonial i la divisió del patrimoni resultant entre els socis.

Article 96. Balanç final de liquidació

(1) Una vegada acabades les operacions de liquidació, els liquidadors han de presentar un balanç final de liquidació, amb un informe sobre les operacions realitzades i una proposta de distribució entre els socis del patrimoni resultant, perquè la junta general els aprovi.

(2) L'acord d'aprovació del balanç final de liquidació el poden impugnar els socis que no hi hagin votat a

favor, a partir dels dos mesos de la seva adopció. La impugnació de l'acord suspèn el procediment de liquidació.

Esmena 167

De modificació

Grup Parlamentari Liberal

L'apartat 2 de l'article 96 queda redactat com segueix:

"2.- L'acord d'aprovació del balanç final de liquidació el poden impugnar els socis que no hi hagin votat a favor. El termini d'impugnació és de dos mesos a comptar des de la seva adopció. La impugnació de l'acord suspèn el procediment de liquidació."

Motivació: La redacció originària és confosa, puix que el termini de dos mesos és el d'impugnació.

Esmena 168

D'addició

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un apartat 3 a l'article 96 amb el redactat següent:

"(3) Si la liquidació s'allarga per un termini superior a aquell previst per a la redacció del balanç anual, els liquidadors han de presentar al Registre de Societats un balanç de situació que permeti conèixer la situació de la societat i de la liquidació d'aquesta."

Article 97. Quota de liquidació

(1) El dret dels socis a la quota de liquidació és proporcional a la seva participació en el capital de la societat, si els estatuts no disposen una altra cosa.

(2) El pagament de la quota de liquidació es pot fer en efectiu o en espècie, si els interessats ho consenten. Els estatuts poden preveure a favor d'algun o d'alguns socis que la quota de liquidació se satisfaci mitjançant la restitució d'aportacions no dineràries o l'atribució d'altres béns de l'actiu de la societat. En aquest cas, els liquidadors han de vetllar perquè els drets econòmics de la resta de socis quedin tutelats adequadament.

La quota de liquidació no es pot pagar fins que no s'hagi satisfet els creditors de la societat, o se'ls garanteixi la satisfacció.

Secció 3a. De l'extinció

Article 98. Escriptura pública d'extinció

(1) Per a l'extinció de la societat, els liquidadors han d'atorgar una escriptura pública en què manifestin que l'acord d'aprovació del balanç final de liquidació és ferm, que s'ha satisfet els creditors de la societat, o se'ls ha garantit la satisfacció, i que s'ha satisfet la

quota de liquidació a tots els socis, o se n'ha consignat l'import.

(2) En el cas de cessió global d'actiu i passiu, els administradors o els liquidadors han de manifestar en l'escriptura si hi ha hagut oposició dels creditors i, en aquest cas, l'import dels seus crèdits i de les garanties que la societat hagi atorgat.

(3) A l'escriptura pública, s'hi han d'afegir el balanç final de liquidació i la relació dels socis, en la qual han de constar la seva identitat i la quota de liquidació que cadascun d'ells ha satisfet.

Esmena 169 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'apartat 1 de l'article 98 amb el redactat següent:

“(1) Per a l'extinció de la societat, els liquidadors han d'atorgar una escriptura pública en què manifestin que l'acord d'aprovació del balanç final de liquidació és ferm, que s'ha satisfet la quota de liquidació a tots els socis i que s'ha satisfet els creditors de la societat, o se'ls ha garantit o consignat l'import.”

Esmena 170 **De supressió**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es suprimeix l'apartat 2 de l'article 98, i en conseqüència es numera de nou l'apartat següent.

Article 99. Cancel·lació de la societat

Amb la inscripció de l'escriptura pública d'extinció de la societat en el Registre de Societats, la inscripció de la societat queda cancel·lada i aquesta extingida, amb la qual cosa perd la personalitat jurídica i els liquidadors cessen en l'exercici del càrrec.

Esmena 171 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 99 amb el redactat següent:

“Amb la inscripció de l'escriptura de liquidació de la societat o en el seu cas, de l'escriptura de dissolució, té lloc la cancel·lació registral de la societat i en conseqüència queda extingida la seva personalitat jurídica.”

Article 100. Actius i passius sobrevinguts

(1) Amb l'aparició d'actius i/o passius de la societat extingida, els qui n'havien estat els liquidadors recuperen les seves funcions i poden actuar de nou en la seva representació. No obstant això, poden ser substituïts pel batlle, a sol·licitud d'una persona,

interessada si no estan en situació de fer-ho, o si no ho fan en un temps raonable.

(2) Si apareixen actius de la societat extingida, s'han d'atribuir als antics socis en proporció a la seva quota de liquidació. Si n'apareixen deutes, els socis n'han de respondre solidàriament fins al límit de la seva quota de liquidació.

Esmena 172 **De modificació**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

Es modifica l'article 100 amb el redactat següent:

“(1) Amb l'aparició d'actius i/o passius de la societat extingida, els qui n'havien estat els liquidadors recuperen les seves funcions i poden actuar de nou en la seva representació. No obstant això, poden ser substituïts pel batlle, a sol·licitud d'una persona interessada si no estan en situació de fer-ho, o si no ho fan en un temps raonable.”

Esmena 173 **D'addició**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Es proposa afegir un article, que esdevé l'article 101, de la llei amb el redactat següent:

“Article 101. Publicitat del Registre de Societats

El Registre de Societats Mercantils és públic i en conseqüència qualsevulla persona legalment resident a Andorra que exerceixi una professió liberal amb l'escaient autorització administrativa, o que representi una entitat mercantil o una empresa inscrita al Registre de Comerç, pot sol·licitar i obtenir lliure accés a tota la informació recollida en el Registre de Societats relativa a :

- a) identitat dels socis i nombre de les seves participacions o accions;
- b) persones que formen part dels òrgans d'administració de la societat i càrrec que hi ostenten;
- c) capital social, domicili social i apoderaments inscrits al registre.”

Motivació: Si la voluntat del legislador és acostar la legislació andorrana a l'europea, com s'indica en l'exposició de motius, i es vol avançar en la via de la modernització, la clarificació i la transparència, és impensable que no s'hagi previst la publicitat del Registre de Societats.

Esmena 174**D'addició**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix un nou article 101 amb el redactat següent, i en conseqüència es numera de nou la resta d'articles:

“Article 101. Societat unipersonal

(1) La constitució d'una societat unipersonal, la declaració d'aquesta situació com a conseqüència de l'adquisició de totes les accions representatives del capital per part d'un sol soci, la pèrdua d'aquesta situació o el canvi de soci únic com a conseqüència de la transmissió d'alguna o totes les accions, s'ha de fer constar en escriptura pública que s'inscriu al Registre de Societats.

(2) En tant que subsisteixi la situació d'unipersonalitat, la societat ha de fer constar expressament la seva condició d'unipersonal a tota la seva documentació, correspondència, notes de comanda i factures així com a tots els anuncis que hagi de publicar.”

Disposició addicional

Les societats que en entrar en vigor aquesta Llei no estiguin constituïdes o no es constitueixin com a societats anònimes o de responsabilitat limitada i que tinguin per objecte la producció o l'intercanvi de béns o de serveis per al mercat es consideren societats col·lectives i es regeixen per les disposicions del dret romà aplicables a les societats, si bé tots els seus socis responen solidàriament i il·limitadament del compliment dels deutes socials de forma subsidiària respecte de la societat.

Esmena 175**De modificació**

Grup Parlamentari Liberal

Es modifica la redacció de la Disposició Addicional, que queda com segueix:

“Disposició addicional

Les societats que en entrar en vigor d'aquesta Llei no estiguin constituïdes o no es constitueixin com a societats anònimes o de responsabilitat limitada i que tinguin per objecte la producció o l'intercanvi de béns o de serveis per al mercat es consideren societats col·lectives i es regeixen per les disposicions del Reglament de societats mercantils, aprovat pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983. Tots els seus socis responen solidàriament i il·limitadament del compliment dels deutes socials de forma subsidiària respecte de la societat.”

Motivació: És pertinent el manteniment de la regulació de les societats col·lectives continguda en el Reglament de societats mercantils, aprovat

pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983, puix que és l'únic text normatiu que recull la regulació d'aquest tipus de societats i ben entès que el Dret Romà desconeixia les societats col·lectives.

Esmena 176**D'addició**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix una nova disposició addicional segona amb el redactat següent, i en conseqüència es numera de nou la resta de disposicions:

“Disposició addicional segona

El Govern ha de presentar una llei sobre el Registre de Societats en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei. Mentrestant, són aplicables les normes contingudes al Reglament de Societats mercantils de 19 de maig de 1983.”

Esmena 177**D'addició**

Grup Parlamentari CDA + Segle XXI

S'afegeix una nova disposició addicional tercera amb el redactat següent:

“Disposició addicional tercera

Es faculta expressament el Govern per crear una secció de societats al BOPA.”

Disposicions transitòries**Primera**

(1) Les disposicions de les escriptures i dels estatuts de les societats que s'oposin a allò que aquesta Llei disposa deixaran de produir efectes des que aquesta entri en vigor.

(2) En el termini de sis mesos, a comptar des de la data de publicació d'aquesta Llei en el BOPA, les societats anònimes i de responsabilitat limitada han d'adaptar els seus estatuts a aquesta Llei quan contradiguin els seus preceptes.

(3) Les societats han de presentar l'escriptura de modificació dels estatuts per tal d'adaptar-se a aquesta Llei al Registre de Societats, en el termini previst a l'apartat anterior.

(4) Transcorregut el termini establert a l'apartat segon d'aquesta disposició, els administradors de les societats anònimes i de responsabilitat limitada que no hagin adaptat els seus estatuts a aquesta Llei responen solidàriament i amb la societat dels deutes socials.

Esmena 178 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

Es modifica la redacció de l'apartat 1 de la Disposició Transitòria Primera, que queda com segueix:

“1.- Les disposicions dels estatuts de les societats constituïdes en el moment d'entrar en vigor aquesta llei, continuaran produint efectes fins a la seva adaptació a la mateixa. Tanmateix, qualsevol modificació dels estatuts comportarà obligatòriament l'adaptació íntegra dels mateixos a aquesta llei.”

Motivació: Resulta més viable, des del punt de vista pràctic, aquest tipus de règim transitori.

Esmena 179 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica l'apartat 2 de la disposició transitòria primera amb el redactat següent:

“(2) En el termini de dos anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, les societats han d'adaptar els seus estatuts a aquesta llei quan contradiguin els seus preceptes.”

Esmena 180 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

Es modifica l'apartat 4 de la Disposició Transitòria Primera, que queda redactat com segueix:

“4.- Transcorregut el darrer termini establert a l'apartat segon d'aquesta disposició, els administradors de les societats anònimes i de responsabilitat limitada que no hagin adaptat els seus estatuts a aquesta llei, responen solidàriament i amb la societat dels deutes socials generats des de l'entrada en vigor d'aquesta llei i fins a la inscripció en el Registre de Societats de l'adaptació estatutària.”

Motivació: Per coherència amb l'esmena proposada de l'apartat 2. de la disposició transitòria Primera.

Segona

L'establiment als estatuts del procediment per fixar el valor de reemborsament de les accions o participacions en els casos previstos als articles 82 i 84 d'aquesta llei requereix el consentiment individual de tots els socis.

Esmena 181 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

Es modifica la redacció de la Disposició Transitòria Segona, que queda com segueix:

“2.- En el termini de nou mesos, a comptar des de la data d'entrada en vigor d'aquesta llei en el BOPA, les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de presentar al Govern la petició de modificació dels seus estatuts per tal d'adaptar-los a aquesta llei. Les mateixes societats disposaran d'un termini de tres mesos a comptar des de la data de notificació de l'acord favorable del Govern per a l'adaptació dels seus Estatuts, per a atorgar la pertinent escriptura pública de modificació d'estatuts i presentació d'una còpia de la mateixa al Registre de Societats per a la seva inscripció.”

Motivació: Es proposa adaptar el termini d'adaptació a la realitat del procediment. En realitat es concedeix a la societat un mínim d'un any per a culminar el procediment d'adaptació dels seus estatuts a aquesta llei.

Esmena 182 **De supressió***Grup Parlamentari Liberal*

Se suprimeix la Disposició Transitòria Segona.

Motivació: El seu contingut ha estat incorporat en els articles 82 i 84.

Tercera

L'obligació d'auditoria dels comptes anuals prevista a l'article 72 d'aquesta llei no és exigible fins a l'aprovació i l'entrada en vigor de la llei d'auditoria.

Esmena 183 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

En haver estat suprimida la Disposició Transitòria Segona, la Disposició Transitòria Tercera queda com segueix:

“Segona

L'obligació d'auditoria dels comptes anuals prevista a l'article 72 d'aquesta llei no és exigible fins a l'aprovació i l'entrada en vigor de la llei d'auditoria.”

Motivació: Convé el canvi de numeració consegüentment a la supressió de la Disposició Transitòria Segona.

Disposició final**Esmena 184** **De modificació***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa modificar l'ordre en el qual figuren les Disposicions finals i la Disposició derogatòria de manera que la Disposició Derogatòria figurei immediatament abans de les Disposicions finals que, com el seu nom indica, han d'aparèixer al final.

Motivació: Per coherència amb l'acord del Consell General sobre la forma de les lleis.

Esmena 185 **De modificació***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Atès que hi ha dues disposicions finals, cal introduir el plural i escriure Disposicions Finals i no pas Disposició Final en l'encapçalament de l'apartat corresponent.

Motivació: Coherència gramatical.

Primera

La modificació dels llinars monetaris establerts en l'apartat primer de l'article 72 només es pot efectuar en la Llei que aprova el pressupost del Principat.

Esmena 186 **De supressió***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa suprimir el mot "només" que apareix a la disposició final primera.

Motivació: No hi ha lloc a establir que "només" es pugui modificar els topalls econòmics establerts en l'article 72, en la Llei del pressupost, la iniciativa de la qual només correspon al Govern. Aquesta limitació suposaria impedir als Consellers Generals exercir en aquest àmbit el seu dret constitucional a la iniciativa legislativa.

Esmena 187 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica la disposició final primera amb el redactat següent:

"La Llei del pressupost general pot actualitzar o modificar els llinars monetaris establerts en aquesta Llei."

Segona

La present Llei entra en vigor als sis mesos de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Esmena 188 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

Es modifica el redactat de la Disposició Final Segona, quedant com segueix:

"Segona

La present Llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra."

Motivació: No és convenient la "vacatio legis" amb la regulació del règim transitori previst.

Esmena 189 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es modifica la disposició final segona amb el redactat següent:

"Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de l'entrada en vigor de la Llei del Registre de Societats."

Disposició derogatòria

Queda derogat el *Reglament de societats mercantils*, aprovat pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983, excepte en relació amb les normes d'inversió estrangera i fins a l'entrada en vigor de la Llei d'inversions estrangeres, i totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin a allò que aquesta Llei estableix.

Esmena 190 **De modificació***Grup Parlamentari Liberal*

Es modifica la redacció de la Disposició Derogatòria, quedant redactada com segueix:

"Disposició derogatòria

Queda derogat el *Reglament de societats mercantils*, aprovat pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983, excepte en relació amb les normes d'inversió estrangera, fins a l'entrada en vigor de la Llei d'inversions estrangeres, i en relació a les societats col·lectives. També queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin a allò que aquesta Llei estableix."

Motivació: Es manté la vigència de la regulació de les societats col·lectives coherentment amb l'esmena proposada sobre la Disposició Addicional.

Esmena 191 **De modificació***Grup Parlamentari CDA + Segle XXI*

Es trasllada la disposició derogatòria abans de la disposició final primera.

Esmena 192 **De modificació***Grup Parlamentari Socialdemòcrata*

Es proposa fer les correccions que escaigui perquè el redactat final de la Llei s'adeqüi, almenys pel que fa als aspectes gràfics i de presentació, a "l'Acord sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei."

Motivació:

La tipografia de les denominacions de les seccions ha de ser cursiva.

La tipografia de les denominacions dels articles ha de ser cursiva (n'hi ha que ho són i altres no).

L'article 6 hauria de tenir títol, ja que tots els altres en tenen.

Els números que identifiquen cadascun dels apartats dels articles –ex.: (1)Abc...– ha de ser: 1. Abc... (després del número un punt seguit d'un espai en blanc).

Les lletres de cadascuna de les divisions d'un apartat –ex.: (a)Abc... – ha de ser: a) Abc... (després de la lletra un parèntesi de tancament seguit d'un espai en blanc).

Alain Bernat Gallego

Informe de la Comissió Legislativa d'Economia al Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

La Comissió Legislativa d'Economia ha examinat, en el decurs de les reunions celebrades els dies 7, 21 i 28 de març, els dies 11, 18 i 24 d'abril, els dies 11, 16, 23 i 30 de maig, els dies 5, 7, 18, 19, 27 i 28 de juny, i els dies 27 i 28 de setembre del 2007, l'informe del ponent, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

Esmenes aprovades per unanimitat:

Esmena 3 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació del segon paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 7 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació del cinquè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 12 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 1.

Esmena 15 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 2.

Esmena 16 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 4 a l'article 2.

Esmena 21 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 2 de l'article 5.

Esmena 22 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió de la darrera frase de l'apartat 4 de l'article 5.

Esmena 23 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 5.

Esmena 35 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 8.

Esmena 38 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 10.

Esmena 43 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 13.

Esmena 47 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 15.

Esmena 64 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 22.

Esmena 65 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 22.

Esmena 66 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 22.

Esmena 67 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 22.

Esmena 68 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 6 de l'article 22.

Esmena 69 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 23.

Esmena 70 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 28.

Esmena 76 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 31.

Esmena 80 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 3 de l'article 33.

Esmena 83 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 34.

Esmena 87 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 38.

Esmena 88 (Grup Parlamentari Liberal) de supressió de l'apartat 3 de l'article 38.

Esmena 91 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 43.

Esmena 95 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 44.

Esmena 98 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació dels apartats 1 i 3 de l'article 47.

Esmena 101 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 1 de l'article 48.

Esmena 103 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 48.

Esmena 104 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 6 de l'article 48.

Esmena 105 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 49.

Esmena 106 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 49.

Esmena 107 (Grup Parlamentari Liberal) de supressió de l'apartat 4 de l'article 49.

Esmena 108 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 50.

Esmena 110 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 53.

Esmena 114 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 5 de l'article 54.

Esmena 116 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 4 a l'article 56.

Esmena 124 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió de l'apartat 2 de l'article 61.

Esmena 125 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 3 de l'article 61.

Esmena 129 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 64.

Esmena 130 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 64.

Esmena 143 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 70.

Esmena 144 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 71.

Esmena 145 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 2 de l'article 72.

Esmena 146 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 73.

Esmena 150 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 4 de l'article 75.

Esmena 151 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 1 de l'article 78.

Esmena 158 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 83.

Esmena 161 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 85.

Esmena 164 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 5 a l'article 86.

Esmena 167 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 96.

Esmena 168 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 3 a l'article 96.

Esmena 175 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de la disposició addicional.

Esmena 177 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'una nova disposició addicional tercera.

Esmena 180 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de la disposició transitòria primera.

Esmena 182 (Grup Parlamentari Liberal) de supressió de la disposició transitòria segona.

Esmena 184 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'ordre en el qual figuren les disposicions finals i la disposició derogatòria.

Esmena 185 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació del mot disposició final per disposicions finals.

Esmena 188 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de la disposició final segona.

Esmena 190 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de la disposició derogatòria.

Esmena 191 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació per traslladar la disposició derogatòria abans de la disposició final primera.

Esmena 192 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació del redactat final de la Llei perquè s'adeqüi a l'Acord sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei.

Esmenes aprovades per majoria:

Esmena 19 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 3.

Esmena 84 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió dels apartats 2, 3 i 4 de l'article 35.

Esmena 113 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió dels apartats 2, 3 i 4 de l'article 54.

Esmena 120 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió dels articles 58 i 59.

Esmena 187 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de la disposició final primera.

Esmenes transaccionades i aprovades per unanimitat:

Esmena 11 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'exposició de motius.

Esmena 20 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 4.

Esmena 29 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 7.

Esmena 31 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 5 de l'article 7.

Esmena 37 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 2 de l'article 9.

Esmena 39 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 11.

Esmena 40 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 12.

Esmena 44 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'article 14.

Esmena 49 (Grup Parlamentari Liberal) d'addició de l'apartat 6 de l'article 15.

Esmena 50 (Grup Parlamentari Liberal) d'addició de l'apartat 7 de l'article 15.

Esmena 51 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 16.

Esmena 56 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 20.

Esmena 57 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 2 de l'article 20.

Esmena 58 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació dels apartats 3 i 4 de l'article 20.

Esmena 62 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou article.

Esmena 71 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 29.

Esmena 72 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 29.

Esmena 73 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació dels apartats 2 i 3 de l'article 29.

Esmena 74 (Grup Parlamentari Liberal) de supressió de l'apartat 5 de l'article 29.

Esmena 78 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou article.

Esmena 85 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió de l'article 37.

Esmena 94 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 3 de l'article 44.

Esmena 96 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 45.

Esmena 102 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 48.

Esmena 109 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 51.

Esmena 131 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 65.

Esmena 135 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 66.

Esmena 142 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 70.

Esmena 157 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 82.

Esmena 160 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 84.

Esmena 163 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 5 de l'article 85.

Esmena 174 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou article.

Esmena 176 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'una nova disposició addicional segona.

Esmena 178 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de la disposició transitòria primera.

Esmena 179 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 2 de la disposició transitòria primera.

Esmenes transaccionades i aprovades per majoria:

Esmena 26 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 6.

Esmena 28 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació dels apartats 1 i 3 de l'article 7.

Esmena 30 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió dels apartats 2, 3 i 4 de l'article 7.

Esmena 33 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 8.

Esmena 52 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 18.

Esmena 99 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 47.

Esmena 173 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un nou article.

Esmenes no aprovades:

Esmena 5 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació del quart paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 6 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió de la part final de la darrera frase del cinquè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 17 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 1 de l'article 3.

Esmena 18 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió dels paràgrafs 2 i 3 de l'article 3.

Esmena 25 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió dels mots "a la moral" de l'apartat 2 de l'article 6.

Esmena 41 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió dels mots "a la moral" del subapartat a de l'apartat 1 de l'article 13.

Esmena 45 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació l'article 14.

Esmena 54 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 19.

Esmena 92 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 3 de l'article 44.

Esmena 97 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un apartat 4 a l'article 46.

Esmena 100 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 47.

Esmena 117 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 56.

Esmena 118 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 57.

Esmena 121 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 60.

Esmena 123 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 61.

Esmena 128 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 64.

Esmena 133 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 65.

Esmena 134 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 4 de l'article 65.

Esmena 137 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 67.

Esmena 138 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 67.

Esmena 139 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 67.

Esmena 140 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou article.

Esmena 141 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 68.

Esmena 148 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 2 de l'article 74.

Esmena 153 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació dels apartats 2 i 3 de l'article 79.

Esmena 154 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació dels apartats 2 i 3 de l'article 80.

Esmena 155 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 81.

Esmena 162 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 85.

Esmena 165 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 89.

Esmena 186 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió del mot "només" de la disposició final primera.

Esmena 189 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de la disposició final segona.

Esmenes retirades:

Esmena 1 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació en tot el text de les referències fetes a "les societats anònimes o de responsabilitat limitada".

Esmena 2 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació del títol.

Esmena 4 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació del tercer paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 8 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació del novè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 9 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació del desè paràgraf de l'exposició de motius.

Esmena 10 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un onzè paràgraf a l'exposició de motius.

Esmena 13 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 3 de l'article 1.

Esmena 14 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 2.

Esmena 24 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació del títol de l'article 6.

Esmena 27 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) d'addició del mot "andorrà" a l'apartat 1 de l'article 7.

Esmena 32 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 7 a l'article 7.

Esmena 34 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió dels mots "a la moral" de l'apartat 2 de l'article 8.

Esmena 36 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió de la coma que apareix darrera del mot "estatuts" de l'apartat 2 de l'article 9.

Esmena 42 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 13.

Esmena 46 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 14.

Esmena 48 (Grup Parlamentari Liberal) d'addició de l'apartat 5 de l'article 15.

Esmena 53 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 18.

Esmena 55 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 19.

Esmena 59 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 20.

Esmena 60 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 20.

Esmena 61 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió dels apartats 3 i 4 de l'article 20.

Esmena 63 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou article.

Esmena 75 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 1 de l'article 31.

Esmena 77 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 31.

Esmena 79 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 33.

Esmena 81 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 4 de l'article 33.

Esmena 82 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 4 de l'article 33.

Esmena 86 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 37.

Esmena 89 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 39.

Esmena 90 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 39.

Esmena 93 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 3 de l'article 44.

Esmena 111 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de supressió de la darrera frase de l'apartat 2 de l'article 53.

Esmena 112 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 53.

Esmena 115 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició de dos apartats a l'article 55.

Esmena 119 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 1 de l'article 58.

Esmena 122 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació de l'apartat 2 de l'article 61.

Esmena 126 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 62.

Esmena 127 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 2 de l'article 62.

Esmena 132 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 65.

Esmena 136 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 3 a l'article 66.

Esmena 147 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'apartat 1 de l'article 74.

Esmena 149 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) d'addició d'un nou apartat 3 a l'article 74.

Esmena 152 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió de l'article 78.

Esmena 156 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 82.

Esmena 159 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de l'article 84.

Esmena 166 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 2 de l'article 90.

Esmena 169 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'apartat 1 de l'article 98.

Esmena 170 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de supressió de l'apartat 2 de l'article 98.

Esmena 171 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 99.

Esmena 172 (Grup Parlamentari CDA+SXXI) de modificació de l'article 100.

Esmena 181 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de la disposició transitòria segona.

Esmena 183 (Grup Parlamentari Liberal) de modificació de la disposició transitòria tercera.

Projecte de llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada

Exposició de motius

La modernització de la legislació andorrana en matèria de societats, en la mesura que constitueix un factor essencial de competitivitat, és una tasca que el Principat ha d'acomplir sense més demora. Per aquest motiu, resulta imprescindible substituir amb una nova Llei el vigent Reglament de societats mercantils, aprovat pel Consell General en la sessió

del 19 de maig de 1983. El context geogràfic i cultural del Principat i la necessitat de considerar la seva realitat econòmica i, d'una manera especial, la tipologia empresarial pròpia, són els pressupòsits sobre els quals s'articula la nova Llei.

Aquesta nova Llei planteja una adaptació normativa que, tot i prenent en consideració les línies mestres que provenen de la normativa societària de la Unió Europea, també té present el nostre context i el d'aquells altres països que, tant si són membres de la Unió Europea com si hi mantenen acords específics, tenen unes dimensions i unes característiques més acostades a la situació d'Andorra. L'altre element que completa el significat del contingut de la nova Llei és la consideració de la realitat empresarial andorrana desplegada en forma societària, la qual està formada fonamentalment per societats tancades i amb pocs socis, la qual cosa fa possible i aconsellable construir el seu règim sobre principis contractualistes.

La Llei estableix una disciplina única per a la societat anònima i per a la societat de responsabilitat limitada i s'estructura en vuit capítols, cent dos articles, tres disposicions addicionals, dos disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dos disposicions finals. El capítol I ("Disposicions generals") conté disposicions generals relatives al concepte, la denominació, la nacionalitat, el domicili i les sucursals, i el règim de fundació de les societats. Alguns dels elements innovadors d'aquest capítol són el concepte de societat que es formula a l'article 1, que engloba tant les societats pluripersonals com les unipersonals, la regulació expressa del protocol familiar com a tipus de pacte parasocial i el règim de la societat irregular, el qual, fidel als principis contractualistes esmentats, únicament preveu la tutela dels tercers.

El capítol II ("Del capital social") conté el règim dels elements que, en el context jurídic i cultural del Principat, conformen la disciplina del capital social com a garantia dels creditors, amb algunes peculiaritats. Entre aquestes destaca el rigorós sistema de responsabilitats per disciplinar la realitat i la valoració de les aportacions, sistema que aspira a substituir eficaçment el de valoració per part d'experts independents, el qual, malgrat la seva bondat formal aparent, pot resultar completament inadequat i, per tant, poc operatiu per a la realitat andorrana. Aquí també cal destacar la nova disciplina dels negocis d'adquisició i transmissió d'accions o participacions, la qual, amb la finalitat de permetre el control per part del Govern quan l'adquirent sigui un estranger, configura aquest control com a condició per a la seva eficàcia.

El capítol III (“Dels òrgans socials”) conté la normativa aplicable a la junta general i als administradors de la societat. En el règim de l'òrgan d'administració, destaca la incorporació d'elements que provenen del moviment del bon govern corporatiu, com ara la tipificació del contingut dels deures generals dels administradors i l'àmbit d'aplicació del règim de responsabilitat, amb una voluntat clara de posar fi a situacions no desitjables i que actualment són presents a la realitat andorrana.

El capítol IV (“De la modificació dels estatuts”), seguint la tradició jurídica en la qual també s'insereix el Principat, estableix els requisits generals i especials i els efectes de les diferents modalitats de modificació dels estatuts, i presta una atenció especial a les modificacions relatives al capital social. Molt més innovador és el capítol V (“De la comptabilitat i l'aplicació del resultat”), ja que introdueix per primer cop a l'ordenament jurídic andorrà els principis rectoris de la formulació dels comptes anuals de les societats, l'obligació, en els casos establerts, d'auditar-los i de dipositar-los com a instrument essencial de transparència i informació financera.

El capítol VI (“De les modificacions estructurals”) regula els requisits i els efectes de les modificacions que, per raó de la seva transcendència corporativa, han rebut aquesta denominació en la tradició doctrinal continental, i que són la transformació, la fusió i l'escissió de la societat. El capítol VII (“De la separació i l'exclusió de socis”) fixa el règim d'aquests dos mecanismes de solució dels conflictes intrasocietaris que permeten evitar la dissolució de la societat, el qual es basa en els principis contractualistes, atenent així la realitat societària andorrana, estableix com a causa de separació o exclusió els motius justos i determina el procediment de valoració de les accions o participacions.

Finalment, el capítol VIII (“De la dissolució, la liquidació i l'extinció”) destaca la regulació de les causes de dissolució. També constitueixen novetats la previsió de la reactivació de la societat, la cessió de l'actiu i el passiu social, i el règim de l'actiu i el passiu sobrevinguts.

En les disposicions addicionals, es regula per una banda el règim al qual queden sotmeses totes les societats que no hagin adoptat o que no adoptin cap de les formes regulades a la Llei, el qual es concreta en la determinació de la regla de rigor mercantil de la responsabilitat il·limitada i solidària dels socis enfront de tercers pels deutes socials i amb una remissió al dret romà que, atès el seu caràcter fonamentalment dispositiu, ha de permetre als socis adoptar el règim més adequat a les seves necessitats. També s'estableix que el Govern ha de reglamentar el funcionament del Registre de societats sense el

qual l'aplicació de la present Llei queda limitada; i finalment es preveu la creació d'una secció mercantil al BOPA.

Les disposicions transitòries fixen entre altres, el calendari d'adaptació a la nova Llei i la posició de l'entrada en vigor de l'obligació d'auditoria dels comptes anuals fins a l'entrada en vigor de la futura Llei d'auditoria.

Capítol I. Disposicions generals

Secció 1a. Disposicions preliminars

Article 1. Concepte

1. La societat constituïda d'acord amb aquesta Llei és un negoci jurídic pel qual una o més persones físiques o jurídiques realitzen aportacions a títol de capital per dur a terme una o diverses activitats econòmiques a fi d'obtenir-ne un guany.
2. La societat constituïda d'acord amb aquesta Llei té personalitat jurídica distinta de la del seu soci o socis i, en conseqüència, els deutes i les obligacions de la societat no són deutes o obligacions del seu soci o socis.
3. La societat constituïda d'acord amb aquesta Llei pot adoptar la forma de societat anònima o la de societat de responsabilitat limitada.

Article 2. Denominació

1. En la denominació de la societat, hi ha de figurar necessàriament la indicació de la forma adoptada, en extens o mitjançant la sigla corresponent, que ha de ser “SA” per a la societat anònima i “SL” per a la societat de responsabilitat limitada.
2. La societat constituïda per un sol soci, mentre conservi aquest caràcter, o la societat constituïda per més d'un soci, des del moment en què un de sol adquireixi totes les accions o participacions representatives del capital, es qualifica com a “societat unipersonal” i ha d'afegir, a la indicació en extens de la forma de societat adoptada de la denominació, l'expressió “unipersonal”, o una “U” al final de la sigla corresponent.

Si l'adquisició de la condició de societat unipersonal és sobrevinguda, el soci únic tindrà un termini d'un mes des de la data d'adquisició d'aquesta condició que comporti l'adquisició d'aquesta condició per a instar la inscripció de la unipersonalitat al Registre de Societats, deixant constància expressa de la identitat del soci únic. Si transcorregut aquest termini encara no s'ha produït aquesta notificació, el soci únic passarà a respondre personalment, il·limitadament i solidàriament amb la societat de tots els deutes socials contrets durant el període d'unipersonalitat. Una vegada inscrita la

unipersonalitat, el soci no respondrà personalment dels deutes contrets per la societat amb posterioritat a la inscripció.

3. El Registre de Societats determina els signes susceptibles d'integrar la denominació de la societat i expedeix la reserva de denominació corresponent.

4. No es pot adoptar una denominació idèntica a la d'una altra ja existent.

Article 3. Nacionalitat

1. Té la nacionalitat andorrana tota societat que tingui el domicili social a Andorra i s'hagi constituït d'acord amb aquesta Llei.

2. La societat només pot transferir el seu domicili social a l'estranger en cas que hi hagi un conveni internacional que ho permeti, amb el manteniment de la personalitat jurídica, o en cas de reciprocitat. En tot cas, la transferència del domicili social a l'estranger comporta la pèrdua de la nacionalitat andorrana.

3. Les societats estrangeres poden transferir el seu domicili social a Andorra i adquirir la nacionalitat andorrana, sempre que s'adaptin a les disposicions d'aquesta Llei i que la legislació de l'estat d'origen ho permeti amb els efectes de manteniment de la personalitat jurídica. Aquest procediment d'adaptació requerirà, com a mínim, les mateixes formalitats exigides per a la constitució de les societats regulades per aquesta Llei.

Article 4. Domicili social

La societat ha de tenir el domicili social dins del territori del Principat d'Andorra.

Article 5. Sucursals

1. A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per sucursal un establiment secundari dotat de representació permanent i amb certa autonomia de gestió, mitjançant el qual una societat desenvolupa totalment o parcialment les activitats que integren el seu objecte social.

2. L'establiment i l'obertura de sucursals de societats estrangeres al territori del Principat d'Andorra requereix el previ atorgament d'escriptura pública davant notari andorrà, amb el contingut que estableix l'apartat 4 d'aquest article, i queden subjectes al règim previst a la legislació sobre inversions estrangeres.

3. Sens perjudici del que disposa l'apartat anterior, les societats estrangeres que estableixin una sucursal al territori del Principat d'Andorra han d'inscriure-la al Registre de Societats presentant els documents acreditatius de l'existència de la societat, els seus estatuts vigents, els seus administradors i totes les

modificacions posteriors de qualsevol d'aquestes dades.

4. En la inscripció de les sucursals de societats estrangeres, s'han de fer constar qualsevol menció que, donat el cas, identifiqui la sucursal, el domicili i les activitats de la sucursal, com també la identitat del representant permanent, el qual ha de complir els requisits de nacionalitat o residència que en relació amb els administradors s'indiquen a l'apartat 3 de l'article 46, i les seves facultats. L'actuació del representant permanent de la sucursal vincula a la societat.

Les activitats de la sucursal quedaran sotmeses en qualsevol cas a l'ordenament jurídic andorrà. Els requeriments, notificacions i citacions que hagin de fer-se a la societat que tingui oberta sucursal en el Principat d'Andorra podran realitzar-se en el domicili de la sucursal que figuri inscrit en el Registre de Societats.

5. Les societats estrangeres que hagin obert una sucursal al Principat han de dipositar al Registre de Societats els comptes anuals, formulats d'acord amb la seva legislació.

6. En cas que la legislació estrangera no obligui a formular els comptes anuals o que l'obligació de formular-los no sigui equivalent a la prevista en la legislació andorrana, les societats estrangeres han d'elaborar els comptes anuals amb relació a l'activitat de la sucursal i dipositar-los en el Registre de Societats, d'acord amb la legislació andorrana.

Article 6. Objecte social

1. Els estatuts de la societat han de determinar amb precisió totes les activitats que integren l'objecte de la societat.

2. No seran autoritzades les societats amb objecte il·lícit, contrari a la moral o als interessos públics d'Andorra.

Secció 2a. Fundació de la societat

Article 7. Constitució

1. La societat es constitueix mitjançant l'atorgament d'una escriptura pública, autoritzada per un notari andorrà, la qual s'ha d'inscriure en el Registre de Societats.

2. Per a l'atorgament de l'escriptura pública de constitució, cal comptar prèviament amb l'autorització del Govern d'Andorra.

3. L'autorització l'han de sol·licitar els interessats mitjançant l'escrit pertinent, el qual s'ha d'acompanyar amb el projecte d'estatuts, la relació de socis fundadors, la identitat de tots els administradors, la certificació de reserva del Registre

de Denominacions i qualsevol altra documentació que es determini reglamentàriament. Per les societats anònimes les aportacions no dineràries, s'han d'acompanyar també d'un informe elaborat per experts independents que descriu aquestes aportacions, els criteris de valoració adoptats i la conclusió que aquests corresponen al valor d'accions o participacions a subscriure.

4. L'autorització s'entén aprovada si el Govern d'Andorra no dicta la resolució expressa corresponent en el termini d'un mes, comptador des de la data de presentació de la sol·licitud.

5. El notari que autoritzi l'escriptura pública té l'obligació de verificar que es compleixen els requisits legals i que el contingut de l'escriptura de constitució coincideix amb el de l'autorització. També té l'obligació de trametre una còpia de l'escriptura pública de constitució al Registre de Societats per a la seva inscripció, dins el termini de quinze dies, comptadors des de la data de l'atorgament.

6. Amb la inscripció de l'escriptura de constitució en el Registre de Societats, la societat adquireix la seva personalitat jurídica.

Article 8. Escriptura de constitució

1. A l'escriptura pública de constitució, s'hi han d'expressar necessàriament:

a) El nom, els cognoms i l'estat civil dels atorgants, si són persones físiques, i la denominació social, si és una persona jurídica. En ambdós casos, s'ha de fer constar la seva nacionalitat i domicili.

b) La voluntat de constituir una societat anònima o una societat de responsabilitat limitada.

c) Els estatuts que han de regir la societat. La menció dels estatuts es pot fer per transcripció literal o per protocol·lització a la mateixa escriptura.

d) Les aportacions que cada un dels socis efectua i el nombre d'accions o participacions que subscriu a canvi. En les societats anònimes, l'informe dels experts independents relatiu a les aportacions no dineràries.

e) La identitat dels primers administradors.

2. Els socis poden incloure tots els pactes i les condicions que considerin convenients, sempre que no siguin contraris a la Llei.

Article 9. Estatuts

1. Els estatuts són la norma d'organització i funcionament de la societat.

2. Als estatuts s'hi ha de fer constar, en tot cas:

a) La denominació i el domicili de la societat.

b) L'objecte social.

c) El capital social.

d) Les accions o participacions en què es divideix el capital, amb indicació del seu valor nominal i, quan sigui procedent, de la seva sèrie o classe.

e) L'estructura de l'òrgan d'administració, amb indicació del poder de representació dels administradors i del sistema que s'ha de seguir per remunerar-los.

f) La duració de la societat.

Article 10. Protocol familiar

Els socis que tinguin vincles familiars entre ells poden atorgar un protocol familiar. Sense perjudici dels restants pactes i atorgaments que pugui contenir el protocol familiar, aquells que regulin les relacions entre els socis familiars i una o varies societats tindran la consideració de pacte parasocial. El seu abast no tindrà cap més limitació que les que es derivin de la legislació vigent.

Article 11. Pactes parasocials

Els pactes parasocials són els convenis subscrits entre alguns o tots els socis d'una societat amb la finalitat de completar, concretar o modificar, en les seves relacions internes, les regles legals i estatutàries que la regeixen. Els pactes parasocials només seran oposables a la Societat o a tercers si els han estat notificats i els han acceptat expressament.

Article 12. Societat irregular

Els socis i els administradors han de respondre solidàriament i il·limitadament pels actes i contractes celebrats per qualsevol d'ells en nom de la societat abans de la seva inscripció en el Registre de Societats.

Article 13. Nul·litat de la societat

1. Un cop inscrita la societat, la nul·litat només es pot declarar judicialment per alguna de les causes següents:

a) Perquè el seu objecte és contrari a la Llei, a la moral o als interessos públics d'Andorra.

b) Perquè a l'escriptura de constitució o als estatuts no s'esmenten la denominació de la societat, les aportacions dels socis, la quantia del capital o l'objecte de la societat.

2. La sentència que declara la nul·litat de la societat n'obre la liquidació i no afecta l'eficàcia dels actes realitzats per la societat.

Capítol II. *Del capital social*

Secció 1a. *Disposicions generals*

Article 14. *Capital social*

El capital social de les societats anònimes i de les societats de responsabilitat limitada ha de constar en els estatuts indicant-ne la xifra en euros, la qual no pot ser inferior a 60.000 euros en el cas de les societats anònimes i a 3.000 euros en el cas de les societats de responsabilitat limitada.

Article 15. *Accions i participacions*

1. El capital social de les societats anònimes s'ha de dividir en accions i el de les societats de responsabilitat limitada, en participacions, de forma que constitueixin una part alíquota d'aquell que s'ha d'expressar mitjançant el valor nominal corresponent.

2. Totes les accions i totes les participacions s'han de subscriure per un import almenys igual al seu valor nominal, i aquest ha de ser desemborsat totalment mitjançant una aportació patrimonial efectiva a la societat.

3. Les accions i les participacions són indivisibles i acumulables, i s'han de documentar mitjançant títols, els quals han de ser nominatius, han d'estar numerats correlativament i podran incorporar una o més accions o participacions.

4. Es poden crear classes diferents d'accions i de participacions segons el contingut dels drets que atorguin als socis, com també diferents sèries d'accions i de participacions segons el seu valor nominal.

5. En cas d'usdefruit d'accions i/o participacions, la qualitat de soci resideix en el nu propietari, però l'usufructuari tindrà dret en tot cas als dividends acordats per la societat durant la vigència de l'usdefruit. L'exercici dels restants drets de soci correspon, excepte disposició en sentit contrari prevista en els estatuts, al nu propietari. Quant als requisits per a la constitució de l'usdefruit d'accions i participacions, seran d'aplicació les normes previstes en l'article 20.

6. En cas de penyora d'accions i/o participacions la condició de soci l'ostenta el propietari a qui correspondrà l'exercici dels drets inherents a la dita condició de soci, salvat disposició en sentit contrari prevista en els estatuts.

7. En cas de copropietat sobre una o més accions, els copropietaris han de designar una sola persona per a l'exercici dels drets de soci, i responen solidàriament enfront de la societat de quantes obligacions es derivin d'aquesta condició.

Article 16. *Prima*

Les accions i/o participacions no es poden emetre per un valor superior al seu valor nominal. Tanmateix, la societat podrà exigir en la subscripció de les accions un import superior al valor nominal emès per cada acció. La diferència entre aquests dos valors, subscripció i nominal, es denomina prima, l'import de la qual s'ha de satisfer completament en el moment de la subscripció de les accions.

Secció 2a. *De les aportacions*

Article 17. *Classes i objecte*

Les aportacions, que poden ser dineràries o no dineràries, són la contrapartida que ha de desemborsar qui subscriu accions o participacions i han de tenir per objecte béns o drets susceptibles de valoració econòmica, exclosos el treball i els serveis.

Article 18. *Menció i descripció*

A l'escriptura de constitució i a la d'augment del capital social, les aportacions dineràries s'han d'expressar en euros, i les aportacions no dineràries s'han de descriure i el seu valor s'ha d'expressar en euros. En les societats anònimes, les aportacions no dineràries s'han d'acompanyar amb un informe elaborat per experts independents. En ambdós casos, s'han d'indicar el nombre i el valor nominal de les accions o participacions que el soci aportant subscriu en contrapartida.

Article 19. *Responsabilitat*

Mentre la societat no s'extingeix, els socis i els administradors responen solidàriament davant de la societat i davant dels creditors socials de la realitat de totes les aportacions i del valor, l'evicció i el sanejament de les aportacions no dineràries, sens perjudici de la responsabilitat penal per falsedat en document públic que es pugui derivar per haver faltat a la veritat en els fets expressats a la corresponent escriptura de constitució de la societat o d'augment del seu capital social.

Secció 3a. *De la transmissió i l'adquisició d'accions i participacions*

Article 20. *Requisits*

1. Els negocis de transmissió de les accions i/o participacions han de constar en escriptura pública autoritzada per un notari andorrà.

2. Els administradors de la societat han d'inscriure l'adquirent en el llibre de registre de socis que totes les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de portar.

3. Els negocis d'adquisició originària o derivativa, entre vius o per causa de mort, d'accions o

participacions, subscrits per una persona física andorrana o estrangera resident a Andorra per un període no inferior a quinze anys -o per un període de residència inferior si una disposició especial amb rang de llei així ho preveu- són lliures. També ho són els que duguin a terme persones jurídiques andorranes.

Els negocis d'adquisició originària o derivativa, entre vius o per causa de mort, d'accions o participacions, subscrits per una persona física o jurídica no andorrana o assimilada per residència, no són vàlids si no disposen de l'escaient autorització del Govern.

4. En el cas dels negocis per causa de mort que comportin que les accions o participacions socials recaiguin en persones, físiques o jurídiques no andorranes ni assimilades, l'adquisició serà vàlida i eficaç, si bé l'adquirent haurà de sol·licitar l'autorització prèvia del Govern. Si es denega l'autorització, l'adquirent gaudirà d'un termini màxim de sis mesos per a regularitzar la situació. Si transcorregut aquest termini, l'adquisició esmentada no s'ha produït, la societat haurà d'adquirir-les per amortitzar-les, amb la reducció prèvia del capital social.

Article 21. Llibre registre de socis

1. La societat ha de portar un llibre registre de socis, en el que s'hi ha de fer constar les successives transmissions de les accions, amb expressió de la identitat i domicili del titular de les accions, així com la constitució de drets reals o gravàmens sobre les mateixes.

2. La societat només pot modificar el contingut del llibre registre si els interessats no s'oposen a la modificació en el termini d'un mes des de la data en què es va produir la notificació de la mateixa.

3. Qualsevol soci pot examinar el llibre registre de socis.

4. La custòdia i manteniment del llibre registre de socis correspon a l'òrgan d'administració.

5. El soci i els titulars de drets reals o gravàmens sobre les accions tenen dret a obtenir certificació de les accions, drets o gravàmens enregistrats a nom seu.

6. Les dades personals dels socis poden ser modificades a instància seva.

Article 22. Restriccions estatutàries

1. Els estatuts de les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden establir restriccions a llliure transmissibilitat de les accions o de les participacions, sempre que no les converteixin en pràcticament intransmissibles.

2. L'incompliment de les restriccions estatutàries impedeix que l'adquirent obtingui la condició de soci i, a aquest efecte, els administradors no han de practicar la inscripció al llibre de registre de socis.

Article 23. Negoci sobre les pròpies accions o participacions

1. Les societats anònimes o de responsabilitat limitada no poden subscriure les pròpies accions o participacions.

2. Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden adquirir amb el límit absolut del deu per cent del capital social, les pròpies accions o participacions, amb càrrec als beneficis distribuïbles i a les reserves de lliure disposició, sempre que la junta general ho autoritzi, expressant el nombre màxim d'accions o participacions que es poden adquirir, la durada de l'autorització -sempre i quan els estatuts obliguin l'establiment d'un límit temporal- i el preu màxim pel qual es poden adquirir.

3. Per excepció del que l'apartat anterior disposa, les societats de responsabilitat limitada i les societats anònimes poden adquirir les pròpies accions o participacions en un percentatge superior al deu per cent quan formin part d'un patrimoni adquirit a títol universal, les adquireixin a títol gratuït o bé com a conseqüència d'una adjudicació judicial per satisfer un crèdit de la societat enfront del titular d'aquelles o d'un acord de reducció del capital social adoptat per la junta general.

4. Les accions i les participacions que s'hagin adquirit infringint la limitació prevista a l'apartat 2 d'aquest article, s'han d'alienar per un títol onerós i en el termini d'un any o bé reduir el capital social. El mateix és aplicable a les accions i participacions adquirides en els supòsits previstos a l'apartat 3 d'aquest article, però en aquest cas el termini és de tres anys.

5. Mentre les pròpies accions o participacions no siguin alienades, queden suspesos els seus drets polítics, i els econòmics s'han de distribuir proporcionalment entre la resta, i s'ha de constituir una reserva en el passiu del balanç per l'import equivalent.

6. Les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada només poden atorgar assistència financera per a adquirir les seves pròpies accions o participacions, o acceptar-les en garantia del compliment de qualsevol obligació, dins dels límits i amb els requisits aplicables a l'adquisició de les mateixes previstos en els apartats anteriors d'aquest mateix article, excepció feta dels bancs o altres entitats integrades en el sistema financer facultades per a la formalització d'operacions creditícies amb tercers, sempre i quan constitueixin

una reserva en el passiu del balanç per un import equivalent a l'import dels crèdits anotats en l'actiu o el valor de les accions o participacions si les ha acceptades en garantia.

Article 24. Participacions recíproques

Les societats anònimes i les societats de responsabilitat limitada no poden establir participacions recíproques o circulars que excedeixin el deu per cent del capital social de les societats participades. La societat que infringeixi la prohibició anterior ha de reduir la participació recíproca fins al percentatge permès en el termini d'un any i ha de constituir una reserva en el passiu del balanç per l'import de les accions o participacions que excedeixin el percentatge esmentat. La detenció de participacions recíproques o circulars comporta en qualsevol cas la suspensió dels drets polítics inherents a les accions detentades.

Capítol III. Dels òrgans socials

Secció 1a. Disposicions generals

Article 25. Estructura corporativa

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de tenir una estructura corporativa integrada per la junta general i per l'òrgan d'administració.

Article 26. Junta general

1. Els socis, constituïts en junta general convocada degudament, decideixen per majoria els assumptes propis de la seva competència.
2. Tots els socis, inclosos els dissidents i els qui no han participat a la reunió, queden sotmesos als acords de la junta general.
3. A la societat unipersonal, les competències de la junta general les assumeix el soci únic.

Article 27. Òrgan d'administració

L'òrgan d'administració és competent per desplegar tots els actes i les activitats d'administració de la societat adreçades a l'assoliment de la finalitat social, tant en el vessant intern o de gestió com en l'extern o de representació de la societat.

Secció 2a. De la junta general

Article 28. Constitució de la junta

1. Per les societats anònimes, la junta general queda vàlidament constituïda en primera convocatòria quan els socis presents o representats ostentin, almenys, el trenta-tres coma tres per cent del capital subscrit amb dret a vot. Els estatuts socials poden establir un quòrum superior. Per les societats de responsabilitat limitada, la junta general queda

vàlidament constituïda en primera convocatòria quan els socis presents o representats ostentin, almenys, el cinquanta per cent del capital subscrit amb dret a vot. Els estatuts socials poden establir un quòrum superior.

2. En segona convocatòria és vàlida la constitució de la junta general sigui quin sigui el capital present o representat. Tot això sens perjudici que els estatuts socials poden establir un quòrum superior.

Article 29. Competències de la junta general

1. La junta general és l'òrgan col·legiat de la societat competent per deliberar i adoptar acords sobre les matèries següents:

- a) L'aprovació dels comptes anuals.
 - b) L'aplicació del resultat de l'exercici.
 - c) La censura de la gestió social.
 - d) El nomenament i la revocació dels administradors, els liquidadors i els auditors.
 - e) L'exercici de l'acció social contra els administradors, els liquidadors i els auditors.
 - f) La modificació dels estatuts.
 - g) La transformació de la societat.
 - h) La fusió i l'escissió de la societat.
 - i) La dissolució, la liquidació i l'extinció de la societat.
2. Els estatuts de la societat poden establir que la junta general també sigui l'òrgan competent per deliberar i adoptar acords sobre qualsevol altra matèria.

Article 30. Junta general ordinària

1. Cada any s'ha de celebrar una junta general per deliberar i adoptar els acords corresponents a les matèries indicades a les lletres a), b) i c) de l'article anterior.
2. La data de celebració de la junta general ha d'estar compresa dins el període que els estatuts determinin. Aquest període no pot ser superior, en cap cas, als sis mesos comptats a partir de la data d'inici d'un nou exercici social.
3. La junta general esmentada en aquest article que se celebri fora del període establert serà vàlida, sens perjudici de la responsabilitat dels administradors per la dilació produïda.

Article 31. Convocatòria de la junta general

1. La junta general l'han de convocar l'òrgan d'administració o els liquidadors.
2. La junta general s'ha de convocar de la forma i amb els requisits que els estatuts prescriguin, amb una antelació mínima de quinze dies naturals les

societats limitades i de vint-i-un dies naturals les societats anònimes, al dia de la data de celebració. Alternativament al lliurament personal al soci de la convocatòria amb acús de recepció, es pot recórrer als mitjans de comunicació a distància que assegurin l'acreditació de la tramesa de la mateixa i el seu contingut.

3. A no ser que els estatuts ho dispensin expressament, la convocatòria per a la celebració de la junta general de les societats anònimes s'ha de publicar, com a mínim dues vegades en algun dels diaris de més difusió a Andorra. Entre la data de l'anunci de la convocatòria i la data fixada per a la celebració de la junta general hi ha d'haver, almenys, vint-i-un dies naturals. Aquest requisit de publicitat no serà necessari en les societats limitades, a no ser que els seus estatuts ho prevegin expressament.

4. L'anunci de la convocatòria ha d'expressar la data, el lloc i l'hora de la reunió, tant en primera convocatòria com en segona, i l'ordre del dia, i indicar els assumptes que s'hi ha de tractar. Entre la primera convocatòria i la segona ha de transcórrer, com a mínim, un termini de 24 hores.

5. Les juntes generals se celebraran en el seu domicili social, o en el lloc que s'indiqui en la convocatòria, sempre en territori andorrà.

6. La juntes generals se celebraran el dia assenyalat en la convocatòria, però les seves sessions podran ser prorrogades durant un o més dies consecutius. La pròrroga podrà acordar-se a proposta dels administradors o a petició d'un nombre de socis que representi la quarta part del capital present a la junta. Qualsevol que sigui el nombre de sessions en què se celebri la junta, es considerarà única, aixecant-se una sola acta per a totes les sessions.

Article 32. Facultat i deure de convocar

1. Sens perjudici del que disposa l'article 30, l'òrgan d'administració pot convocar la junta general sempre que ho cregui convenient per als interessos socials.

2. L'òrgan d'administració ha de convocar la junta general quan ho sol·liciti un nombre de socis que representi, almenys, la desena part del capital social i expressar en la sol·licitud els assumptes que s'han de tractar en la reunió.

3. En aquest cas, els administradors han de convocar la junta general dins els trenta dies següents a la data en què els socis sol·licitin la reunió, i incloure necessàriament a l'ordre del dia els assumptes que s'hagin reclamat a la sol·licitud.

Article 33. Convocatòria judicial de la junta general

1. Si la junta general ordinària prevista a l'article 30 no es convoca en el termini estatutari o legal

establert, la pot convocar qualsevol dels batlles a petició d'un sol soci o més, amb independència del percentatge de participació accionarial. Pel cas de junta extraordinària el batlle la pot convocar a petició de socis que representin, almenys, la desena part del capital social, en cas que els administradors no atenguin la sol·licitud de convocatòria a què es refereix l'article anterior en el termini que s'hi estableix.

2. En tot cas, prèviament a la convocatòria, el batlle ha de donar audiència als administradors de la societat. En la convocatòria judicial de la junta general, s'han d'observar les formalitats estatutàries i legals que es requereixen a l'efecte. De manera particular, l'ordre del dia pot incloure la revocació del càrrec dels administradors.

Article 34. Junta general universal

La junta general queda vàlidament constituïda com a junta general universal quan hi és present o representat tot el capital social i els socis concurrents accepten per unanimitat la celebració de la reunió i l'ordre del dia.

Article 35. Assistència i representació

1. Tots els socis tenen dret a assistir a la reunió de la junta general.

2. El soci es pot fer representar per una altra persona, encara que no sigui sòcia. Els estatuts poden limitar aquesta facultat.

3. La representació s'ha de conferir per escrit i especialment per a cada junta general, excepte que s'hagi atorgat un poder notarial amb facultats de representació.

4. No és necessari complir les formalitats prescrites a l'apartat anterior quan el representant és el cònjuge, ascendent o descendent del representat, ni tampoc quan el representant té un poder general, atorgat per mitjà d'un document públic, d'administració del patrimoni del representat a Andorra.

Article 36. Dret d'informació

Tots els socis tenen dret a sol·licitar els informes i aclariments que considerin oportuns amb relació als assumptes que s'han de tractar a la junta general. Els administradors tenen el deure d'atendre diligentment aquesta sol·licitud sempre que l'interès social ho permeti.

Article 37. Deliberació

1. Els estatuts han de determinar la forma en què la junta general ha de deliberar i prendre els acords. La junta general pot aprovar un reglament de funcionament a l'efecte.

2. La junta general també pot prendre acords sense sessió. En aquest cas, el vot es pot emetre per correu ordinari o per qualsevol mitjà de telecomunicació electrònica, sempre que la identitat del soci i la integritat del sentit del seu vot quedin garantides suficientment.

Article 38. Acords

1. La junta general ha d'adoptar els acords pel vot favorable de la majoria del capital social present o representat, sempre que aquesta majoria signifiqui almenys un terç del capital social de la societat.

2. No obstant això, la modificació dels estatuts, les modificacions estructurals i la dissolució de la societat requereixen el vot favorable de la majoria del capital social present o representat, sempre que aquesta majoria signifiqui almenys la meitat del capital social de la societat.

3. Els estatuts poden establir quòrums de constitució de la junta general i majories diferents i superiors a les que s'indiquen als paràgrafs anteriors, per a l'adopció d'acords amb relació a totes o a algunes de les matèries, però no en poden requerir la unanimitat.

Article 39. Acta

1. Tots els acords que la junta general adopti han de constar en una acta.

2. En tot cas, s'han de fer constar a l'acta la data, el lloc i l'hora de celebració de la reunió, la identitat dels socis participants i el capital que representen, el contingut dels acords adoptats i el resultat de les votacions, amb indicació del sentit del vot dels socis. Si els socis ho demanen, també s'hi ha de fer constar un resum de les seves intervencions amb relació a l'ordre del dia.

Article 40. Acords impugnables

1. Els acords que siguin contraris a la Llei, als estatuts, o els que lesionin els interessos de la societat, en benefici d'un o més socis o de tercers, són impugnables.

2. Els acords contraris a la Llei o als estatuts són nuls. Els altres acords a què fa referència l'apartat anterior són anul·lables.

Article 41. Caducitat

1. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any des de la data d'adopció de l'acord i, si l'acord s'ha d'inscriure en el Registre de Societats, des de la seva inscripció. En queden exceptuats els acords que contravinguin l'ordre públic.

2. L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca en el termini de quaranta dies des de la data d'adopció de l'acord i, si l'acord s'ha d'inscriure en el Registre de Societats, des de la seva inscripció.

Article 42. Legitimació

1. Per a la impugnació dels acords nuls estan legitimats els socis, els administradors i qualsevol tercer que hi acrediti un interès legítim.

2. Per a la impugnació dels acords anul·lables estan legitimats els socis absents; els que hagin estat privats il·legítimament del seu dret de vot, s'hagin abtingut o hagin votat en contra de l'acord adoptat, i els administradors.

Article 43. Procediment

1. Les accions d'impugnació s'han d'interposar contra la societat. En cas que la part actora sigui el representant exclusiu de la societat, correspon a la junta general designar la persona que l'ha de representar en el judici. Si no en designa cap, el batlle ha de nomenar aquesta persona entre els socis que hagin votat a favor de l'acord impugnat.

2. Les impugnacions relatives al mateix assumpte objecte de deliberació s'han de tractar conjuntament i s'han de decidir en la mateixa resolució.

Article 44. Sentència

1. La resolució judicial que declara la nul·litat de l'acord produeix els seus efectes respecte a tots els socis i òrgans de la societat. Si l'acord està inscrit en el Registre de Societats, s'hi ha d'inscriure la declaració de nul·litat.

2. En cap cas la declaració de nul·litat o la seva inscripció han d'afectar els drets de tercers de bona fe que aquests hagin adquirit prèviament sobre la base d'actes realitzats en execució de l'acord impugnat.

Secció 3a. De l'òrgan d'administració

Article 45. Estructura i poder de representació

1. L'òrgan d'administració de la societat ha d'adoptar una de les estructures següents:

a) Administrador únic, cas en el qual el poder de representació correspon necessàriament a aquest.

b) Administradors conjunts, cas en el qual el poder de representació s'ha d'exercitar de forma mancomunada.

c) Administradors solidaris, cas en el qual el poder de representació correspon a cadascun d'ells per separat.

d) Consell d'administració, cas en el qual el poder de representació correspon al consell de forma col·legiada.

2. El poder de representació abasta tots els actes compresos en l'objecte social sense perjudici de les competències que els estatuts, d'acord amb el previst en l'anterior article 29.2, puguin reservar a la junta general. Qualsevol altra limitació del poder de representació, encara que estigui inscrita en el Registre de Societats, és ineficaç davant de tercers.

Article 46. Membres de l'òrgan d'administració

1. Els membres de l'òrgan d'administració són els administradors, que poden ser tant persones físiques com persones jurídiques. En aquest últim cas, la persona jurídica ha de designar una persona física que actuï en representació seva a l'òrgan d'administració.

2. Les persones físiques han de tenir la capacitat plena d'obrar i no estar sotmeses a restricció o inhabilitació de cap mena per a l'exercici del comerç.

3. En tot cas, en les societats, un dels administradors, com a mínim, ha de tenir nacionalitat andorrana o, si és estrangera, que acrediti la seva residència continuada a Andorra durant vint anys.

En cas que l'administrador sigui una persona jurídica, la persona física nomenada a l'efecte com a representant de la societat, també haurà de complir els requisits a què fa referència el paràgraf anterior.

En cas que l'òrgan d'administració s'estructuri com a consell d'administració, i s'hagi nomenat un conseller delegat, aquest també haurà de complir els requisits a què fa referència aquest apartat.

4. Els requisits de nacionalitat andorrana i de residència mínima pel cas de tractar-se d'una persona estrangera que s'estableixen a l'apartat anterior en relació amb els administradors, també són aplicables a totes les persones que tinguin atribuïdes facultats generals de representació de la societat, inclusivament als administradors indicats a l'article 45.1, paràgrafs a), b) i c).

Article 47. Nomenament i durada

1. Els administradors són nomenats per acord de la junta general. El nomenament és efectiu des que la persona designada l'accepta expressament i ha d'instar-se la inscripció de l'acord en el Registre de Societats en un termini màxim de trenta dies des de la dita acceptació del càrrec per part del nomenat.

2. Els administradors poden ser cessats en qualsevol moment per acord de la junta general, encara que aquest punt no figuri a l'ordre del dia i sense haver d'acreditar la concurrència d'una causa justa.

3. Els estatuts poden establir regles particulars de nomenament, com també el nomenament d'administradors suplents, amb indicació de la seva forma d'actuació.

4. Els administradors exerceixen el càrrec indefinidament. Els estatuts poden fixar un període concret per a l'exercici del càrrec i l'eventual reelecció.

Article 48. Retribució

1. Els administradors poden ser retribuïts per l'exercici del càrrec. Els estatuts han de determinar el sistema que s'ha de seguir per a aquesta retribució.

2. L'aplicació del sistema que s'estableixi per a cada exercici és competència de la junta general.

3. La retribució del conseller delegat s'ha de fixar per acord del consell d'administració sense la participació de l'administrador afectat.

Article 49. Exercici del càrrec

1. Els administradors han d'exercir el càrrec amb fidelitat a l'interès social, amb la diligència d'un empresari ordenat i la lleialtat d'un bon representant.

2. El deure de diligència obliga l'administrador a aplicar, en l'activitat d'administració, el temps, l'esforç i els coneixements que es poden esperar d'un empresari que ocupa una posició similar a la seva, i, en particular, a informar-se adequadament sobre la marxa de la societat, a participar activament en l'administració i a investigar qualsevol irregularitat en la gestió de la societat.

3. El deure de lleialtat obliga l'administrador a actuar amb l'honestedat que es pot esperar d'un representant que administra recursos aliens i, en particular, a abstenir-se de competir amb la societat, d'aprofitar les oportunitats de negoci d'aquesta, d'utilitzar els actius socials amb fins privats.

4. Sens perjudici del que l'apartat anterior disposa, la societat, per acord de la junta general, pot autoritzar que un administrador realitzi determinades transaccions amb la societat, utilitzi determinats actius i aprofiti una oportunitat concreta de negoci o participi en l'activitat competitiva.

Article 50. Responsabilitat

1. Els administradors de dret estan obligats a indemnitzar els danys que causin a la societat pels actes o les omissions que siguin contraris a les normes legals o estatutàries o que infringeixen els deures que la Llei o els estatuts els imposen i, en cas d'infracció del deure de lleialtat, a restituir a la societat el lucre obtingut.

2. És administrador de fet el que actua en el tràfic com a administrador però sense complir algun dels requisits formals exigits.

3. Tots els administradors formant part integrant de l'òrgan d'administració que hagués realitzat l'acte o omissió lesius, respondran solidàriament entre ells. Queden exonerats de responsabilitat els administradors que, per causa no imputable, desconeixin l'existència de l'actuació o l'omissió lesiva. Tampoc no n'han de respondre els administradors que, coneixent aquesta actuació o omissió, han fet el possible per evitar-ne o disminuir-ne el dany. La constància de l'oposició a la conducta lesiva és un requisit necessari a aquest efecte.

4. L'autorització o la ratificació de l'actuació o l'omissió lesiva per part de la junta general no és, en cap cas, causa d'exoneració de responsabilitat per als administradors.

5. La responsabilitat dels administradors prescriu als quatre anys, comptadors des del cessament del càrrec.

6. Quan els administradors actuen per compte d'un tercer i seguint les seves instruccions, aquest és responsable en les mateixes condicions que ho són els administradors de la societat.

Article 51. Acció social de responsabilitat

1. L'acció social de responsabilitat contra els administradors l'exerceix la societat, amb l'acord previ de la junta general, el qual es pot adoptar encara que no consti a l'ordre del dia.

2. Per acordar l'exercici de l'acció social de responsabilitat es requerirà la majoria prevista en l'article 38.1 o altra prevista estatutàriament, sempre i quan no s'exigeixi un quòrum superior al 51% del capital social. Sens perjudici d'això, la junta general, en qualsevol moment, podrà renunciar a l'exercici d'aquesta acció social, sempre que no s'hi oposin socis que representin, almenys, una desena part del capital social.

3. Quan es procedeixi a l'exercici per la via judicial de l'acció social de responsabilitat, es podrà sol·licitar al tribunal la suspensió cautelar de l'administrador demandat en l'exercici del seu càrrec. Si la sentència fos condemnatòria, el tribunal podrà decidir el cessament definitiu dels administradors condemnats.

Article 52. Acció individual de responsabilitat

L'acció prevista a l'article anterior és independent de les accions de responsabilitat que corresponguin als socis o als creditors pels danys que els hagin ocasionat els actes o les omissions dels administradors que infringeixin els deures que la Llei

o els estatuts preveuen i que lesionin directament els interessos d'aquells.

Secció 4a. Del consell d'administració

Article 53. Naturalesa

1. El consell d'administració és l'òrgan col·legiat d'administració de la societat i ha d'estar integrat, com a mínim, per dos membres.

2. Si no hi ha cap previsió estatutària, correspon al consell d'administració establir-ne el règim de funcionament i l'estructura interna. Amb aquest fi, pot aprovar un reglament.

Article 54. Càrrecs

1. Els càrrecs del consell d'administració han de facilitar l'exercici de les seves competències i impulsar-ne el funcionament.

2. El consell d'administració ha de tenir un president, designat d'entre els seus membres. També ha de tenir un secretari, el qual no és necessari que sigui administrador. A més, pot tenir un vicepresident o diversos i un vicesecretari o diversos.

Article 55. Delegació de facultats

1. El consell d'administració pot delegar les seves facultats en una comissió executiva o en un conseller delegat o més. La delegació no exclou la competència concurrent del consell d'administració sobre les facultats delegades ni, en conseqüència, la seva responsabilitat. La rendició de comptes a la junta general no es pot delegar en cap cas. Les facultats que la junta general hagi atribuït al consell tampoc no es poden delegar sense l'autorització expressa d'aquesta a l'efecte.

2. El consell d'administració pot crear les comissions que consideri adequades per desenvolupar millor les seves facultats i per reforçar la transparència de la gestió. De manera particular, es poden crear una comissió de nomenaments i retribucions i una comissió d'auditoria interna.

3. El consell d'administració pot apoderar qualsevol persona quan les necessitats de la gestió ho requereixin.

Article 56. Funcionament

1. La constitució vàlida del consell d'administració requereix la presència de més de la meitat dels seus membres. Els consellers poden atribuir la seva representació exclusivament a un altre administrador.

2. El consell d'administració també pot prendre acords sense sessió sempre i quan no hi hagi cap conseller que manifesti la seva oposició a la utilització d'aquest sistema. En aquest cas, el vot es

pot emetre per correu ordinari o per qualsevol altre mitjà de comunicació a distància, sempre que la identitat del conseller que vota i el sentit del seu vot quedin garantits suficientment.

Article 57. Acords

1. El consell d'administració ha d'adoptar els acords per majoria dels membres concurrents a la reunió. No obstant això, la delegació de facultats requereix l'acord de les dues terceres parts dels seus membres.

2. Els estatuts poden qualificar el quòrum de constitució o la majoria per prendre tots o determinats acords, però no en poden requerir la unanimitat.

Secció 5a. Documentació i certificació dels acords

Article 58. Actes

1. L'existència dels acords s'acredita mitjançant la seva documentació. Tots els acords que la junta general i els òrgans col·legiats d'administració adoptin s'han de fer constar en una acta, la qual s'ha de transcriure al llibre d'actes corresponent.

2. En tot cas, han de constar a l'acta:

- a) La data, el lloc i l'hora de celebració de la reunió.
- b) La data, la forma i el text íntegre de la convocatòria.
- c) En cas de junta general, la identitat dels socis participants i el capital que representen, i si hi intervenen personalment o per representació. Si es tracta d'una junta general universal, a continuació de la data i el lloc de celebració de la reunió i de l'ordre del dia, s'han de fer constar el nom dels assistents i la seva signatura. En cas que es tracti d'un òrgan col·legiat d'administració, s'ha d'indicar el nom dels assistents, i si ho fan personalment o per representació.
- d) Un resum dels assumptes tractats i de les intervencions de les quals s'hagi sol·licitat que quedi constància.
- e) El contingut dels acords i les majories amb què s'han adoptat. També hi han de constar les abstencions i el sentit del vot, particularment el vot en contra, si la part interessada ho sol·licita a l'efecte d'impugnar l'acord corresponent.

f) L'aprovació de l'acta.

3. En el cas de la societat unipersonal, l'acta ha d'indicar la data i el contingut de l'acord, i si aquest ha estat adoptat pel soci únic o per un representant.

4. La transcripció dels acords adoptats al llibre d'actes correspon a l'administrador o, en el seu cas, al secretari del consell d'administració.

Article 59. Aprovació

1. L'acta s'ha d'aprovar de la forma que els estatuts preveuen. Si no hi ha cap previsió estatutària, l'acta l'ha d'aprovar la junta general o l'òrgan col·legiat d'administració en finalitzar la reunió.

2. Una vegada consta l'aprovació de l'acta, l'ha de signar qui hagi actuat com a secretari en la reunió, amb el vistiplau de qui hi hagi actuat com a president.

Article 60. Acta notarial

1. Els administradors i els socis que representin el deu per cent del capital social poden requerir la presència d'un notari a la junta general o a la reunió de l'òrgan d'administració per tal que estengui l'acta de la reunió. Els honoraris del notari són a càrrec de la societat.

2. El notari que hagi estat requerit ha de verificar la capacitat del requirint, i els requisits legals i estatutaris per a la celebració de la reunió.

3. L'acta notarial no necessita l'aprovació, ni la signatura de qui hagi actuat com a secretari o com a president de la reunió, i s'ha de transcriure com a tal al llibre d'actes.

Article 61. Llibre d'actes

1. La societat ha de portar un llibre d'actes per a cada òrgan.

2. Les actes es poden transcriure en fulls mòbils. Aquests fulls, un cop s'han fet servir, s'han d'arxivar per ordre al llibre d'actes.

Article 62. Elevació dels acords socials a instrument públic

1. L'elevació dels acords de la junta general o dels òrgans col·legiats d'administració a instrument públic es pot fer a partir de l'acta o del llibre d'actes, del seu testimoniatge notarial o de la certificació dels acords. Si els acords consten en una acta notarial, també es pot fer a partir de la còpia autoritzada de l'acta.

2. En l'escriptura d'elevació dels acords a instrument públic, el notari ha de qualificar la legalitat dels documents presentats, la capacitat i la legitimació dels atorgants i la seva validesa, i els ha de presentar al Registre de Societats per a la seva inscripció.

Article 63. Persones facultades per a l'elevació a instrument públic

1. Estan facultades per elevar a instrument públic els acords socials les persones que tenen la facultat de certificar-los.

2. També ho estan els membres de l'òrgan d'administració que hi tinguin un càrrec vigent inscrit en el Registre de Societats i que hagin estat

facultats expressament a aquest efecte en els estatuts o en la reunió en què s'hagin adoptat els acords.

3. Qualsevol persona pot elevar els acords a instrument públic si ha estat apoderada oportunament a l'efecte.

4. En el cas de la societat unipersonal, el soci únic pot elevar les decisions adoptades a instrument públic.

Article 64. Certificació dels acords

1. Els acords de la junta general o dels òrgans col·legiats d'administració es poden certificar sempre que constin en actes aprovades i signades, o en una acta notarial. La certificació pot ser literal o per extracte.

2. Els acords que modifiquen els estatuts s'han de transcriure literalment. En la transcripció per extracte dels acords, la certificació ha de contenir les circumstàncies que siguin necessàries per a la seva elevació a instrument públic.

3. En la certificació, s'hi han de fer constar, en tot cas, la data i l'aprovació de l'acord, o bé que es tracta d'una acta notarial, com també la data en què s'expedeix.

Article 65. Facultat de certificar

1. La facultat de certificar els acords socials correspon als administradors, segons l'estructura de l'òrgan d'administració:

- a) A l'administrador únic.
- b) Als administradors solidaris.
- c) Als administradors mancomunats, de forma mancomunada.
- d) Al secretari o al vicesecretari del consell d'administració.

Les certificacions dels acords del consell d'administració i de la junta general s'han d'emetre amb el vist-i-plau del president o del vicepresident del consell d'administració.

2. Qui expedeix la certificació ha de tenir el càrrec vigent i ha d'estar inscrit prèviament, o bé inscriure's simultàniament a la inscripció de l'acord certificat. Si qui pretén la inscripció del seu càrrec és una persona diferent de la que figura al Registre de Societats amb la facultat de certificar, s'ha d'acreditar la notificació notarial realitzada prèviament al titular anterior.

3. Correspon als liquidadors de la societat la facultat de certificar en les mateixes circumstàncies que els administradors.

4. En el cas de la societat unipersonal, el soci únic està facultat per certificar les decisions adoptades.

Capítol IV. De la modificació dels estatuts

Secció 1a. De les modificacions estatutàries

Article 66. Requisits generals i especials

1. La modificació dels estatuts de les societats anònimes i de responsabilitat limitada l'ha d'acordar la junta general, l'ha d'autoritzar prèviament el Govern si es tracta de modificació de l'objecte i/o del capital social, s'ha de fer constar en escriptura pública i s'ha d'inscriure al Registre de Societats. La inscripció serà constitutiva. Els socis tenen dret que la societat els lliuri una còpia del text íntegre de la modificació proposada des de la convocatòria.

2. Sens perjudici del que l'apartat anterior disposa, la modificació dels estatuts que imposi obligacions a tots o a alguns socis requereix el consentiment individual dels afectats. La modificació dels estatuts que afecti els drets individuals d'una o més classes d'accions o participacions requereix l'acord de la majoria dels socis titulars afectats.

Secció 2a. De l'augment i la reducció del capital social

Article 67. Augment del capital social

1. L'augment de la xifra del capital social mitjançant l'augment del valor nominal de les accions o participacions existents requereix el consentiment individual de tots els socis, excepte el supòsit en què l'augment es realitza amb càrrec a reserves disponibles, que s'ha de basar en un balanç aprovat per la junta general en una data anterior, com a màxim, a sis mesos respecte de la de l'acord d'augment.

2. L'augment de la xifra del capital social mitjançant la creació de noves accions o participacions atorga als socis el dret a subscriure un nombre d'accions o participacions proporcional a les que posseeixin en el moment que la junta general adopti l'acord, la qual ha de fixar el termini per a l'exercici d'aquest dret, a comptar des de la publicació, en un diari de gran circulació al Principat, de l'anunci de l'oferta de subscripció que la societat ha de formular.

3. La junta general pot acordar l'exclusió total o parcial del dret de subscripció preferent en decidir sobre l'augment de la xifra del capital social, sempre que consti en la convocatòria i que el valor nominal de les noves accions o participacions es correspongui amb el valor de les accions o participacions existents.

4. L'escriptura pública o les escriptures públiques en les quals s'han de fer constar l'acord d'augment de la xifra del capital social i la seva execució s'han d'inscriure simultàniament al Registre de Societats.

Article 68. Reducció del capital social

1. La reducció de la xifra del capital social que no afecti de la mateixa manera les accions o participacions exigeix el consentiment individual de tots els socis afectats, i la que comporti la restitució de les aportacions exigeix que la societat satisfaci o garanteixi el pagament dels crèdits dels creditors que s'oposin a la reducció dins el termini de tres mesos, comptadors des de la publicació de l'acord de reducció en un diari de gran circulació al Principat.

2. Els creditors no es poden oposar a la reducció de la xifra del capital social que tingui la finalitat de restablir l'equilibri entre aquest i el patrimoni quan l'import d'aquest últim hagi disminuït com a conseqüència de pèrdues i la societat no compti amb cap reserva disponible, inclosa la reserva legal, i quan la reducció es faci amb càrrec a beneficis i reserves disponibles.

Article 69. Reducció i augment simultanis

La reducció de la xifra del capital social a zero o a una xifra inferior al mínim legal només es pot fer quan, simultàniament i com a condició d'aquella, s'acordi augmentar la xifra del capital per un import igual o superior a la xifra mínima esmentada i es garanteixi el dret de subscripció preferent dels socis.

Capítol V. De la comptabilitat i l'aplicació del resultat**Secció 1a. De la comptabilitat****Article 70. Obligació de portar i conservar la comptabilitat**

1. Els administradors de les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a l'objecte social d'acord amb els paràmetres i principis establerts a la legislació en matèria de comptabilitats, que permeti fer el seguiment cronològic de les operacions i elaborar els documents comptables i els inventaris.

2. Les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de conservar els documents comptables, inclosos els justificants de les diferents anotacions, durant el termini de sis anys des de la data d'aprovació dels comptes de l'exercici al que corresponen.

Secció 2a. Dels comptes anuals**Article 71. Concepte i obligació de formulació**

1. Els comptes anuals formen una unitat que comprèn el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net, l'estat de flux d'efectiu i la memòria, i s'han d'elaborar amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la

situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb la normativa comptable aplicable.

2. L'òrgan d'administració de les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de formular i signar els comptes anuals i la proposta d'aplicació del resultat en el termini màxim de sis mesos des del tancament de l'exercici.

Secció 3a. De la verificació dels comptes anuals**Article 72. Auditoria de comptes**

1. Les societats anònimes o de responsabilitat limitada han de sotmetre els comptes anuals a l'auditoria d'una persona que tingui la condició legal d'auditor de comptes, si durant dos exercicis consecutius concorren, almenys, dues de les circumstàncies següents:

a) Que el total de les partides de l'actiu supera els tres milions sis-cents mil euros.

b) Que l'import de la xifra anual del negoci superi els sis milions d'euros.

c) Que el nombre de treballadors durant l'exercici sigui superior a vint-i-cinc.

2. La junta general designa l'auditor fixant alhora la durada del nomenament i els criteris de la seva remuneració.

Article 73. Informe d'auditoria

L'auditor de comptes ha de comprovar que els comptes anuals mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb la normativa comptable aplicable, i ha de redactar, en un termini raonable en funció de la complexitat en cada cas; i, com a màxim, de tres mesos a partir de la recepció per part de la societat dels comptes anuals formulats i signats pels administradors, un informe d'auditoria detallat sobre la seva actuació, en què hi expressi les observacions i/o reserves pertinents.

Secció 4a. Del dipòsit dels comptes anuals**Article 74. Dipòsit dels comptes**

1. Les certificacions de l'acord que aprova els comptes anuals i de l'acord relatiu a l'aplicació del resultat, juntament amb un exemplar dels comptes anuals i de l'informe d'auditoria, si escau, s'han de presentar per al seu dipòsit al Registre de Societats en el termini màxim d'un mes, comptador des de la data d'adopció dels acords.

2. L'incompliment d'aquesta obligació és objecte d'anotació en el Registre de Societats i de publicitat per part d'aquest. La forma i els tràmits de compliment d'aquesta obligació i de l'anotació del

seu incompliment s'han de determinar reglamentàriament.

Secció 5a. De l'aplicació del resultat

Article 75. Aplicació del resultat

1. Les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de lliurar, als socis que ho sol·licitin, una còpia dels comptes anuals i, si escau, l'informe d'auditoria, a partir de la convocatòria de la junta general que s'ha de celebrar per aprovar-los i que també ha d'adoptar un acord sobre l'aplicació del resultat de l'exercici, de conformitat amb el balanç aprovat.

2. La junta general que aprova els comptes anuals només pot acordar la distribució de dividendes amb càrrec al resultat positiu de l'exercici o a reserves de lliure disposició quan, un cop cobertes les reserves previstes legalment o estatutàriament, el valor del patrimoni net comptable no sigui inferior a la xifra del capital social, o bé no resulti ser-ho com a conseqüència de la distribució.

3. Es prohibeix tota distribució de beneficis mentre que les despeses d'establiment i d'investigació i desenvolupament no hagin estat completament amortitzades, a menys que l'import de les reserves disponibles sigui, com a mínim, igual a l'import de les despeses no amortitzades.

4. També es prohibeix la distribució de beneficis mentre no hagi estat completament amortitzat el fons de comerç, a menys que es constitueixi una reserva indisponible per un import igual al d'aquell que figuri en l'actiu.

Article 76. Reserva legal

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada han de deduir un deu per cent del resultat positiu de cada exercici per a la constitució de la reserva legal i fins que aquesta assoleixi un import igual al vint per cent del capital social. La reserva legal només es pot utilitzar per compensar pèrdues i quan no existeixin altres reserves disponibles.

Article 77. Distribució de dividendes

Els socis participen en la distribució dels dividendes acordats per la junta general en proporció a les accions o a les participacions que posseeixin en el moment de l'adopció de l'acord, el qual també ha de determinar la forma, el moment i el lloc de pagament.

Capítol VI. De les modificacions estructurals

Secció 1a. De la transformació

Article 78. Requisits i efectes

1. La junta general de les societats anònimes i de responsabilitat limitada pot acordar, complint els requisits de modificació dels estatuts, la transformació en societat de responsabilitat limitada o en societat anònima, amb l'aprovació prèvia d'un balanç tancat el dia anterior a l'acord de transformació i d'acord amb els requisits exigits per la constitució de la nova forma social, sempre que no es modifiqui la participació dels socis al capital social, assignant a aquests les participacions o les accions que els corresponguin en proporció a les que ja ostentin en el capital de la societat.

2. Les societats anònimes o de responsabilitat limitada que acordin transformar-se han d'atorgar una escriptura pública de transformació, la qual, a més de l'acord de transformació, ha de contenir els requisits per a la constitució de la nova forma social i s'ha d'inscriure al Registre de Societats, juntament amb el balanç tancat el dia anterior a l'acord de transformació, perquè aquesta sigui eficaç i subsisteixi la personalitat jurídica de la societat transformada.

Secció 2a. De la fusió

Article 79. Requisits i efectes

1. La fusió de diverses societats anònimes i/o de responsabilitat limitada mitjançant la constitució d'una nova societat anònima o de responsabilitat limitada o mitjançant l'absorció d'una o més societats anònimes i/o de responsabilitat limitada per una altra societat anònima o de responsabilitat limitada existent, que produeixi l'extinció de cadascuna d'aquelles i la transmissió en bloc i a títol universal dels patrimonis respectius a la societat de nova creació o a l'existent, requereix l'acord de la junta general de cadascuna de les societats que hi participen i que els socis de les societats extingides participin en el capital de la nova societat o de la societat absorbent en proporció a les accions o participacions respectives.

2. Els administradors de les societats anònimes i/o de responsabilitat limitada que participen en la fusió han de formular i signar un projecte de fusió, el qual ha de contenir, de forma detallada, tots els elements jurídics i econòmics rellevants per portar-la a terme, i l'han de posar a disposició dels socis al domicili social, des de la convocatòria de les respectives juntes generals que han de decidir sobre la fusió, juntament amb el balanç de fusió de cada societat, que també han de formular els administradors,

sempre que les juntes esmentades se celebrin després de sis mesos de l'aprovació de l'últim balanç anual.

3. Els acords de fusió s'han de publicar en dos diaris de gran circulació al Principat i no són efectius fins que transcorre un mes des de la data de l'últim anunci publicat, termini durant el qual els creditors de les societats participants es poden oposar a la fusió en els mateixos termes de l'article 68.1, i fins que s'inscriu al Registre de Societats l'escriptura pública de fusió que cadascuna de les societats participants ha d'atorgar, en la qual han de constar l'acord corresponent de fusió i els requisits per constituir la nova societat o les modificacions estatutàries que la societat absorbent hagi acordat amb motiu de la fusió.

Secció 3a. De l'escissió

Article 80. Requisits i efectes

1. L'escissió d'una societat anònima o de responsabilitat limitada que es produeixi mitjançant la seva extinció i la divisió de tot el seu patrimoni en dues parts o més, o mitjançant la segregació d'una part o de diverses del seu patrimoni sense extingir-se, i en què s'efectuï el traspàs en bloc de les corresponents parts patrimonials escindides, les quals han de constituir una unitat econòmica, a una o més societats anònimes o de responsabilitat limitada de nova creació o ja existents, requereix l'acord de la junta general de cadascuna de les societats participants. També requereix que els socis de la societat escindida participin en el capital de la nova societat o de la societat ja existent beneficiàries de l'escissió en proporció a les accions o a les participacions respectives.

2. Els administradors de les societats anònimes i/o de responsabilitat limitada que participen en l'escissió han de formular i signar un projecte d'escissió, el qual ha de contenir, de forma detallada, tots els elements jurídics i econòmics rellevants per portar-la a terme, i l'han de posar a disposició dels socis al domicili social, des de la convocatòria de les respectives juntes generals que han de decidir sobre l'escissió, juntament amb el balanç d'escissió de cada societat, que també han de formular els administradors, sempre que les juntes esmentades se celebrin després de sis mesos de l'aprovació de l'últim balanç anual.

3. Els acords d'escissió s'han de publicar en dos diaris de gran circulació al Principat i no són efectius fins que transcorre un mes des de la data de l'últim anunci publicat i fins que s'ha inscrit al Registre de Societats l'escriptura pública d'escissió que han d'atorgar cadascuna de les societats participants.

4. Durant el mes indicat, els creditors de les societats que hi participen es poden oposar a l'escissió en els mateixos termes de l'article 68.1.

5. A l'escriptura pública d'escissió, hi han de constar l'acord d'escissió corresponent i els requisits per constituir la nova societat beneficiària o les modificacions estatutàries que la societat beneficiària ja existent hagi acordat amb motiu de l'escissió.

Capítol VII. De la separació i l'exclusió de socis

Secció 1a. De la separació dels socis

Article 81. Causes de separació

Els socis es poden separar de la societat anònima o de responsabilitat limitada per motius justos i quan hagin votat en contra de l'acord de substitució de l'objecte social o del de trasllat del domicili social a l'estranger. Els estatuts poden fixar altres causes específiques per a l'exercici del dret de separació del soci i determinar-ne el règim.

Article 82. Exercici del dret de separació

La declaració de separació s'ha de comunicar per escrit a la societat en el termini d'un mes des de la notificació de l'acord per part de la societat al soci o des de la concurrència de la causa de separació per motius justos, i la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, ha de reemborsar el valor de les accions o participacions que s'hagi fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin o, en el seu defecte, els que preveu aquesta Llei.

Secció 2a. De l'exclusió dels socis

Article 83. Causes d'exclusió

Les societats anònimes i de responsabilitat limitada poden excloure els socis per l'incompliment de les obligacions derivades del contracte de societat i per les restants causes que els estatuts estableixin expressament.

Article 84. Procediment d'exclusió

L'exclusió dels socis de les societats anònimes i de responsabilitat limitada requereix l'acord de la junta general i que la societat, amb la reducció prèvia del capital social per amortització, reemborsi les accions o participacions pel valor fixat, segons el procediment que els estatuts estableixin. La inclusió en els estatuts d'un procediment per a la determinació del valor de reemborsament de les accions o participacions, requerirà el consentiment de tots els socis.

Capítol VIII. De la dissolució, la liquidació i l'extinció

Secció 1a. De la dissolució

Article 85. Causes de dissolució

1. L'extinció de les societats anònimes i de responsabilitat limitada s'inicia amb la dissolució de la societat que n'obre la seva liquidació i es produeix quan concorre alguna de les causes previstes a la Llei o als estatuts.

2. Les societats anònimes i de responsabilitat limitada de durada determinada es dissolen de ple dret, transcorregut el termini de durada pel qual es van constituir. La pròrroga no té efectes si l'acord corresponent es presenta al Registre de Societats després d'aquest termini.

3. En cas que, en compliment d'una Llei, el capital de la societat hagi de quedar per sota del capital mínim exigít, la societat es dissol de ple dret sempre que no posi remei a aquesta situació, com a alternativa a la seva dissolució, en el termini de dos mesos a partir de la inscripció de la reducció de capital en el Registre de Societats.

4. Les societats anònimes i de responsabilitat limitada també es dissolen de ple dret quan se'n procedeix a liquidar el patrimoni en un procediment concursal. Res no impedeix que el batlle pugui declarar la dissolució de la societat abans d'aquest moment i en el procediment concursal.

5. La junta general pot acordar, en qualsevol moment, la dissolució de la societat, amb els requisits que s'estableixen per a la modificació dels estatuts, i, de manera particular, ha d'adoptar aquest acord quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

- a) La conclusió de l'activitat o de les activitats que integren l'objecte social de la societat.
- b) La impossibilitat de realitzar el fi social.
- c) El valor del patrimoni net de la societat és inferior a la meitat de la xifra del capital social i no ha estat possible posar remei a la situació.

Article 86. Procediment de dissolució

1. En els casos de dissolució de ple dret de la societat, el Registre de Societats ha d'estendre, d'ofici o a instància de qualsevol part interessada, una nota al marge de la inscripció en què s'expressi que la societat queda dissolta.

2. En els altres casos de dissolució de la societat, sempre que la seva situació patrimonial no obligui a sol·licitar la declaració de concurs, els administradors han de convocar la junta general per adoptar l'acord de dissolució o, si escau, les mesures adequades per evitar la dissolució, en el termini de dos mesos,

comptadors des del moment en què coneguin la concurrència de la causa de dissolució o en què no l'hagin pogut desconèixer.

3. En cas que la junta general no adopti cap acord, els administradors han d'instar la dissolució judicial de la societat en el termini de dos mesos, comptadors des del dia previst per a la celebració de la junta, si aquesta no s'ha celebrat, o de la seva celebració efectiva, si no es posa remei a la situació. En aquestes mateixes circumstàncies, qualsevol part interessada pot instar la dissolució judicial de la societat. En tot cas, el batlle pot atribuir a la societat un període màxim de sis mesos per regularitzar la situació.

4. Els administradors que no convoquin la junta general, o no instin la dissolució judicial de la societat, han de respondre solidàriament i amb la societat dels deutes socials posteriors a la concurrència de la causa de dissolució.

5. L'acord de dissolució s'ha de publicar al BOPA.

Article 87. Títol inscribible

La inscripció de la dissolució de la societat, llevat dels casos en què es preveu la dissolució de ple dret, s'ha de practicar per mitjà d'escriptura pública o de la certificació o la còpia legalitzada de la sentència ferma que hagi declarat la dissolució de la societat.

Article 88. Reactivació de la societat dissolta

La junta general pot acordar reactivar la societat dissolta, sempre que hagi desaparegut la causa de dissolució i que no s'hagi iniciat el pagament de la quota de liquidació als socis. L'acord de reactivació s'ha d'adoptar amb els requisits que s'estableixen per a la modificació dels estatuts.

Article 89. Cessió global de l'actiu i el passiu

1. La junta general pot, en el mateix moment en què acorda la dissolució de la societat, acordar també simultàniament la cessió global del seu actiu i el seu passiu a un o a diversos socis o a tercers, fixar-ne les condicions i garantir el valor de les accions o participacions.

2. L'acord de cessió global d'actiu i passiu s'ha de publicar en un diari de gran circulació al Principat i ha d'indicar el dret d'oposició que correspon als creditors de la societat cedent i als dels cessionaris.

3. Els creditors de la societat cedent i els dels cessionaris es poden oposar a la cessió d'acord amb el que estableix l'article 68.1, si no se satisfà o no es garanteix el pagament dels seus crèdits.

4. Amb la inscripció de l'escriptura pública d'extinció de la societat cedent al Registre de Societats es produeix la transmissió en bloc i a títol

universal del seu patrimoni. A l'escriptura, els liquidadors han de manifestar si hi ha hagut oposició dels creditors i, si és el cas, l'import dels crèdits i de les garanties que s'hagin atorgat.

5. Res no impedeix que la cessió global d'actiu i passiu s'acordi en el si del procediment de liquidació.

Secció 2a. De la liquidació

Article 90. Període de liquidació

1. L'obertura de la liquidació de la societat no n'afecta la personalitat jurídica i, en conseqüència, les disposicions d'aquesta Llei són aplicables sempre que siguin compatibles amb el règim de liquidació. De manera particular, són aplicables les disposicions relatives a la junta general i a la integritat patrimonial de la societat.

2. Mentre dura l'estat de liquidació, la societat ha de fer constar, en la seva denominació, l'expressió "en liquidació". El Govern, a instància del ministeri al qual estigui adscrit el Registre de Societats, ha d'ordenar que es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* un avís en el qual ha de constar que la societat es troba "en liquidació".

Article 91. Nomenament de liquidadors i durada

1. Amb l'obertura de la liquidació, els administradors de la societat es converteixen en liquidadors si els estatuts no estableixen una altra cosa.

2. Els estatuts poden establir regles particulars de nomenament dels liquidadors, com també el nomenament de liquidadors suplents.

3. Els liquidadors exerceixen el càrrec de manera indefinida. Els estatuts poden fixar un període concret per a l'exercici del càrrec i l'eventual reelecció.

4. Els liquidadors poden ser cessats en qualsevol moment per acord de la junta general, encara que aquest punt no figuri a l'ordre del dia de la convocatòria, i sense necessitat d'acreditar la concurrència d'una causa justa. No obstant això, si transcorreguts tres anys des de l'obertura de la liquidació, els liquidadors no han presentat el balanç de liquidació, qualsevol persona amb interès legítim pot sol·licitar al batlle la separació dels liquidadors. El batlle n'ha d'acordar la separació si la dilació no està justificada, nomenar els liquidadors que consideri oportuns i fixar-ne el règim d'actuació.

Article 92. Representació

1. La representació de la societat en estat de liquidació correspon als liquidadors. Si els estatuts no disposen una altra cosa, la representació l'exerceixen els liquidadors de manera solidària.

2. El poder de representació dels liquidadors comprèn tots els actes i les activitats necessaris per a la liquidació de la societat.

Article 93. Règim jurídic dels liquidadors

Són aplicables als liquidadors les normes que aquesta Llei estableix per als administradors en allò no previst i que no contravingui el que aquesta secció estableix.

Article 94. Balanç de dissolució i deures de comptabilitat

1. Els liquidadors han de formular un inventari i un balanç de la societat referit al dia de la dissolució. L'inventari i el balanç els ha d'aprovar la junta general.

2. El procediment de liquidació no exonera la societat del compliment dels deures de comptabilitat. De manera particular, ha d'informar de les operacions i dels resultats de la liquidació.

Article 95. Operacions de liquidació

Els liquidadors han de realitzar les operacions de liquidació necessàries i adequades per a l'extinció ordenada de la societat, mitjançant la pràctica de la liquidació patrimonial i la divisió del patrimoni resultant entre els socis.

Article 96. Balanç final de liquidació

1. Una vegada acabades les operacions de liquidació, els liquidadors han de presentar un balanç final de liquidació, amb un informe sobre les operacions realitzades i una proposta de distribució entre els socis del patrimoni resultant, perquè la junta general els aprovi.

2. L'acord d'aprovació del balanç final de liquidació el poden impugnar els socis que no hi hagin votat a favor. El termini d'impugnació és de dos mesos a comptar des de la seva adopció. La impugnació de l'acord suspèn el procediment de liquidació.

3. Si la liquidació s'allarga per un termini superior a aquell previst per a la redacció del balanç anual, els liquidadors han de presentar al Registre de Societats un balanç de situació que permeti conèixer la situació de la societat i de la liquidació d'aquesta.

Article 97. Quota de liquidació

1. El dret dels socis a la quota de liquidació és proporcional a la seva participació en el capital de la societat, si els estatuts no disposen una altra cosa.

2. El pagament de la quota de liquidació es pot fer en efectiu o en espècie, si els interessats ho consenten. Els estatuts poden preveure a favor d'algun o d'alguns socis que la quota de liquidació se satisfaci

mitjançant la restitució d'aportacions no dineràries o l'atribució d'altres béns de l'actiu de la societat. En aquest cas, els liquidadors han de vetllar perquè els drets econòmics de la resta de socis quedin tutelats adequadament.

La quota de liquidació no es pot pagar fins que no s'hagi satisfet els creditors de la societat, o se'ls garanteixi la satisfacció.

Secció 3a. De l'extinció

Article 98. Escriptura pública d'extinció

1. Per a l'extinció de la societat, els liquidadors han d'atorgar una escriptura pública en què manifestin que l'acord d'aprovació del balanç final de liquidació és ferm, que s'ha satisfet els creditors de la societat, o se'ls ha garantit la satisfacció, i que s'ha satisfet la quota de liquidació a tots els socis, o se n'ha consignat l'import.

2. En el cas de cessió global d'actiu i passiu, els administradors o els liquidadors han de manifestar en l'escriptura si hi ha hagut oposició dels creditors i, en aquest cas, l'import dels seus crèdits i de les garanties que la societat hagi atorgat.

3. A l'escriptura pública, s'hi han d'afegir el balanç final de liquidació i la relació dels socis, en la qual han de constar la seva identitat i la quota de liquidació que cadascun d'ells ha satisfet.

Article 99. Cancel·lació de la societat

Amb la inscripció de l'escriptura pública d'extinció de la societat en el Registre de Societats, la inscripció de la societat queda cancel·lada i aquesta extingida, amb la qual cosa perd la personalitat jurídica i els liquidadors cessen en l'exercici del càrrec.

Article 100. Actius i passius sobrevinguts

1. Amb l'aparició d'actius i/o passius de la societat extingida, els qui n'havien estat els liquidadors recuperen les seves funcions i poden actuar de nou en la seva representació. No obstant això, poden ser substituïts pel batlle, a sol·licitud d'una persona, interessada si no estan en situació de fer-ho, o si no ho fan en un temps raonable.

2. Si apareixen actius de la societat extingida, s'han d'atribuir als antics socis en proporció a la seva quota de liquidació. Si n'apareixen deutes, els socis n'han de respondre solidàriament fins al límit de la seva quota de liquidació.

Article 101. Publicitat del Registre de Societats

1. L'organització del Registre de Societats es troba sota la dependència del Govern, que l'haurà d'adscriure necessàriament a un ministeri. Mentre el

Govern no ho determini altrament, el Registre de Societats quedarà adscrit al Ministeri d'Economia.

2. El Registre de Societats Mercantils és públic i en conseqüència qualsevulla persona legalment resident a Andorra, prèvia identificació formal mitjançant petició escrita i justificada, pot sol·licitar i obtenir lliure accés a tota la informació recollida en el Registre de Societats relativa a:

- a) identitat dels socis i nombre de les seves participacions o accions;
- b) persones que formen part dels òrgans d'administració de la societat i càrrec que hi ostenten;
- c) capital social, domicili social i apoderaments inscrits al registre.

Article 102. Societat unipersonal

La constitució d'una societat unipersonal, la declaració d'aquesta situació com a conseqüència de l'adquisició de totes les accions representatives del capital per part d'un sol soci, la pèrdua d'aquesta situació o el canvi de soci únic com a conseqüència de la transmissió d'alguna o de totes les accions, s'ha de fer constar en escriptura pública que s'inscriu al Registre de Societats.

Disposicions addicionals

Primera

Les societats que en entrar en vigor aquesta Llei no estiguin constituïdes o no es constitueixin com a societats anònimes o de responsabilitat limitada i que tinguin per objecte la producció o l'intercanvi de béns o de serveis per al mercat es consideren societats col·lectives i es regeixen per les disposicions del Reglament de societats mercantils, aprovat pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983. Tots els seus socis responen solidàriament i il·limitadament del compliment dels deutes socials de forma subsidiària respecte de la societat.

Segona

El Govern, en el termini de 3 mesos a partir de l'entrada en vigor de la present Llei, ha de reglamentar els aspectes funcionals del Registre de Societats Mercantils per garantir la deguda protecció de les dades registrades i facilitar la comprensió dels administrats respecte al seu funcionament.

Tercera

Es faculta expressament el Govern per crear una secció de societats al BOPA.

Disposicions transitòries

Primera

1. Les disposicions dels estatuts de les societats ja constituïdes en el moment d'entrar en vigor aquesta Llei, continuaran produint efectes fins a la seva adaptació a la mateixa. Tanmateix, qualsevol modificació dels estatuts comportarà obligatòriament l'adaptació íntegra dels mateixos a aquesta Llei.
2. En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, les societats han d'adaptar els seus estatuts a aquesta Llei quan contradiguin els seus preceptes.
3. Les societats han de presentar l'escriptura de modificació dels estatuts per tal d'adaptar-se a aquesta Llei al Registre de Societats, en el termini previst a l'apartat anterior.
4. Transcorregut el darrer termini establert a l'apartat segon d'aquesta disposició, els administradors de les societats anònimes i de responsabilitat limitada que no hagin adaptat els seus estatuts a aquesta Llei, responen solidàriament i amb la societat dels deutes socials generats des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i fins a la inscripció en el Registre de Societats de l'adaptació estatutària.

Segona

L'obligació d'auditoria dels comptes anuals prevista a l'article 72 d'aquesta Llei no és exigible fins a l'aprovació i l'entrada en vigor de la Llei d'auditoria.

Disposició derogatòria

Queda derogat el Reglament de societats mercantils, aprovat pel Consell General en la sessió del 19 de maig de 1983, excepte en relació amb les normes d'inversió estrangera, fins a l'entrada en vigor de la Llei d'inversions estrangeres, i en relació a les societats col·lectives. També queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin a allò que aquesta Llei estableix.

Disposicions finals

Primera

La Llei del pressupost general pot actualitzar o modificar els llindars monetaris establerts en aquesta Llei.

Segona

La present Llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia que, d'acord amb

l'article 100.1 del Reglament del Consell General, tramet al Sr. síndic general, als efectes escaients.

Ricard de Haro Jiménez
Vicepresident
de la Comissió Legislativa d'Economia
Alain Bernat Gallego
President
de la Comissió Legislativa d'Economia

Butlletí del Consell General

Dipòsit legal: And. 262/94
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €
Subscripcions: Tel. 877877